

Załącznik
do Uchwały Nr XXXVII/327/2013
Rady Miejskiej w Więcborku
z dnia 20 grudnia 2013 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY
WIĘCBORK NA LATA
2014-2021**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Rozdział 1 Procedura tworzenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014-2021”	4
1.1 Podstawy prawne systemu pomocy społecznej w Polsce	4
1.1.1. Ustawa o pomocy społecznej wraz z ustawami regulującymi obszar pomocy społecznej	4
1.1.2. Podstawy prawne w zakresie planowania polityki społecznej w Unii Europejskiej	9
1.1.3. Dokumenty programowe na szczeblu krajowym i regionalnym	10
1.2. Metodyka opracowania strategii	12
1.2.1 Charakterystyka ankietowanych	14
1.3. Monitoring strategii	27
1.4. Źródła finansowania	28
Rozdział 2 Diagnoza sytuacji społecznej na terenie miasta i gminy Więcbork	29
2.1. Charakterystyka gminy Więcbork	29
2.1.2. Demografia	30
2.1.3. Niepełnosprawność	31
2.1.4. Edukacja	33
2.1.5. Bezrobocie	37
2.1.6. Bezpieczeństwo publiczne	40
2.1.7. Przemoc w rodzinie	42
2.1.8. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	45
2.1.9. Ochrona zdrowia	48
2.1.10. Kultura	54
2.2. Pomoc społeczna	55
2.3. Instytucje i organizacje lokalne działające w obszarze pomocy społecznej	62
2.3.1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku	62
2.3.2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku	63
2.3.3. Klub Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi „DOMEK” w Więcborku	64
2.3.4. Mieszkania chronione w Więcborku	64
2.3.5. Świetlica Środowiskowa „UŚMIECH” w Więcborku	65
2.3.6. Klub Seniora w Więcborku	65
2.3.7. Klub Integracji Społecznej w Więcborku	66
2.3.8. Organizacje pozarządowe działające na polu pomocy społecznej	66
2.3.9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	66
2.3.10. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sępólnie kr. z siedzibą w Więcborku	67
2.3.11. Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku	67
2.3.12. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	67
2.4. Analiza SWOT	68
Rozdział 3 Strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Więcbork	70
3.1. Misja, cele główne kierunki działań	70
Zakończenie	92
Spis wykresów	93
Spis tabel	95

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014 – 2021 jest dokumentem planistycznym w sferze polityki społecznej na poziomie lokalnym, który ma na celu rozwiązanie kluczowych problemów społecznych, stanowiąc jednocześnie wsparcie dla samorządu w sferze polityki społecznej. Strategia określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument ten ma się przyczynić do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

Jest to dokument, którego opracowanie daje wymierne korzyści dla samorządu jak i społeczności lokalnej. Posiadanie strategii jest niejednokrotnie jednym z podstawowych warunków ubiegania się o fundusze strukturalne. Skuteczność wyznaczonych w niej działań będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych jak i aktywnej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych.

Strategia będzie podlegała ciągłym zmianom, ponieważ mogą pojawiać się nowe cele, a część straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądanym, ponieważ będzie wskaźnikiem działań i dążeń społeczności lokalnej do zmiany społecznej.

Rozdział 1

Procedura tworzenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014-2021”

1.1 . Podstawy prawne systemu pomocy społecznej w Polsce

1.1.1. Ustawa o pomocy społecznej wraz z ustawami regulującymi obszar pomocy społecznej

Obowiązek opracowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r., poz.182 z późn.zm.), który stanowi: „ do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Wspomniana wyżej ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r., poz. 182 z późn.zm.) określa m.in.:

1. zadania w zakresie pomocy społecznej,
2. organizację pomocy społecznej,
3. rodzaje świadczeń z pomocy społecznej , a także zasady i tryb ich udzielania
4. zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej

Ustawodawca definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia zasoby i możliwości.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje po spełnieniu kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej , przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów: 1. ubóstwa; 2. sieroctwa; 3. bezdomności; 4. bezrobocia, 5. niepełnosprawności; 6. długotrwałej lub ciężkiej choroby; 7. przemocy w rodzinie; 7a. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; 8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; 9. bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; 10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze; 11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; 12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; 13.

alkoholizmu lub narkomani; 14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, 15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Za realizację zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy odpowiedzialny jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku. Do jego obowiązków należy, m.in.:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej;
- bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń;
- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym państwa polskiego oraz fundamentem państwa i systemu prawnego. Określa ona podstawowe prawa i wolności obywatelskie, a także gwarantuje poszanowanie praw osobistych, politycznych, ekonomicznych oraz socjalnych. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej mówi, że wszyscy obywatele są równi wobec prawa i obowiązków. Mają prawo do równego traktowania i nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.

2. Ustawa o samorządzie gminnym

Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 594) reguluje zakres i charakter zadań spoczywających na gminie , między innymi:

- ochronę zdrowia,
- pomoc społeczną, w tym ośrodki i zakłady opiekuńcze,
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- gminne budownictwo mieszkalne,
- edukację publiczną,
- kulturę w tym biblioteki gminne i inne instytucje kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kulturę fizyczną i turystykę, w tym tereny rekreacyjne i urządzenia sportowe,
- porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli oraz ochronę przeciwpożarową i przeciwpowodziową, w tym wyposażenie i utrzymanie gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- politykę prorodziną, w tym zapewnienie kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej
- współpracę i działalność na rzecz organizacji pozarządowych
- współpracę ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

3. Ustawa o świadczeniach rodzinnych

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn.zm.) reguluje system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych finansowanych w całości ze środków budżetu państwa.

4. Ustawa o zatrudnieniu socjalnym

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity Dz.U. z 2011r. Nr 43, poz. 225 z późn.zm.) kładzie szczególny nacisk na edukację oraz aktywizację środowisk marginalizowanych zawodowo i społecznie, a także na wspieranie zatrudnienia dla tych grup. Stwarza warunki do powrotu do społeczeństwa osobom, które z różnych przyczyn znalazły się na marginesie życia społecznego.

5. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2013r.,poz.135 z późn.zm.) nakłada na gminy obowiązek zapewnienia wsparcia rodzinie z trudnościami w wypełnianiu swojej funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Wspieranie rodziny prowadzone jest w formie:

- pracy z rodziną tj. konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej , szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, organizowania dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji;
- pomocy w opiece i wychowaniu dziecka poprzez placówkę wsparcia dziennego oraz rodzinę wspierającą.

6. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku w wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz.U.z 2012r., poz.1356) nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

7. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.) określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie

informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

8. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity Dz.U. z 2011r.Nr231,poz.1375) stanowi, że ochronę zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ustawa przewiduje, że w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

W świetle ustawy , ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi , właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza rozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

9. Ustawa o spółdzielniach socjalnych

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 roku o spółdzielniach socjalnych (Dz.U. z 2006r. Nr 94, poz. 651 z późn.zm.) kompleksowo reguluje kwestię funkcjonowania spółdzielni pracy. W myśl cytowanej ustawy spółdzielnia pracy to forma prawna podmiotu łączącego w sobie cechy przedsiębiorstwa oraz organizacji pozarządowej, mająca umożliwić jej członkom, którymi muszą być w 50% osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, powrót do uregulowanego życia społecznego i aktywności na rynku pracy. Spółdzielnia socjalna, jako rodzaj spółdzielni pracy, opiera się na zasadzie osobistego świadczenia pracy przez jej członków.

10. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz.U. z 2010r. Nr 234, poz. 1536 z późn.zm.) jest szczególnie ważnym aktem z punktu widzenia działalności i tworzenia organizacji pozarządowych w Polsce. Ustawa szczegółowo reguluje:

- prowadzenie działalności pożytku przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych oraz współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi,
- uzyskanie przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz funkcjonowania organizacji pożytku publicznego ,
- nadzór nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego,
- wolontariat.

11. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn.zm.) określa zadania państwa w zakresie promocji

zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Zadania te realizowane są przez instytucje rynku pracy działające w celu:

- pełnego i produktywnego zatrudnienia,
- rozwoju zasobów ludzkich,
- osiągnięcia wysokiej jakości pracy,
- wzmocnienia integracji oraz solidarności społecznej,
- zwiększania mobilności na rynku pracy

12. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U.z 2008r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) określa warunki udzielania i zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

13. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012r., poz.124) określa zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii, zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może doprowadzić do narkomanii.

14. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. z 2009r. Nr 1, poz. 7 z późn.zm.) określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskutecznej egzekucji, warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji, zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, finansowanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

15. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U.z 2011r.Nr 127, poz. 721 z późn.zm.) dotyczy osób, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem.

16. Kodeks postępowania administracyjnego

Kodeks postępowania administracyjnego jest to akt prawny regulujący zasady prowadzenia postępowań administracyjnych, tzn.

- tzw. jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej, toczącego się przed organami administracji publicznej oraz innymi organami państwowymi i innymi podmiotami powołanymi (z mocy prawa lub zawartych porozumień) do załatwiania takich spraw;
- postępowania w sprawach wydawania zaświadczeń;

- postępowania w sprawach rozstrzygnięcia sporów o właściwość między organami administracji publicznej oraz między organami administracji publicznej i innymi podmiotami powołanymi do rozstrzygnięcia spraw w drodze decyzji administracyjnej;
- postępowania w sprawach skarg i wniosków.

17. Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Kodeks rodzinny i opiekuńczy jest to akt normatywny będący podstawowym źródłem polskiego prawa rodzinnego w sposób kompleksowy regulujący stosunki rodzinne.

18. Kodeks karny

Kodeks karny jest to akt normatywny stanowiący zbiór przepisów regulujących odpowiedzialność karną obywateli danego państwa.

19. Kodeks cywilny

Kodeks cywilny reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi. Jest to akt prawny regulujący znaczną część prawa cywilnego w Polsce.

1.1.2. Podstawy prawne w zakresie planowania polityki społecznej w Unii Europejskiej

Głównym celem polityki społecznej Unii Europejskiej jest wyrównanie i polepszenie warunków życia i pracy obywateli Unii Europejskiej. Państwa członkowskie UE stoją na straży dobra publicznego poprzez zapewnienie swoim obywatelom, bez względu na rasę, płeć, wyznanie zabezpieczeń społecznych i wynagrodzenia za pracę. Istotnym elementem polityki społecznej Unii Europejskiej jest fakt nie ingerowania w wewnętrzne kompetencje państw członkowskich, lecz koordynacja ich polityki społecznej poprzez przyjmowanie wspólnych regulacji w zakresie koniecznym dla rynku wewnętrznego.

Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, który pokazuje, że Europa może się rozwijać w sposób inteligentny i zrównoważony, umie znaleźć sposób na tworzenie nowych miejsc pracy i określić kierunek rozwoju społeczeństw. Powyższe założenia można osiągnąć poprzez realizację wzajemnie ze sobą powiązanych priorytetów:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki oparty na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywnej, korzystającej z zasobów bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Strategia zawiera kilka nadrzędnych celów jakie zamierza osiągnąć Unia Europejska do 2020 roku:

- wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%;
- na inwestycje w badania i rozwój należy przeznaczyć 3% PKB Unii;
- ograniczenie emisji dwutlenku węgla nawet o 30% , jeśli pozwolą na to warunki;
- ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10% z obecnych 15% oraz zwiększenia odsetka osób młodego pokolenia posiadającego wyższe wykształcenie z 31% do co najmniej 40%
- liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 milionów.

W ramach 3 priorytetów przygotowano siedem projektów przewodnich

1. Projekt „ Unia innowacji” ukierunkowany jest na poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, tak by innowacyjne pomysły przerodziły się w nowe produkty i usługi, które z kolei przyczynią się do wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy.
2. Projekt „Młodzież w drodze” ma za zadanie poprawę systemu kształcenia i tym samym ułatwienie młodzieży wejście na rynek pracy.
3. Projekt „ Europejska agenda cyfrowa” służy upowszechnieniu szybkiego Internetu oraz czerpaniu z niego korzyści przez przedsiębiorstwa jak i również gospodarstwa domowe.
4. Projekt „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” ma posłużyć większemu wykorzystaniu źródeł energii odnawialnej, modernizacji transportu, propagowaniu efektywności energetycznej, przejście na gospodarkę niskoemisyjną jak również niezależnianie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów.
5. Projekt „Polityka przemysłowa w erze globalizacji” ukierunkowany jest na poprawę otoczenia biznesu, wspieranie rozwoju zrównoważonej i silnej bazy przemysłowej będącą konkurencją na rynkach światowych.
6. Projekt „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” służy modernizacji rynku pracy, lepszemu dopasowaniu popytu do podaży na rynku pracy przy wykorzystaniu mobilności siły roboczej.
7. Projekt „Europejski program walki z ubóstwem” zapewnia spójność społeczną i terytorialną w taki sposób, że korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społeczeństwa.

1.1.3. Dokumenty programowe na szczeblu krajowym i regionalnym

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej ma na celu pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego celu Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Ujęte w niej działania mają przyczynić się do :

1. dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,

2. rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
3. modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilizacji oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
4. wspieranie integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

Polska zdecydowała się na tworzenie Narodowej Strategii Integracji Społecznej, aby realizować program przełamania ugruntowanej bierności społecznej oraz okoliczności i przyczyn wykluczenia społecznego. Podstawowym założeniem takiej polityki jest uznanie, że państwo winno podejmować działania mające na celu pobudzanie aktywności jednostek, grup organizacji, dążąc do wyrównania szans oraz skutecznej walki z ubóstwem i biedą. Bardzo istotnym zadaniem jest rozwój kapitału społecznego jak również kreatywności w rozwiązywaniu problemów społecznych. Państwo powinno zapewniać minimalne standardy zabezpieczenia potrzeb swoich obywateli nie tylko na poziomie umożliwiającym przetrwanie, ale też zapewniającym minimum partycypacji społecznej. Tak prowadzona polityka wiąże działania w obszarze pracy, edukacji, kultury, komunikacji społecznej i zabezpieczenia społecznego.

Sukces Narodowej Strategii Integracji Społecznej zależeć będzie od odpowiedniej i aktywnej polityki państwa na polu polityki społecznej, uczestnictwa partnerów społecznych, organizacji społecznych, ale także od aktywności i zaangażowania osób zagrożonych wykluczeniem, które podejmują wysiłek na rzecz zmiany swojej sytuacji.

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007-2020

Jako cel nadrzędny uznano : poprawę konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Zamierza się go osiągnąć poprzez priorytetowe działania w trzech obszarach tj.:

1. rozwój nowoczesnej gospodarki,
2. unowocześnienie struktury funkcjonalno - przestrzennej regionu,
3. rozwój zasobów ludzkich.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sępoleńskiego

Jest to dokument, którego misją są zintegrowane działania pomocy społecznej na rzecz mieszkańców powiatu uwzględniające potencjał wszystkich lokalnych partnerów. Celem strategii jest przedstawienie bilansu korzystnych i niekorzystnych cech społecznych regionu i na ich podstawie zidentyfikowanie barier i przeszkód, zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych, m.in. poprzez wprowadzenie programów służących realizacji zadań pomocy społecznej. Strategia ma przyczynić się do praktycznych rozwiązań, które pozytywnie wpłyną na wzmocnienie lub wsparcie społeczności lokalnej na drodze do osiągnięcia pełnej samodzielności w życiu społecznym.

Strategia Rozwoju Gminy Więcbork

Nadrzędnym celem strategii jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienie pozycji gminy i miasta Więcbork w systemie społeczno – gospodarczym województwa.

Dokument określa także kierunki rozwoju:

1. rozwój gospodarczy,
2. rozwój społeczny – zasoby ludzkie,
3. rozwój społeczny – infrastruktura,
4. rozwój turystyki na terenie gminy,
5. rozwój infrastruktury technicznej oraz ochrona przyrody,
6. poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacji gminy.

1.2. Metodyka opracowania strategii

Niniejsza strategia została opracowana w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Więcborku. Burmistrz Więcborka Zarządzeniem Nr 0050.34.2013 z dnia 18 kwietnia 2013 roku powołał Zespół do spraw opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014 – 2021. W skład Zespołu zostali powołani:

1. Sowińska Izabela – MGOPS w Więcborku
2. Szmaglinska Izabela – MGOPS w Więcborku
3. Cybulska Anna – Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku
4. Pawłowska Emilia – Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku
5. Siekierka Tomasz – MGOPS w Więcborku
6. Łangowski Marcin – Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku
7. Kaplar Danuta – Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Oddziału Rejonowego w Więcborku
8. Antczak Jan – Komisja Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Miejskiej w Więcborku
9. Śmigiel Leszek – Posterunek Policji w Więcborku
10. Sontowski Arkadiusz – Posterunek Policji w Więcborku
11. Kraszewska Karolina – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku
12. Patyna Barbara – Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku
13. Zawadzka Danuta – Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku
14. Chmiel Jan – Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Od Nowa” w Więcborku
15. Bukolt Piotr – Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kr.
16. Soja – Tońska Joanna – Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku.

Opracowując poszczególne cele operacyjne pracowano w małych grupach - uczestniczyli w tych spotkaniach przedstawiciele tych instytucji, którzy są bezpośrednio zaangażowani w rozwiązanie danego problemu społecznego. Przedstawiciele różnych podmiotów spotkali się siedmiokrotnie.

W opracowaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014-2021 uczestniczyli także:

1. Iwona Sikorska - zastępca Burmistrza Więcborka
2. Adam Ostrowski – prezes Krajeńskiego Stowarzyszenia Kulturalnego w Więcborku
3. Paweł Węgrzyn—przedstawiciel Ogniska Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „WODNIK” w Więcborku
4. Ewa Szydeł – Wydawnictwo Meander
5. Dorota Domek – specjalista psychoterapii uzależnień w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku
6. Karolina Cieślak – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku
7. Bogusława Szczęsna – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku
8. Monika Lipcecka – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

Diagnozę problemów społecznych występujących na terenie gminy Więcbork sporządzono w oparciu o dane i opracowania uzyskane m.in. z poniższych źródeł:

1. Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku
2. Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku
3. Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej w Więcborku
4. Urzędu Stanu Cywilnego- Ewidencja Ludności w Więcborku
5. Starostwa Powiatowego w Sępólnie Kr. Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji
6. Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej PROVITA Spółka z o. o w Więcborku
7. Szpitala Powiatowego w Więcborku Novum Med. Spółka z o. o
8. Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku
9. Posterunku Policji w Więcborku
10. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku
11. Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Kr.
12. Główny Urząd Statystyczny
13. Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Więcborku
14. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku
15. Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku

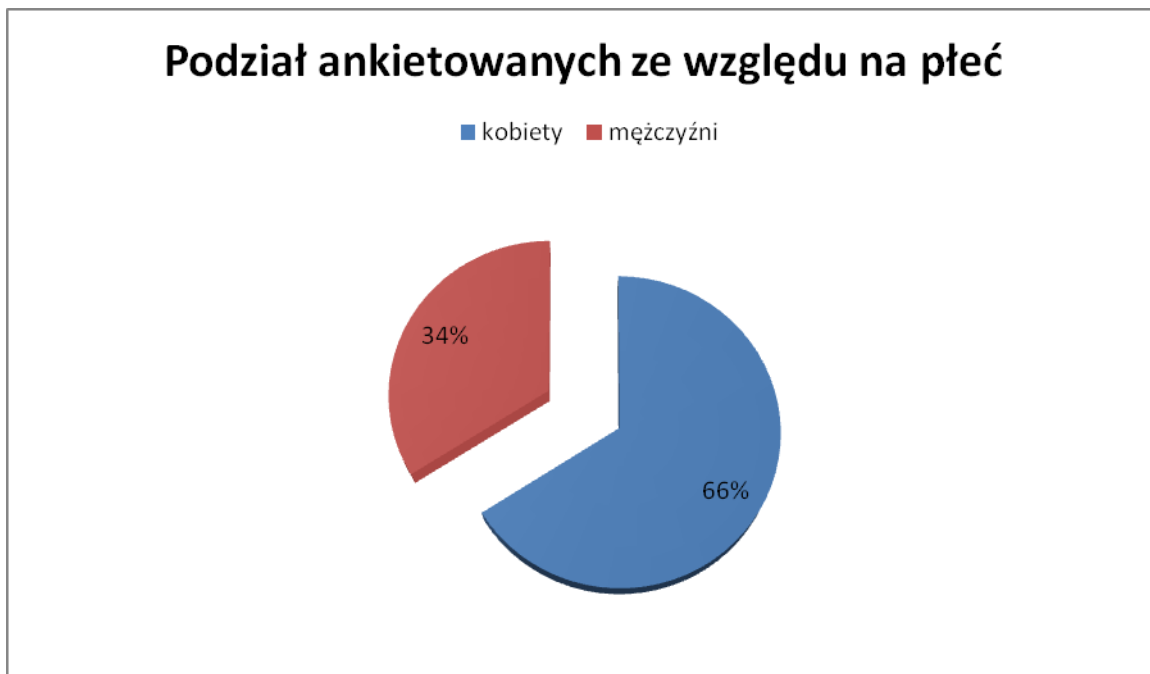
Jednym z etapów konsultacji społecznych było zamieszczenie projektu Strategii na stronie internetowej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku co dało mieszkańcom gminy możliwość zapoznania się z dokumentem i zgłaszanie propozycji zmian i uwag do Strategii.

Elementem uspołecznienia procesu budowy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014-2021 było także przeprowadzenie badania ankietowego na terenie gminy. Rozdano 500 ankiet zwrot wyniósł 199 ankiet. Ankiety skierowano do mieszkańców za pośrednictwem MGOPS w Więcborku, instytucji, organizacji, sołtysów, co gwarantowało dotarcie do wybranych i reprezentatywnych grup docelowych. Poniżej w formie wykresów przedstawiono wyniki

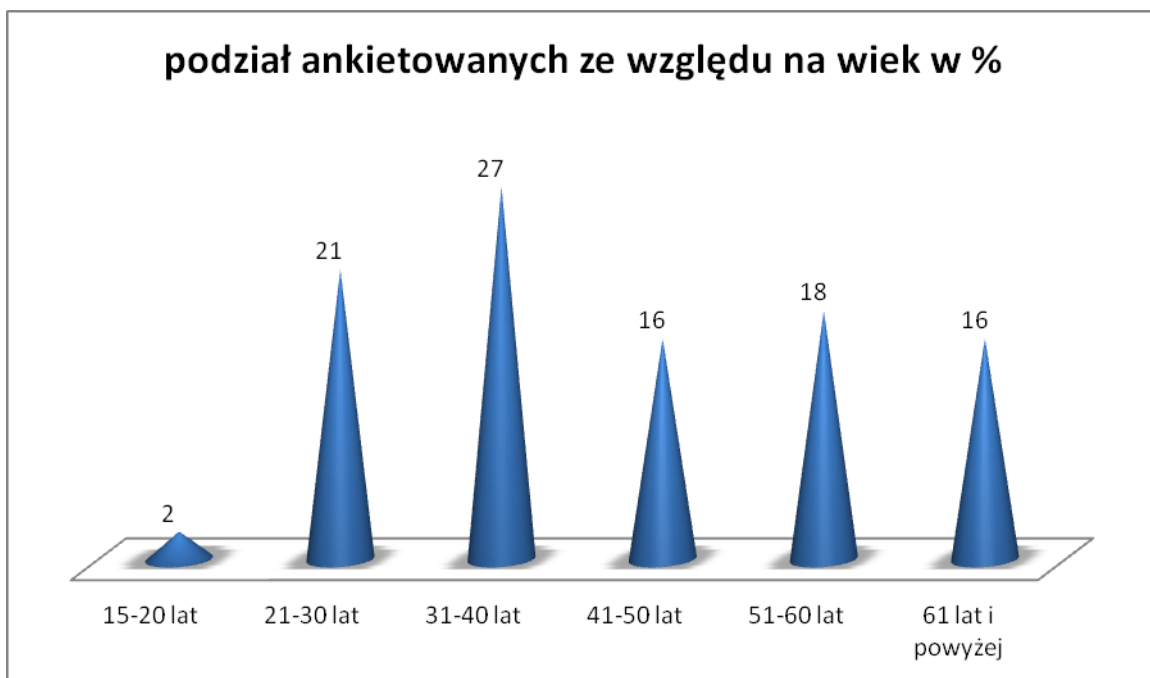
konsultacji społecznych w ramach opracowywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014 – 2021.

1.2.1 Charakterystyka ankietowanych

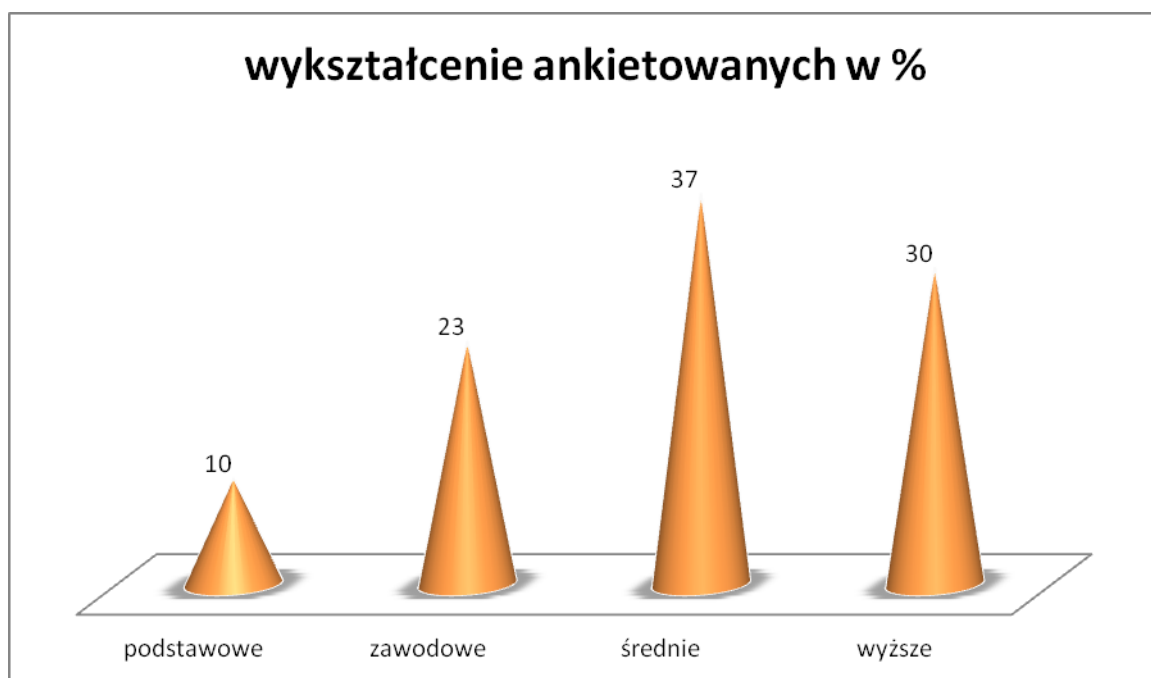
Wykres 1

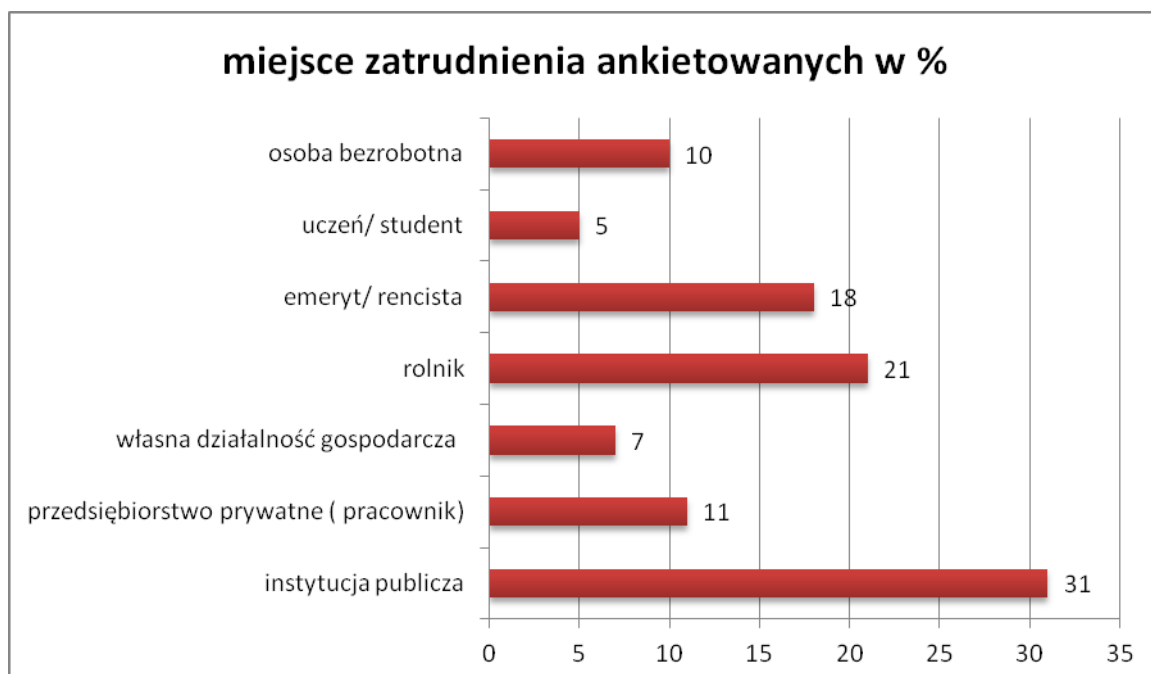
Wykres 2

Wykres 3

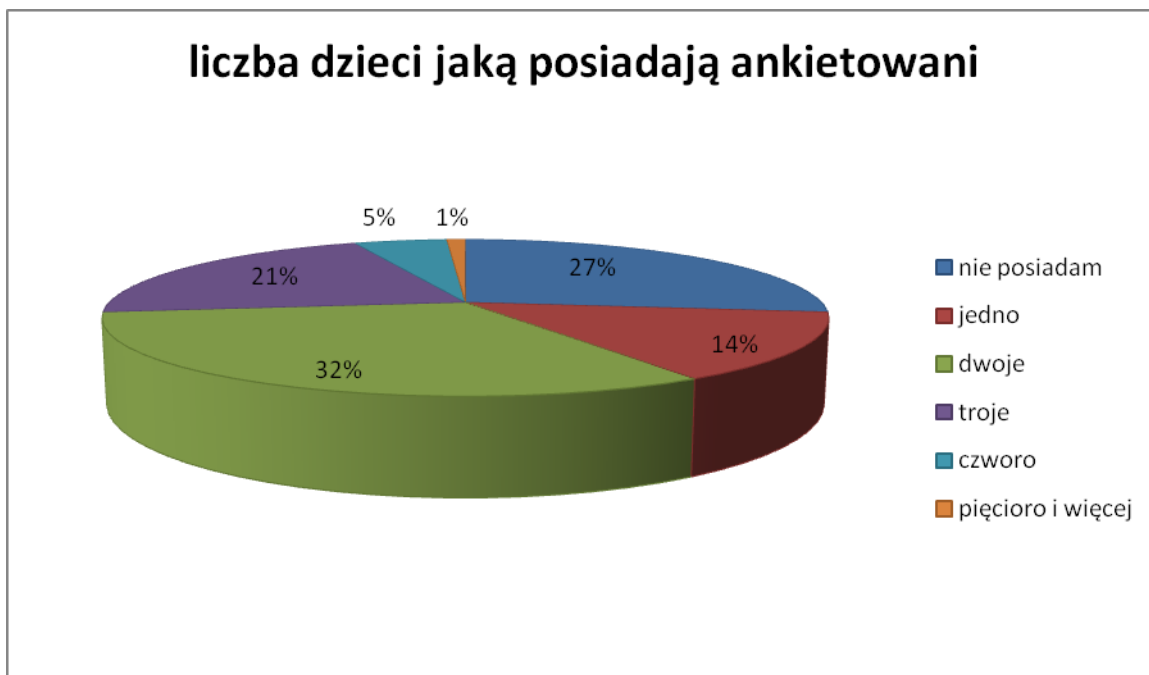

Wykres 4

Suma procentów w wykresie zatrudnienie ankietowanych nie stanowi 100%. W kilku przypadkach ankietowani zaznaczali , że są zarówno rolnikami jak i również prowadzą własną działalność gospodarczą.

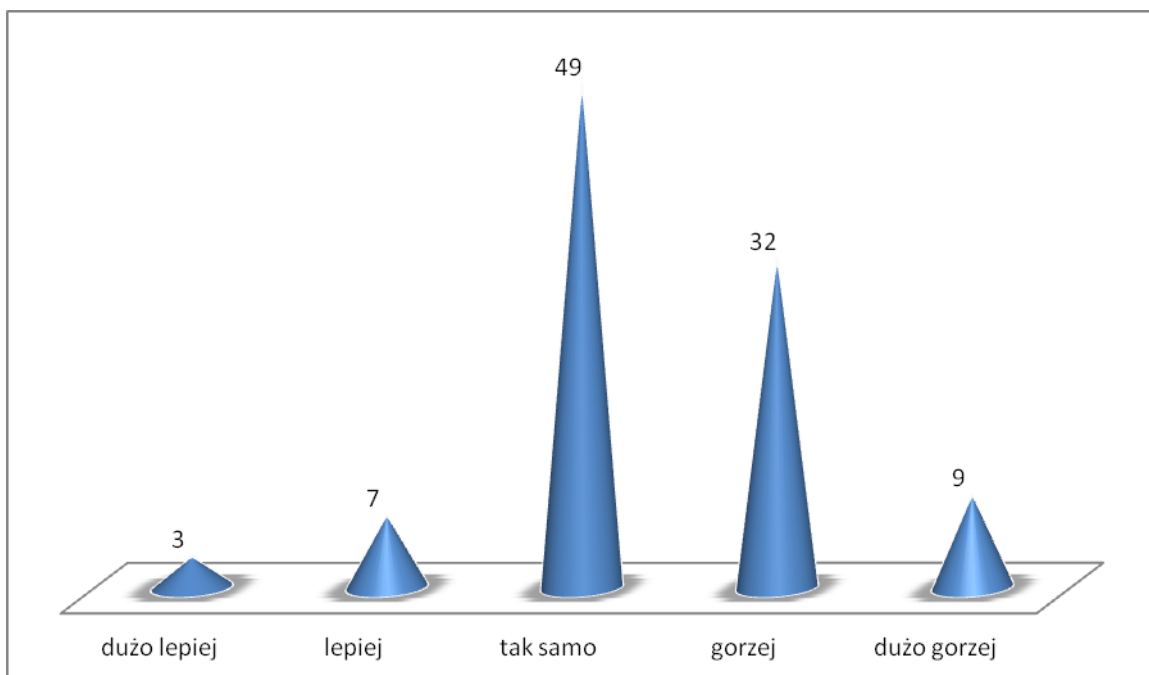
Wykres 5

W ankietach opracowano pytania, które miały na celu rozpoznanie najważniejszych aspektów polityki społecznej. Poniżej w formie wykresów przedstawiono wyniki odpowiedzi na poszczególne pytania. Wszystkie liczby w wykresach obrazują % odpowiedzi w stosunku do wszystkich ankiet.

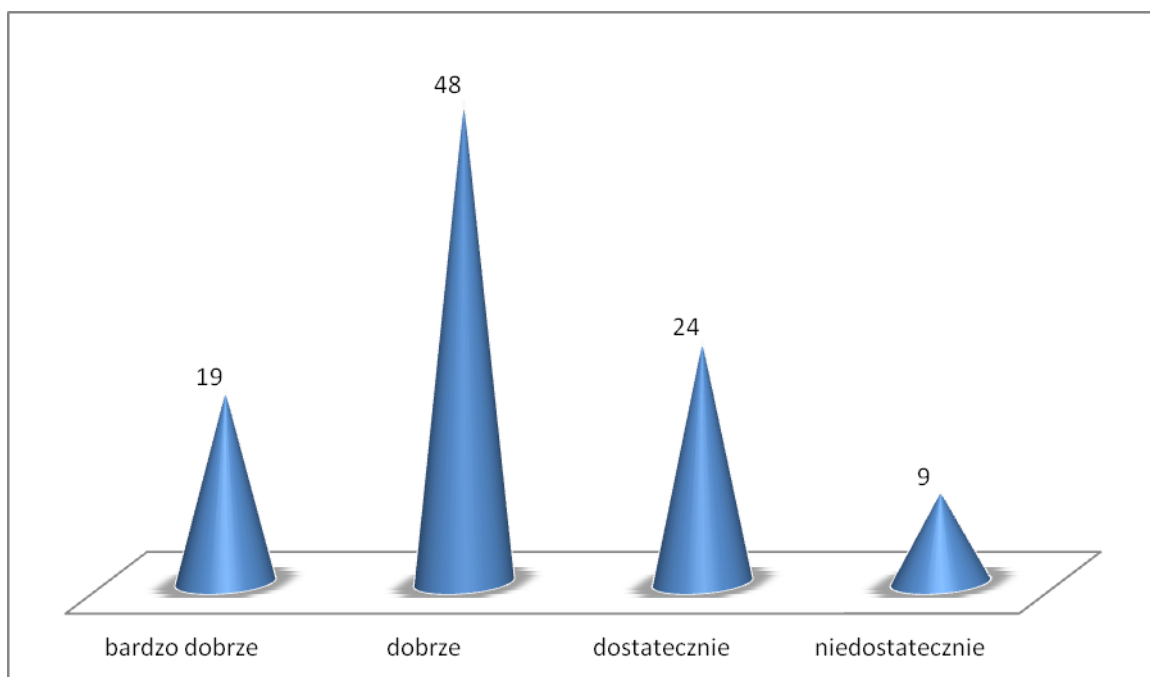
1. W gminie Więcbork w porównaniu do innych gmin żyje się:

Wykres 6

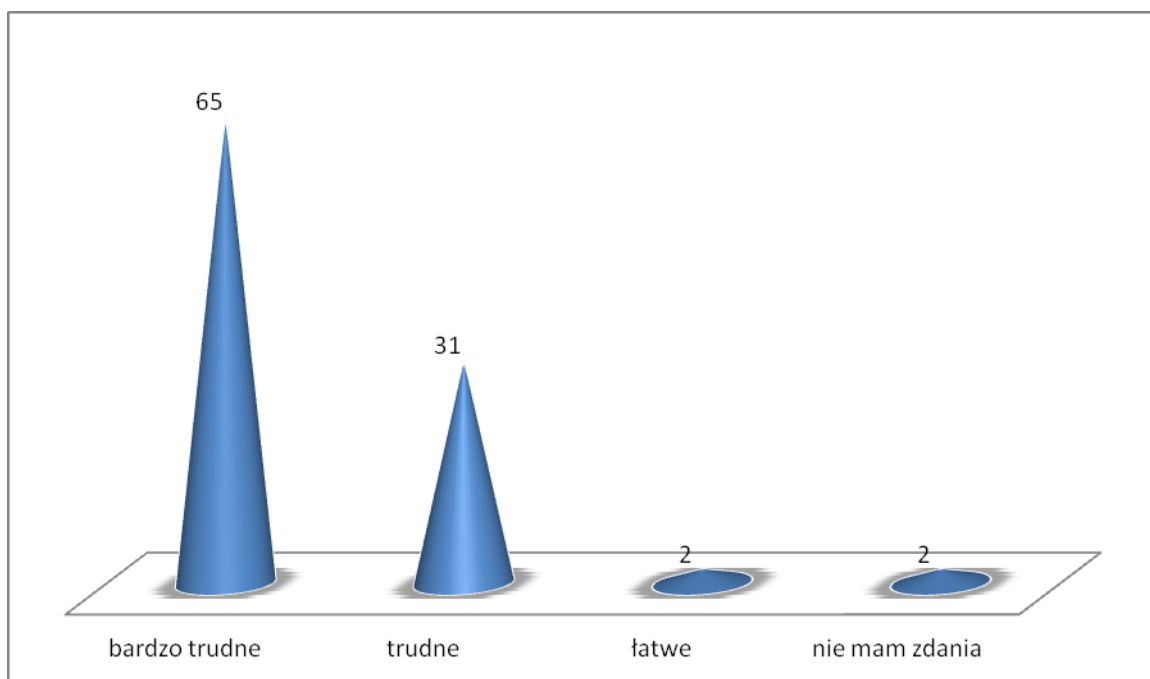
2. Jak oceniany jest przez mieszkańców poziom dostępności mieszkańców do towarów i usług na terenie gminy :

Wykres 7

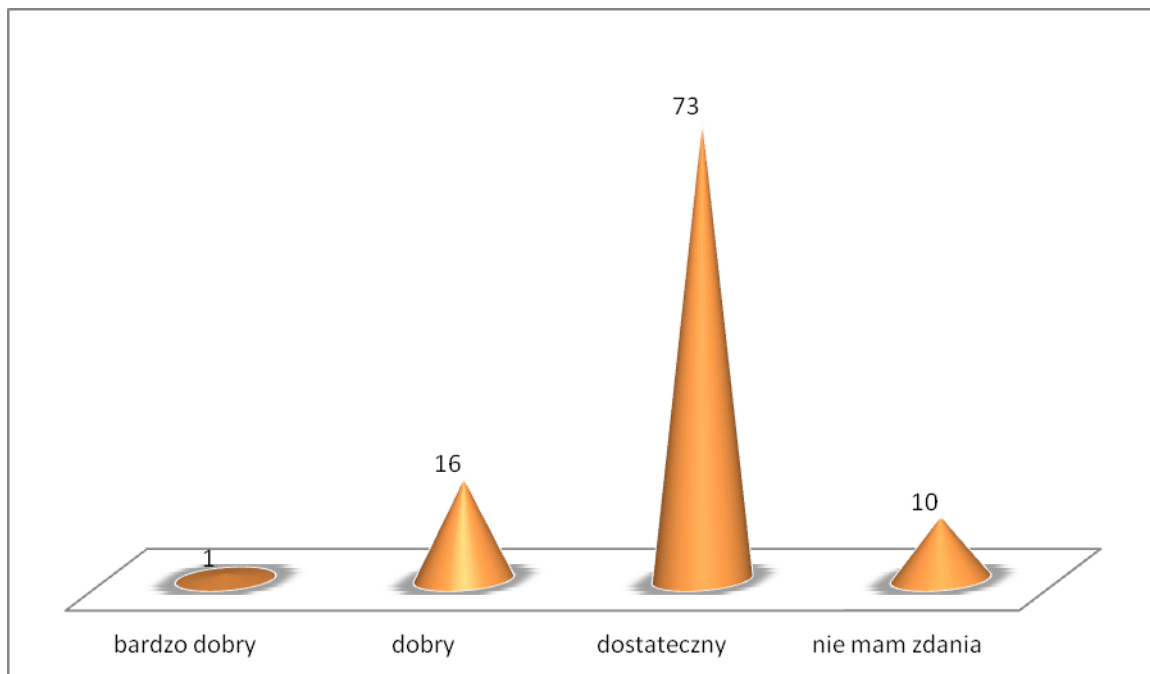
3. Znaleźnienie pracy na terenie gminy jest:

Wykres 8

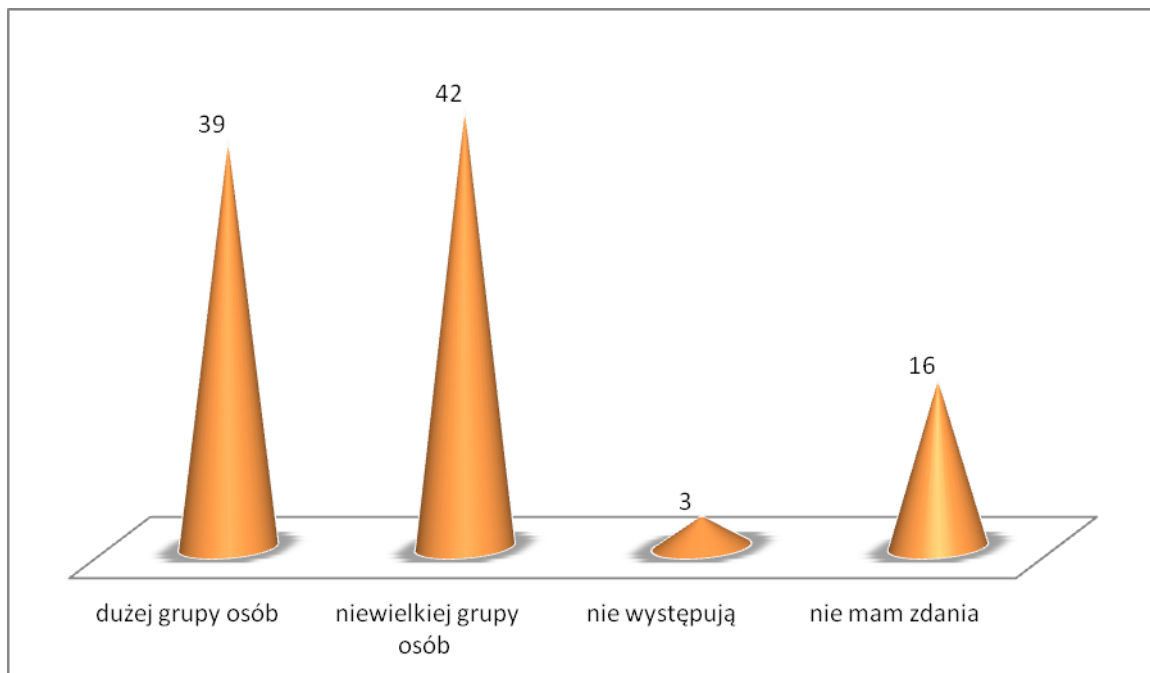
4. Dostęp do usług medycznych oferowanych przez lekarzy został oceniony przez ankietowanych jako:

Wykres 9

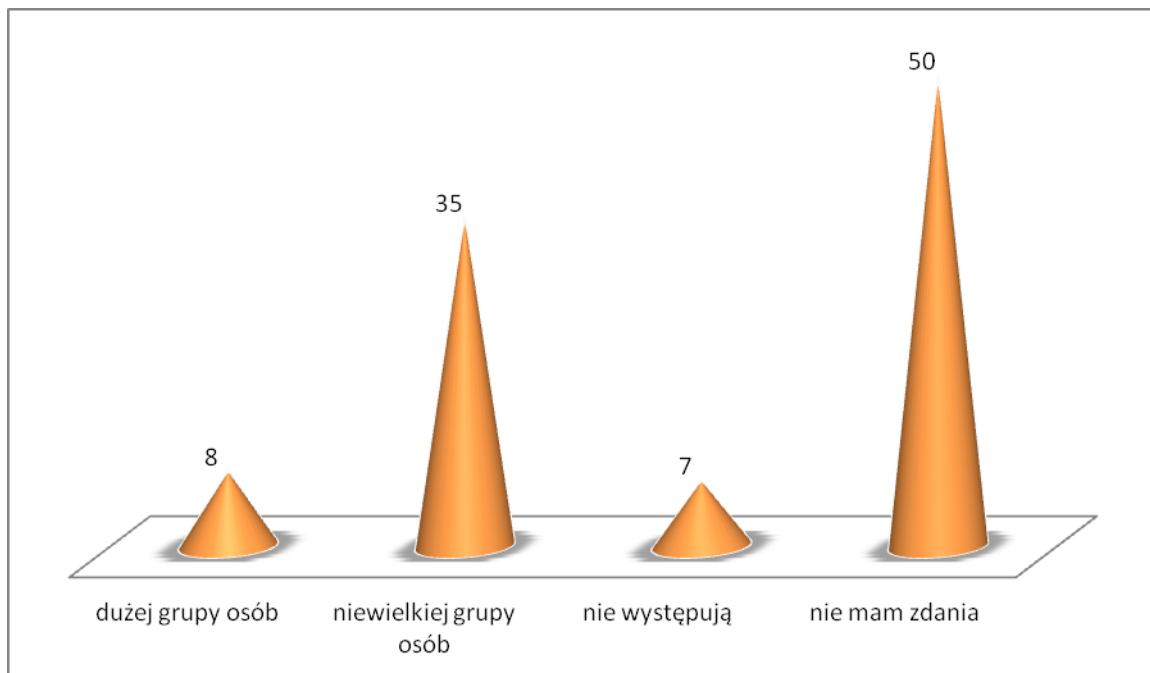
5. Problemy związane z alkoholizmem wśród mieszkańców gminy dotyczą:

Wykres 10

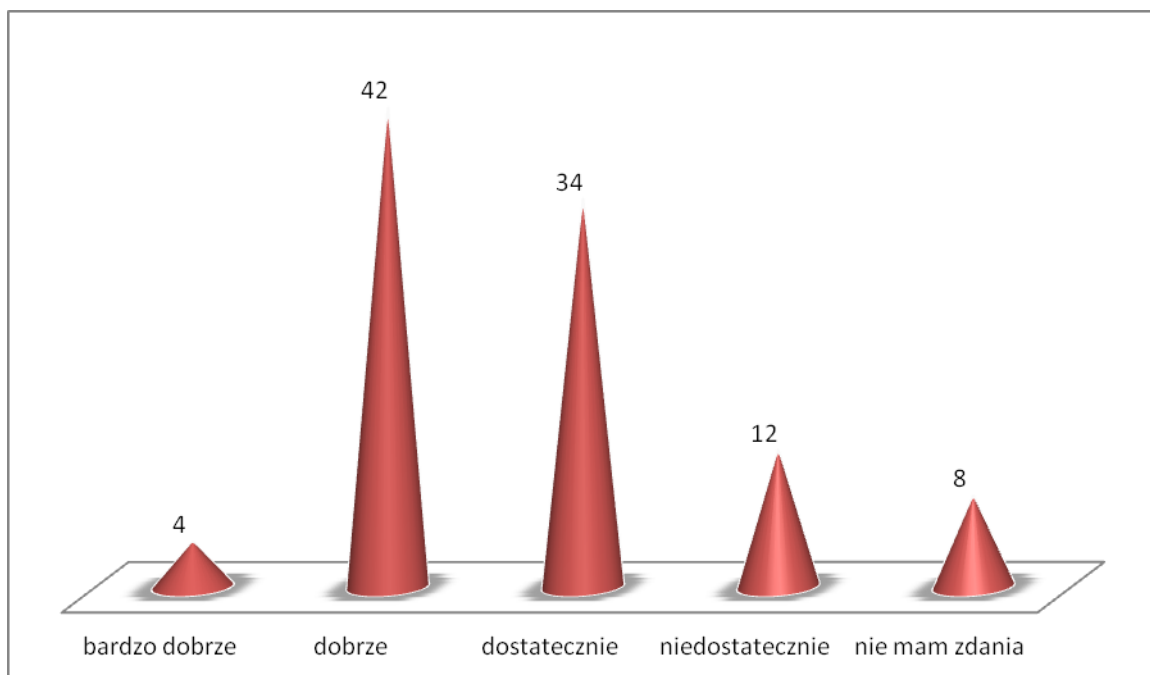
6. Problemy związane z narkomanią wśród mieszkańców gminy dotyczą:

Wykres 11

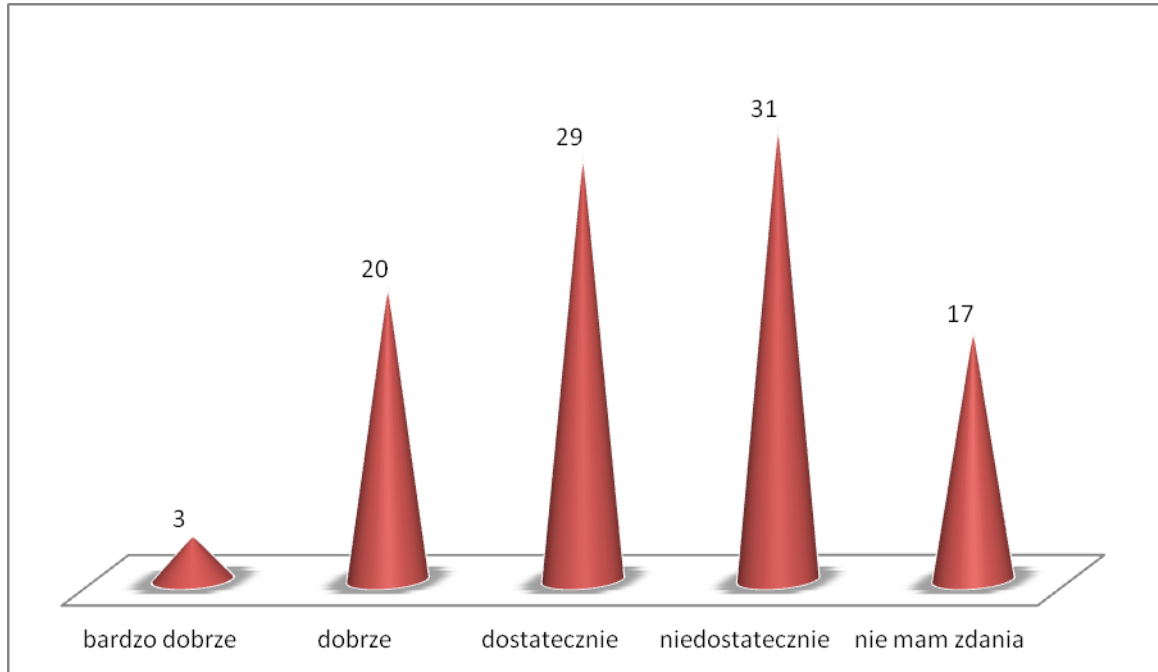
7. Poziom edukacji i kształcenia na terenie gminy został oceniony:

Wykres 12

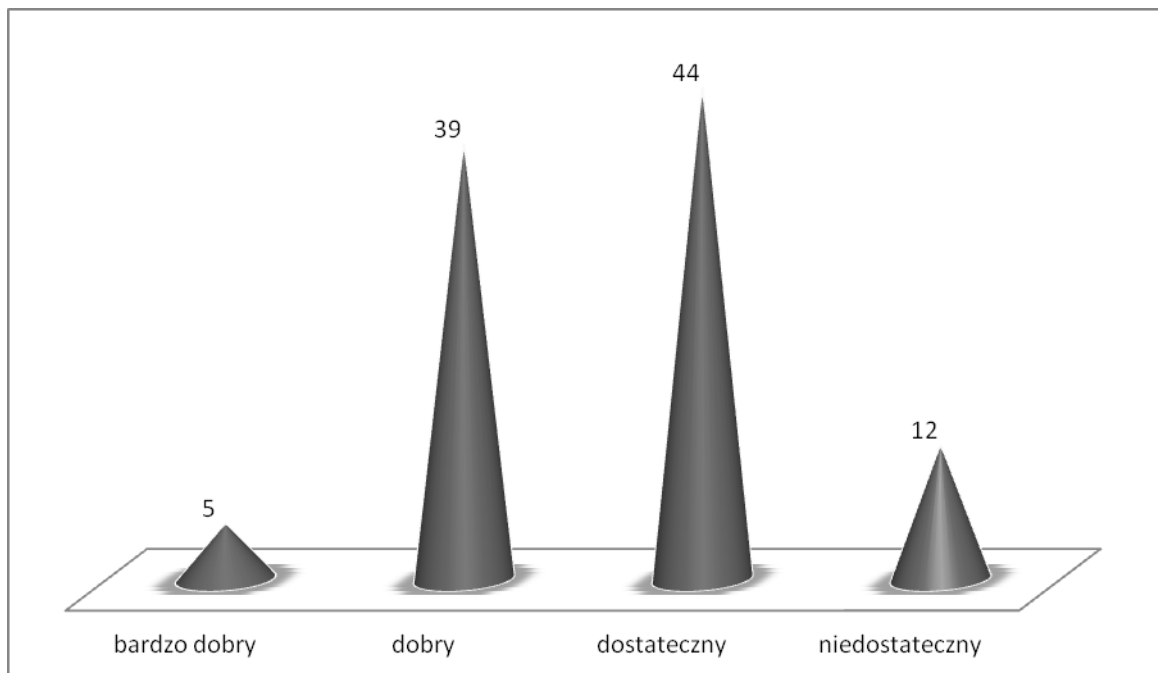
8. Oferta kursów i zajęć doszkalających na terenie gminy została oceniona:

Wykres 13

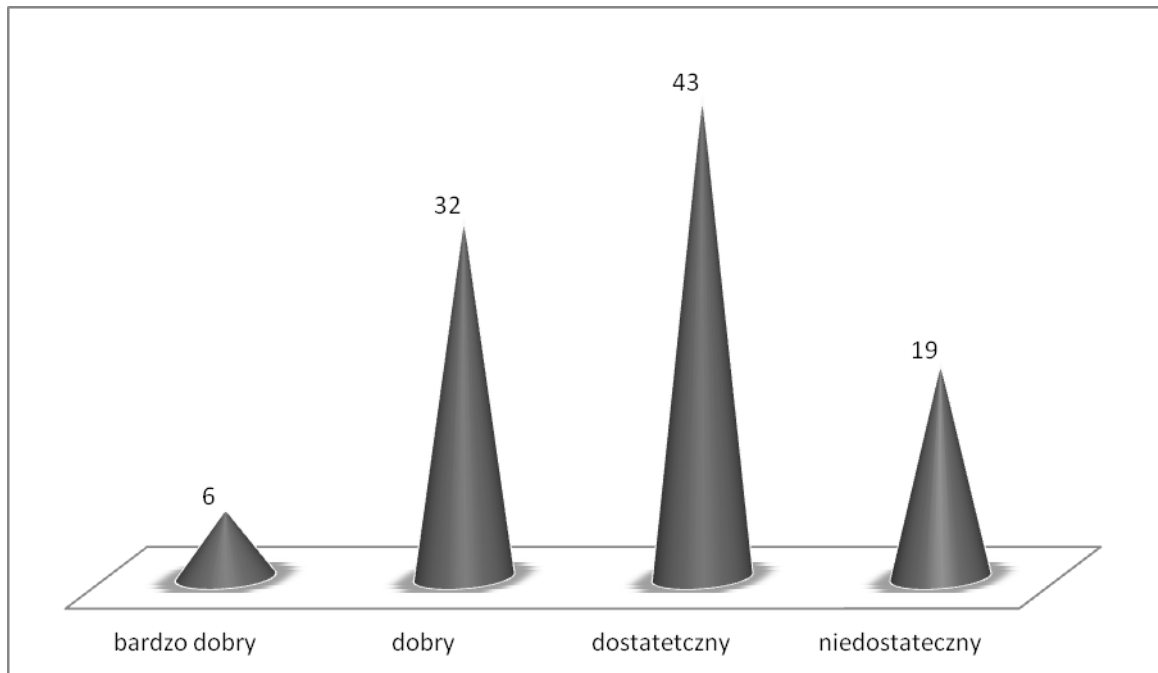
9. Stan bezpieczeństwa na terenie gminy został oceniony jako:

Wykres 14

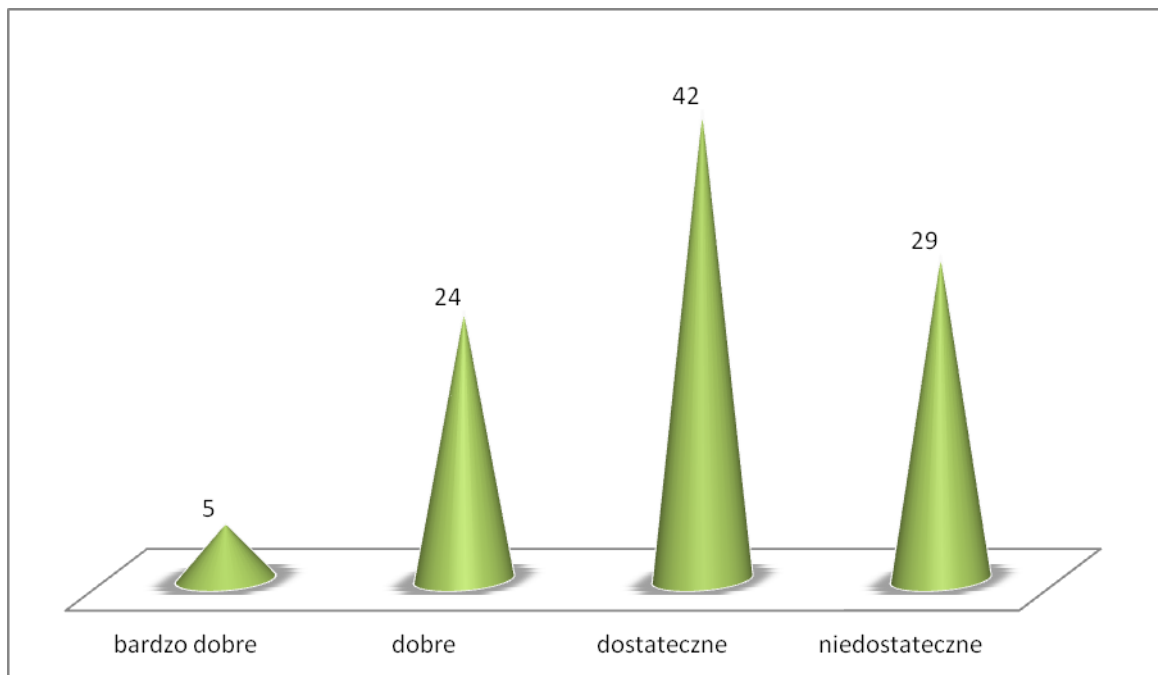
10. Stopień czystości na terenie gminy został oceniony jako:

Wykres 15

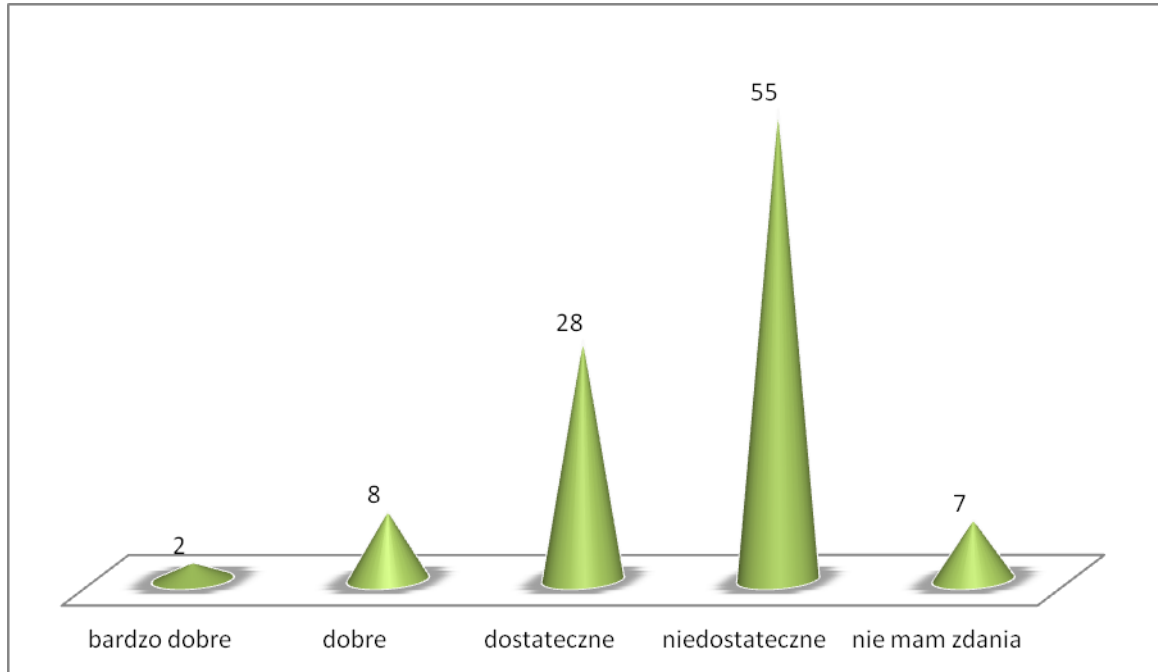
11. Działania inwestycyjne podejmowane przez gminę oceniono jako:

Wykres 16

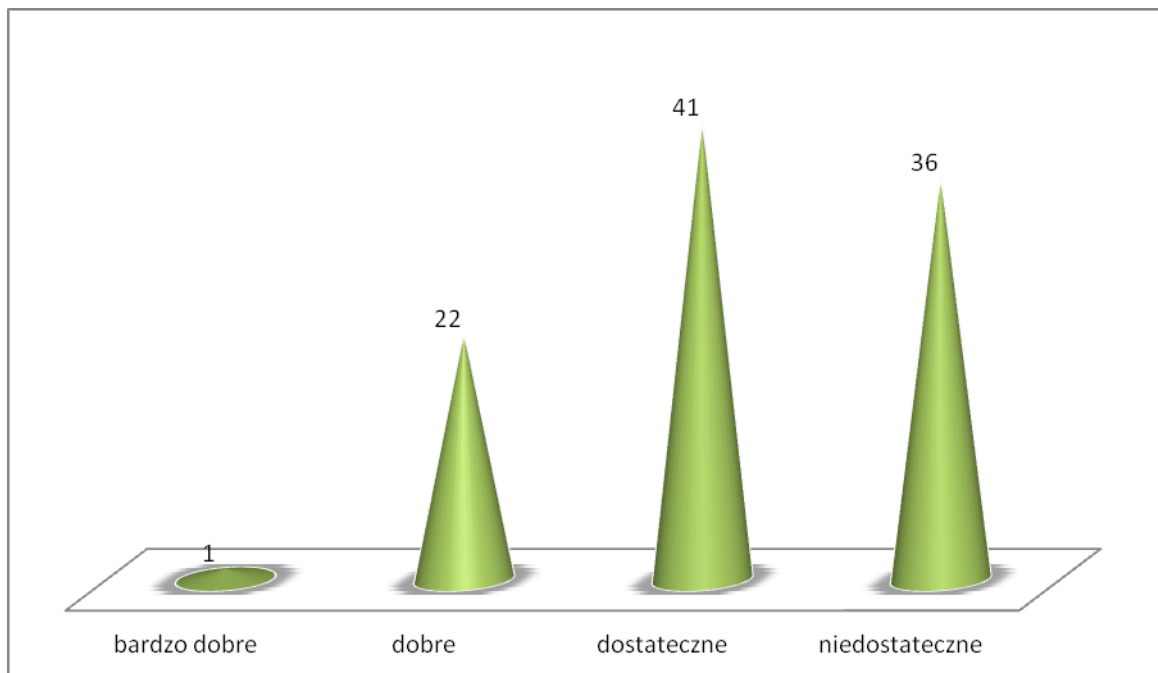
12. Infrastrukturę i zagospodarowanie przestrzenne gminy oceniono jako:

Wykres 17

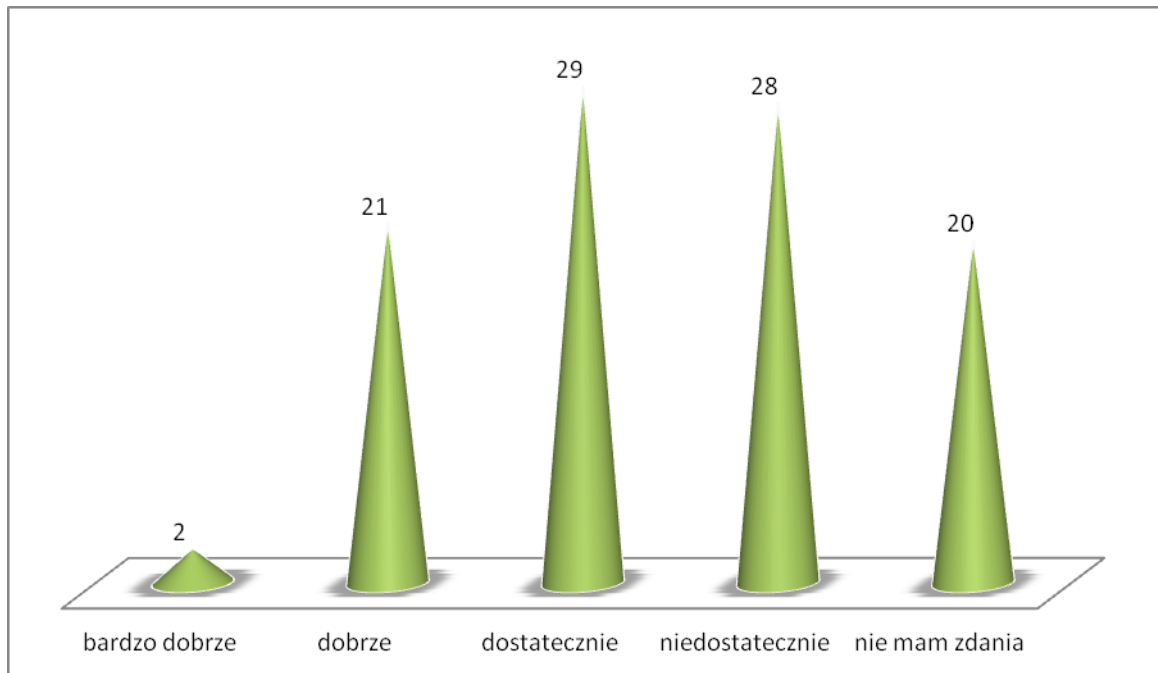
13. Działania gminy na rzecz osób niepełnosprawnych oceniono jako:

Wykres 18

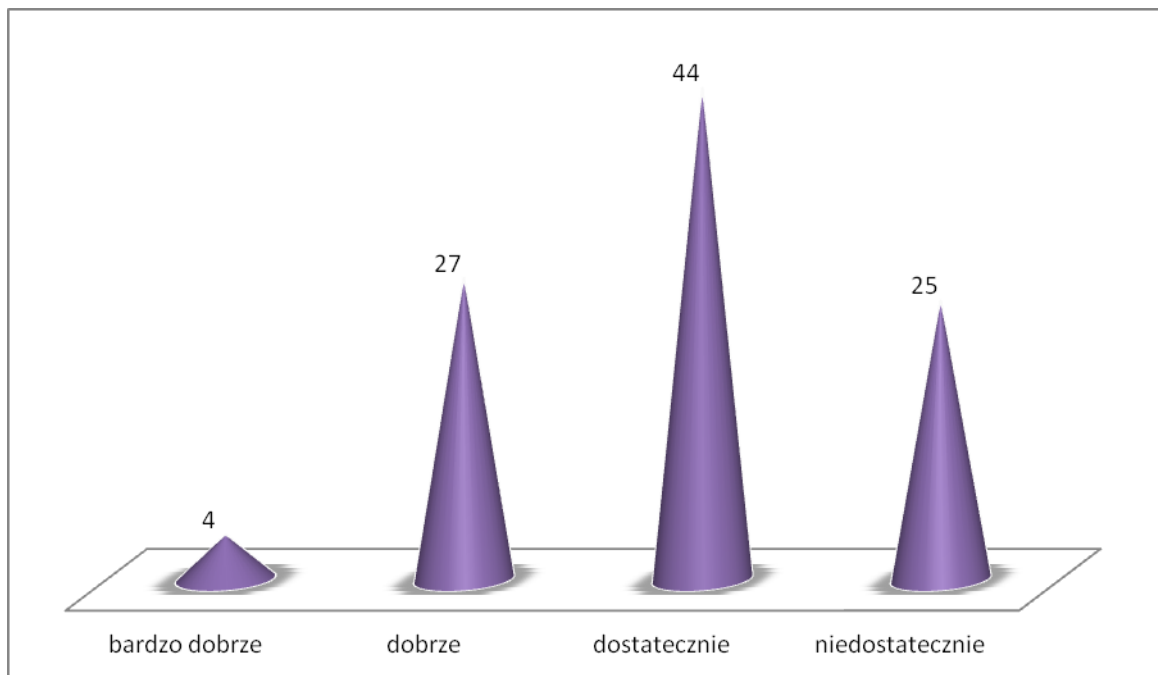
14. Atrakcyjność gminy dla inwestorów i przedsiębiorców zewnętrznych oceniono:

Wykres 19

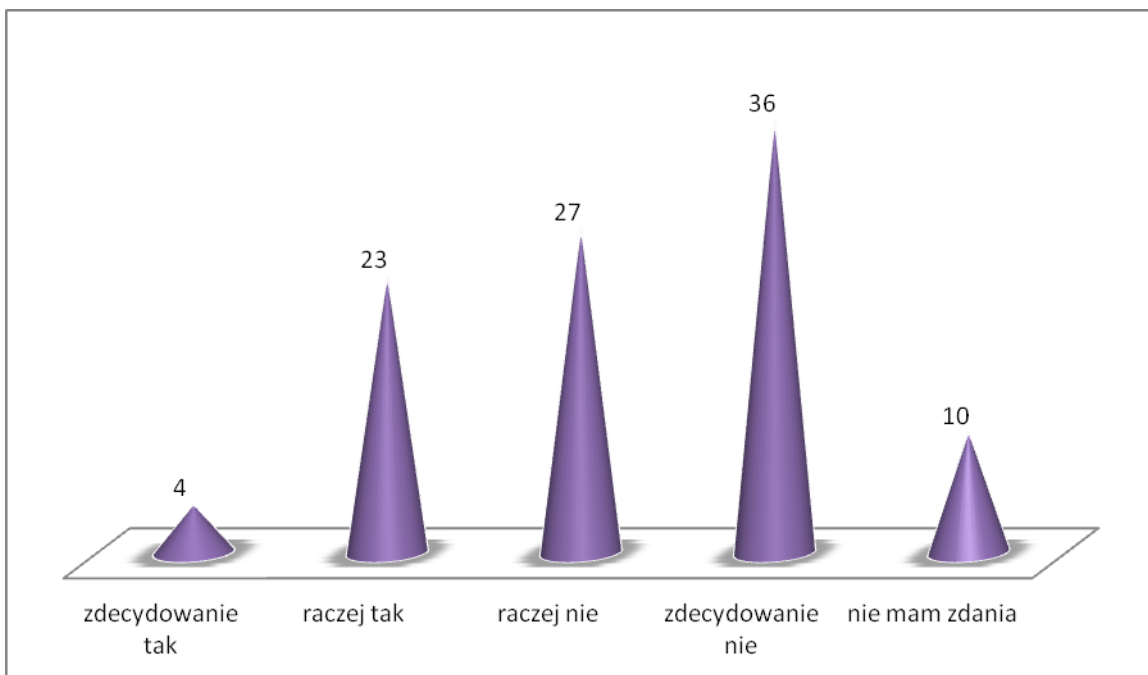
15. Działania kulturalne realizowane przez gminę oceniono:

Wykres 20

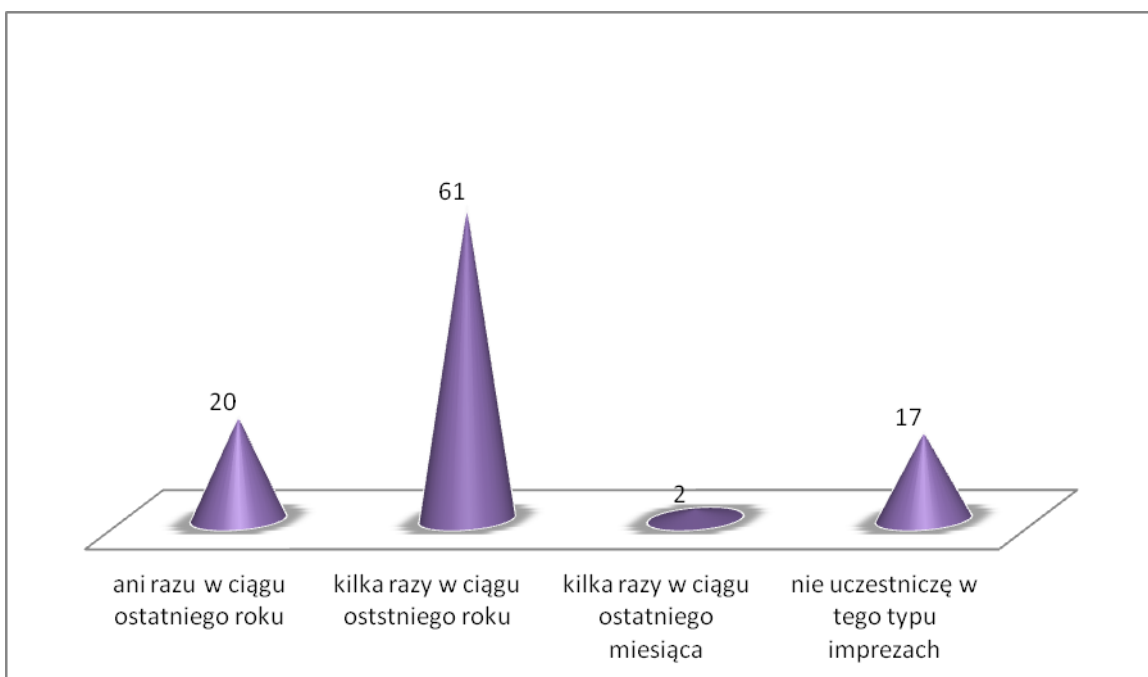
16. Ankietowani odpowiedzieli na pytanie czy liczba imprez kulturalnych organizowanych przez gminę jest wystarczająca:

Wykres 21

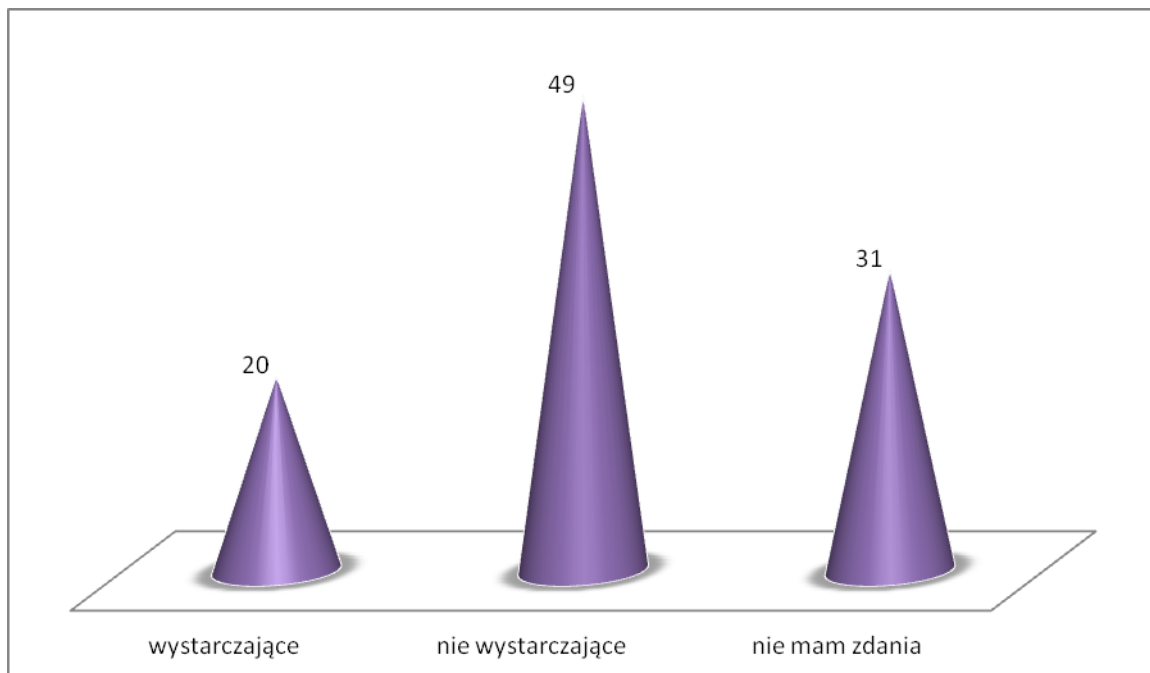
17. Częstotliwość uczestnictwa mieszkańców w imprezach kulturalnych organizowanych przez gminę:

Wykres 22

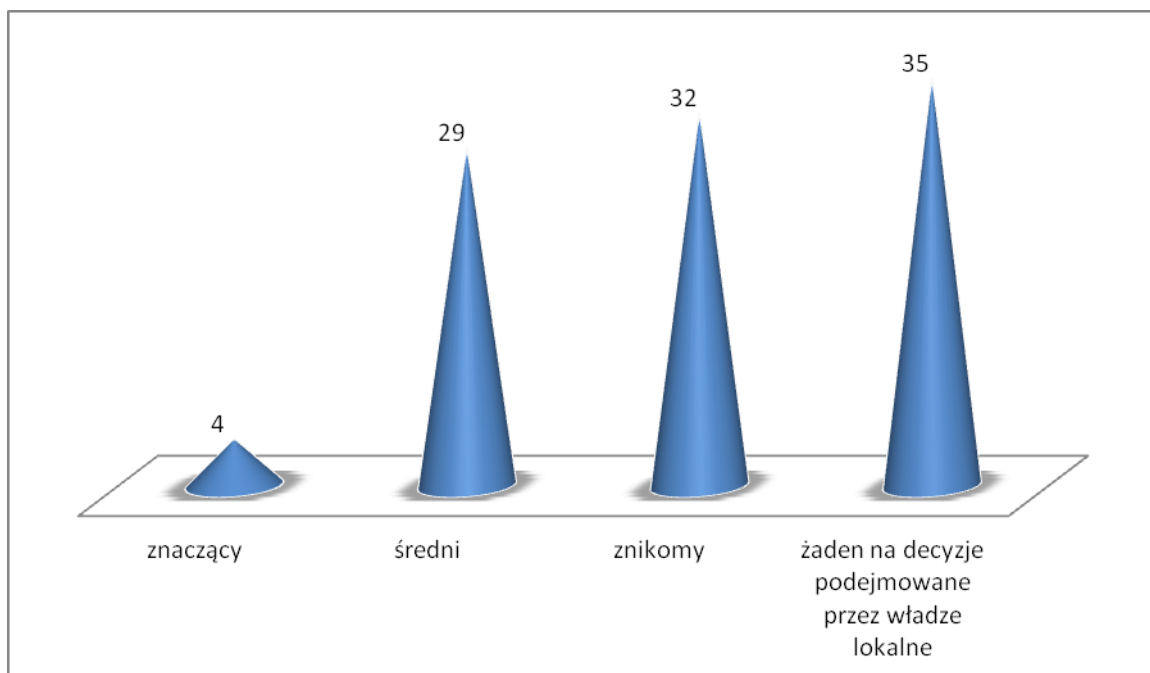
18. Działania gminy w zakresie promocji atrakcji turystycznych gminy zostały ocenione jako:

Wykres 23

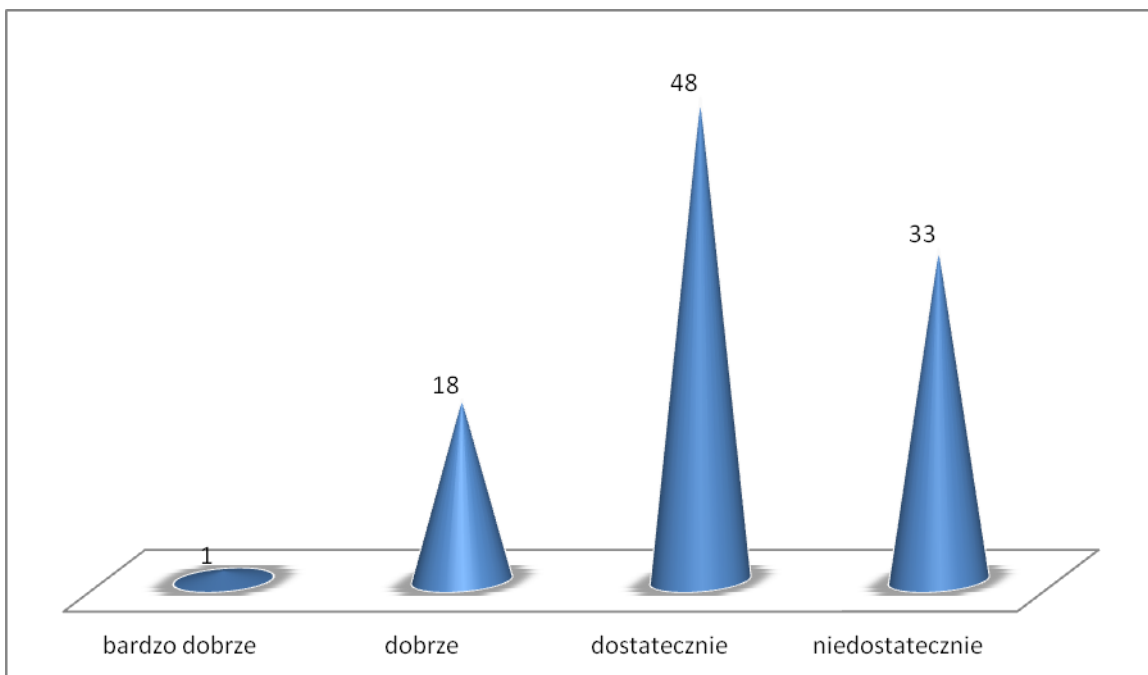
19. Wpływ mieszkańców na sprawy lokalne i decyzje władz samorządowych gminy oceniono na:

Wykres 24

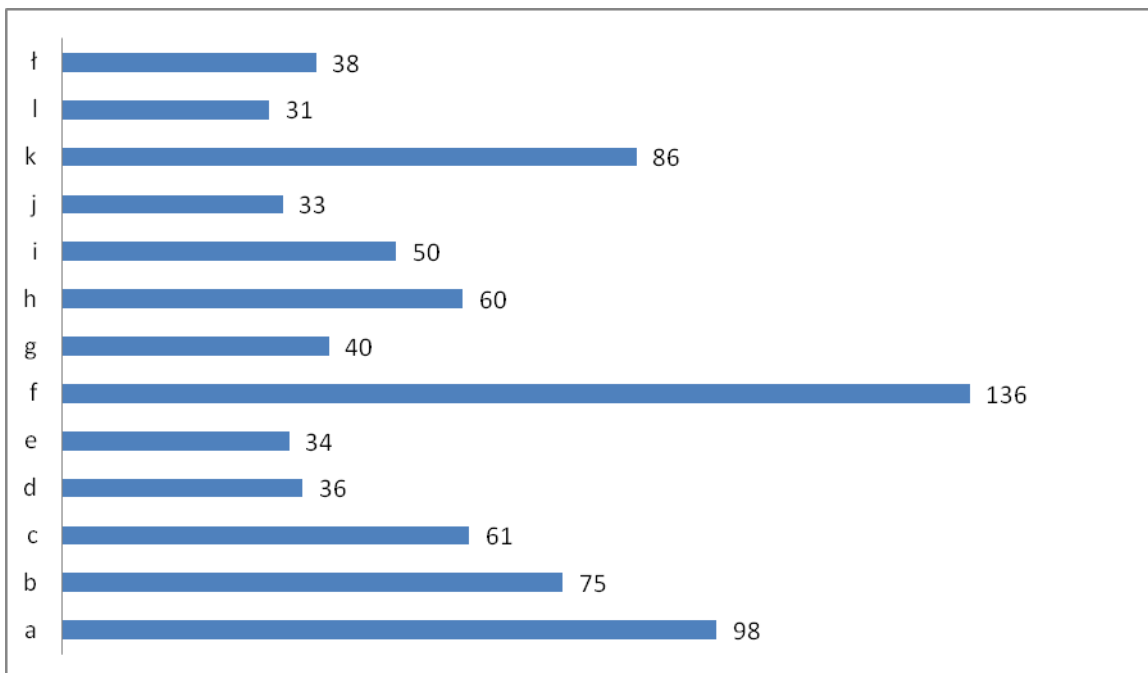
20. Stopień zaangażowania i kierunki działań władz lokalnych związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców oceniono:

Wykres 25

21. Na co w opinii ankietowanych samorząd lokalny winien położyć największy nacisk w celu rozwiązania najważniejszych problemów społecznych, z którymi borykają się mieszkańcy gminy (w tym pytaniu nie było limitu odpowiedzi, wskazano liczbę odpowiedzi)

Wykres 26

- a- poprawa dostępności do opieki medycznej
- b- poprawa gospodarowania środkami publicznymi
- c- rozwój kultury, rozrywki sportu i rekreacji
- d- zwiększenie pomocy bezpośredniej osobom najuboższym (finansowej lub rzeczowej)
- e- poprawę bezpieczeństwa i ładu publicznego poprzez usprawnienie działania policji
- f- ograniczenie bezrobocia, poprawę rynku pracy
- g- wsparcie pracodawców oraz przedsiębiorczości
- h- poprawa jakości życia osobom niepełnosprawnym – mieszkania chronione, zniesienie barier architektonicznych
- i- zwiększenie liczby mieszkań socjalnych/komunalnych
- j- aktywizacja społeczna ludzi starszych – Uniwersytet Trzeciego Wieku, Kluby Seniora
- k- inwestycje w infrastrukturę (drogową, wodociągową, kanalizacyjną)
- l- rozbudowa bazy turystycznej

- ł- wsparcie inicjatyw społecznych

Strategia ma charakter otwarty, zawiera w sobie założenie ciągłego doskonalenia zawartych w niej zapisów, modyfikacji kierunków działań oraz sposobów realizacji założonych celów. Jest dokumentem, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski ze strony władz lokalnych.

Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji.

1.3. Monitoring strategii

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnym faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów w ich realizacji, ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do 2021 roku w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu jak i samym społeczeństwie.

Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Miejską kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych i społecznych. Strategia wymaga corocznego monitoringu.

Monitoring będzie przeprowadzany przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku przy dużym udziale członków Zespołu do spraw opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014 – 2021.

1.4. Źródła finansowania

Zidentyfikowane cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w gminie Więcbork wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Źródła te można podzielić na cztery grupy:

1. Środki finansowe pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy;
2. Środki finansowe pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową
3. Środki finansowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych
4. Europejski Fundusz Społeczny.

Rozdział 2

Diagnoza sytuacji społecznej na terenie miasta i gminy Więcbork

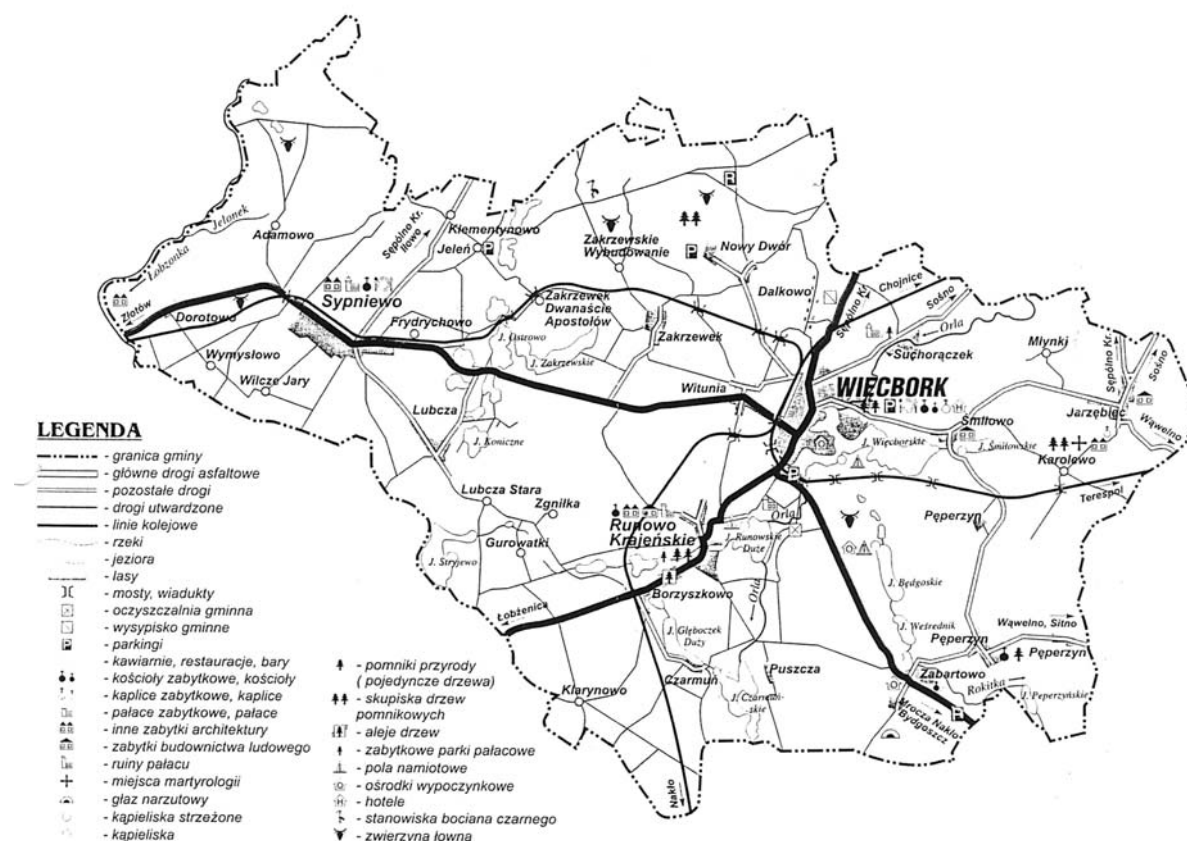
2.1. Charakterystyka gminy Więcbork

Gmina Więcbork położona jest w północno – zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, wśród malowniczych wzgórz i lasów Pojezierza Krajeńskiego. Jest jedną z 4 gmin powiatu sępoleńskiego.

Gmina znajduje się na południu centralnej części tego Pojezierza zajmując obszar 235,7 km², co stanowi 5,3 procent jego powierzchni. Ponieważ jest to teren centralny Pojezierza, stanowi niejako esencję Kraju, posiadając wszystkie cechy, które zdecydowały o uznaniu jego odrębności. Najdalej na zachód położony punkt gminy Więcbork jest zarazem najdalej wysuniętym punktem województwa. Miasto Więcbork położone jest nad Jeziorem Więcborskim, największym w całej gminie (o powierzchni 210 hektarów). Gmina Więcbork leży w granicach Krajeńskiego Parku Krajobrazowego.

Graniczy z 7 gminami: Sępólno Krajeńskie i Sośno w powiecie sępoleńskim, Mrocza w powiecie nakielskim, Łobżenica w powiecie pilińskim (woj. wielkopolskie), Złotów, Zakrzewo, Lipka w powiecie złotowskim (woj. wielkopolskie).

Rysunek 1 Mapa poglądowa gminy Więcbork

Źródło: opracowanie własne

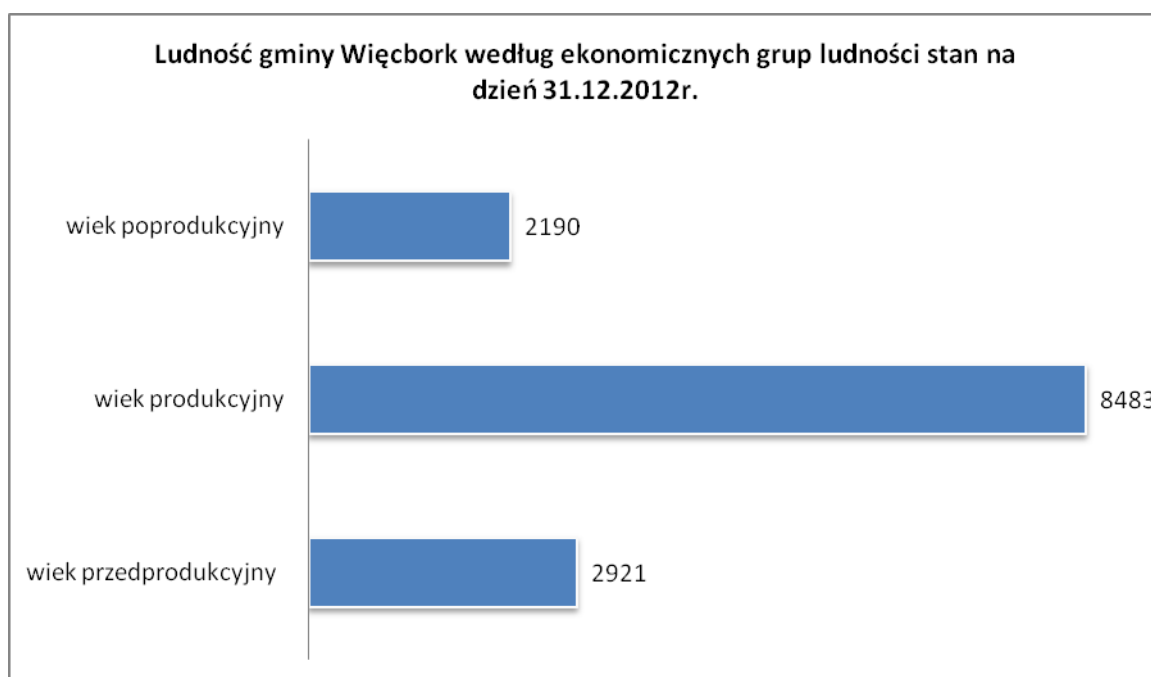
W skład gminy wchodzi **22 sołectwa** tj. Adamowo, Borzyszkowo, Czarmuń, Dalkowo, Frydrychowo, Górowatki, Jastrzębiec, Jeleń, Lubcza, Nowy Dwór, Pęperzyn, Puszcza, Runowo Kr., Suchorączek, Sypniewo, Śmiłowo, Witunia, Wymysłowo, Zabartowo, Zakrzewek, Zakrzewska Osada, Zgniłka.

Spółeczeństwo w procesie rozwoju lokalnego odgrywa rolę podmiotu tego procesu. Wynika to z rozstrzygnięcia przez nie o kształcie ustroju i systemu gospodarczego oraz o charakterze i składzie organów władzy samorządowej, która decyduje o kierunku strategii rozwoju. Z tego względu ocena sytuacji demograficznej jest jednym z czynników warunkującym możliwości i potrzeby rozwoju gminy.

2.1.2. Demografia

Ludność gminy wynosi ogółem **13 594 osoby** (na podstawie danych Biura Ewidencji Ludności stan na dzień 31.12.2012r.), z czego 5.996 stanowią mieszkańcy miasta, co daje udział procentowy 44,11%, natomiast liczba mieszkańców wsi wynosi odpowiednio 55,89% ogółu mieszkańców. Większość ludności to osoby w wieku produkcyjnym – 8.483 osoby , co stanowi 62,40% ogółu mieszkańców, 2.921 osób to osoby w wieku przedprodukcyjnym (21,49% ogółu mieszkańców gminy), a osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 16,11% ogółu mieszkańców gminy. Natomiast w województwie Kujawsko – Pomorskim liczba ludności w wieku produkcyjnym wynosi 1.343.978 osób, co stanowi 64,11% ogółu mieszkańców. 393.346 osób to osoby w wieku przedprodukcyjnym (18,76% ogółu mieszkańców), a osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 17,13% ogółu mieszkańców województwa. Z powyższego wynika, że struktura wiekowa mieszkańców gminy Więcbork jest bardzo zbliżona do struktury wiekowej mieszkańców województwa kujawsko – pomorskiego.

Wykres 27

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC w Więcborku

Tabela 1 Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2010- 2012

Struktura wieku	2010	2011	2012
wiek przedprodukcyjny	3.005	2.946	2.921
wiek produkcyjny	8.625	8.559	8.483
wiek poprodukcyjny	2.046	2.117	2.190
Ogółem	13.676	13.622	13.594

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC w Więcborku

Analizując powyższe dane należy zwrócić uwagę na dwie istotne kwestie. Pierwsza z nich dotyczy zmniejszania się liczby dzieci i młodzieży (wiek przedprodukcyjny). Druga natomiast odnosi się do systematycznego wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym i tym samym zobowiązuje do podjęcia usług społecznych na rzecz seniorów. Działania powinny być ukierunkowane na udzielenie stosownej pomocy materialnej i rzeczowej oraz ułatwienie korzystania z usług rehabilitacyjnych, opiekuńczych, medycznych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego. Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki jak: przyrost naturalny oraz saldo migracji.

Tabela 2 Ruch naturalny i migracyjny ludności gminy Więcbork w latach 2010-2012

	2010	2011	2012
przyrost naturalny	48	43	28
saldo migracji	-60	-89	-1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC w Więcborku

Z powyższych danych jednoznacznie wynika, że na terenie gminy mamy tendencję malejącą przyrostu naturalnego. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest znaczne zmniejszenie się liczby urodzeń. W roku 2012 nastąpił spadek o 17 urodzeń w stosunku do roku 2010.

Spadek liczby mieszkańców na terenie gminy był efektem ruchu migracyjnego, którego saldo w latach 2010 – 2012 miało wartość ujemną. W głównej mierze jest to spowodowane brakiem odpowiednich perspektyw w wyniku których mieszkańcy gminy migrują do bardziej atrakcyjnych ośrodków i coraz częściej poza granice kraju. Osłabia to potencjał miasta.

2.1.3. Niepełnosprawność

Zdiagnozowanie problemu niepełnosprawności na terenie kraju i tym samym gminy Więcbork jest bardzo trudne. Brakuje spójnego systemu teleinformatycznego. Jedynym badaniem na, którym można się oprzeć są spisy powszechne.

Zbiorowość osób niepełnosprawnych została podzielona na 2 podstawowe grupy:

1. osoby niepełnosprawne **prawnie**, tj. takie, które posiadają odpowiednie aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony;
2. osoby niepełnosprawne **tylko biologicznie**, tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale mają (odczuwają) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych stosownie do swojego wieku.

Z danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 wynika, że **osoby niepełnosprawne stanowią 12,2% ludności kraju** (w 2002 było to 14,3%). Liczba osób niepełnosprawnych prawnie w 2011 roku zmniejszyła się w stosunku do 2002 roku o blisko 30%.

Przyczyną takiego stanu rzeczy są zmiany w przepisach prawnych i zaostrzenie przepisów dotyczących przyznawania rent z tytułu niezdolności do pracy i podobnych świadczeń.

Nastąpiło istotne zwiększenie o ponad 50% w stosunku do wyników spisu z 2002 roku liczby osób niepełnosprawnie biologicznie.

Na podstawie powyższych danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 liczba osób niepełnosprawnych w gminie Więcbork wyniosła 1 658 osób co stanowi **ponad 12% ogółu mieszkańców** (stan na dzień 31.12.2012r).

Prawnym orzekaniem o niepełnosprawności dla mieszkańców powiatu sępoleńskiego, w systemie poza rentowym zajmuje się **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku**.

Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności występującą na terenie gminy Więcbork w poza rentowym systemie orzekania u osób po 16 –tym roku życia były upośledzenia narządu ruchu na następujących miejscach według kolejności : choroby układu oddechowego i krążenia, inne (tj. schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego), choroby neurologiczne, choroby psychiczne. Natomiast u dzieci do 16 – go roku życia podstawową przyczyną niepełnosprawności były choroby układu oddechowego i krążenia, a w dalszej kolejności inne (tj. schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego), choroby neurologiczne.

Tabela 3 Pozarentowy system orzeczeń o niepełnosprawności na terenie gminy Więcbork realizowany przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku (stan na dzień 31 grudnia)

Okres	Liczba wydanych orzeczeń	Liczba wydanych orzeczeń zaliczających do grona osób niepełnosprawnych				Liczba wydanych orzeczeń niezaliczających do grona osób niepełnosprawnych
		w tym				
		w stopniu			do 16-go roku życia	
		lekkim	umiarkowanym	znacznym		
2010	501	90	164	99	148	29
2011	523	90	124	143	166	27
2012	466	83	120	127	136	72

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku.

Oprócz systemu pozarentowego funkcjonuje w Polsce obszerny system orzekania rentowego reprezentowany przez Lekarzy Orzeczników działających m.in. przy ZUS-ach czy KRUS-ach, jednak w tym obszarze posiadane dane są niewystarczające do przeprowadzenia analizy.

Osobom niepełnosprawnym, niezależnie od praw, uprawnień i ulg o charakterze powszechnym przysługują także prawa, uprawnienia i ulgi o charakterze szczegółowym (dotyczące różnych aspektów życia), których celem jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym równych szans. Wśród praw osób niepełnosprawnych są uprawnienia związane ze wszystkimi aspektami życia : codziennego funkcjonowania w domu, w środowisku i życiu społeczno – zawodowym.

Powyższe prawa wynikają z Konstytucji, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych, aktów prawa międzynarodowego i

wewnętrzny. Wskazane powyżej akty normatywne obligują władze samorządowe do podjęcia działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie tych praw.

Na terenie gminy Więcbork osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o wsparcie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku.

Tabela 4 Udzielone wsparcie na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu miasta i gminy Więcbork przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku (stan na dzień 31 grudnia)

Rodzaj wsparcia	Liczba osób, którym udzielono wsparcia		
	2010	2011	2012
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	24	23	52
Wsparcie w zakresie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	75	92	82
Wsparcie w zakresie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	2	9	5
Pomoc w zakresie likwidacji barier technicznych	11	8	11
Pomoc w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się	3	2	3
Pomoc w likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej	8	5	4
Karty Parkingowe	Brak danych	Brak danych	65
Program „Aktywny Samorząd”	0	0	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

Tabela 5 Udzielone wsparcie ze środków PFRON na rzecz instytucji, stowarzyszeń, organizacji itp. z terenu miasta i gminy Więcbork (stan na dzień 31 grudnia)

Nazwa zadania, programu	Liczba instytucji, organizacji, stowarzyszeń, którym udzielono wsparcia		
	2010	2011	2012
Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	2	0	2
Program wyrównywania różnic między regionami II	0	2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

Analizując powyższe dane można jednoznacznie stwierdzić, że niewielki odsetek osób niepełnosprawnych korzysta ze wsparcia oferowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku. W 2012 roku było to zaledwie 13,51% ogółu osób niepełnosprawnych z terenu gminy Więcbork.

W badaniach ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Więcbork 41% ankietowanych oceniło działania gminy na rzecz osób niepełnosprawnych jako dostateczne i aż 36% ankietowanych jako niedostateczne.

Z uwagi na powyższe należy podjąć działania zmierzające do polepszenia warunków życia osób niepełnosprawnych oraz umożliwić im łatwiejszy dostęp do szeroko rozumianych dóbr.

2.1.4. Edukacja

Jednym z fundamentalnych zadań własnych gminy jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji – zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Gmina ma

obowiązek prowadzić publiczne przedszkola, szkoły podstawowe oraz gimnazja (w tym z oddziałami integracyjnymi).

Edukacja pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jest to proces trwający od młodości i ma znaczny wpływ na jakość zasobów ludzkich. Głównym problemem edukacji jest nierówny dostęp do niej przez całe życie, efektem czego są zróżnicowane szanse życiowe poszczególnych grup ludności, np. młodzieży mieszkającej na wsi i w mieście, dorosłych z wykształceniem i bez wykształcenia.

W roku szkolnym 2011/2012 gmina Więcbork była organem prowadzącym dla 9 placówek oświatowych:

1. Przedszkole Gminne Nr 1 w Więcborku Filie w Sypniewie, Borzyszkowie i Runowie Kr.
2. Szkoła Podstawowa im . Kornela Makuszyńskiego w Więcborku
3. Gimnazjum im Polskich Noblistów w Więcborku
4. Szkoła Podstawowa w Zakrzewku
5. Szkoła Podstawowa im. Ziemi Krajeńskiej w Sypniewie
6. Gimnazjum w Sypniewie
7. Szkoła Podstawowa im Elżbiety i Jana Orzelskich w Runowie Kr.
8. Zespół Szkół w Pęperzynie
9. Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi im. Księdza Jana Twardowskiego w Jastrzębcu.

Placówki, dla których organem prowadzącym był powiat sępoleński:

1. Zespół Szkół Nr 2 w Sępólnie Kr. Oddziały Zamiejscowe w Więcborku
2. Liceum Ogólnokształcące im. J. Korczaka w Więcborku
3. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie
4. Zespół Szkół Centrum Edukacyjne w Więcborku (obecnie: Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Więcborku).

Placówki , które powstały z inicjatywy osób fizycznych:

1. Żłobek i Klub Malucha Puchaty Zakątek w Więcborku

Tabela 6 Struktura Placówek Oświatowych – organ prowadzący gmina Więcbork

Rok szkolny	Rodzaj placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba zatrudnionych nauczycieli	Liczba zatrudnionych pracowników administracji
2009/2010	Szkoły Podstawowe	931	51	94	21
	Gimnazja	546	24	65	14
	Przedszkola	366	16	21	21
2010/2011	Szkoły Podstawowe	831	51	92	21
	Gimnazja	487	23	65	14
	Przedszkola	393	17	21	21
2011/2012	Szkoły Podstawowe	854	50	94	21
	Gimnazja	456	23	64	14
	Przedszkola	403	17	21	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku

Analizując powyższe dane widoczny jest znaczny spadek liczby uczniów gimnazjów, natomiast widoczny jest znaczny wzrost wychowanków przedszkoli. Liczba zatrudnionych nauczycieli jak i kadry administracyjnej w poszczególnych latach pozostaje na bardzo zbliżonym poziomie.

Tabela 7 Struktura Placówek Oświatowych – organ prowadzący powiat sępoleński

Rok szkolny	Rodzaj placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba zatrudnionych nauczycieli osoby/etaty	Liczba zatrudnionych pracowników administracji osoby/etaty
2009/2010	Zespół Szkół Nr 2 w Sępólnie Kr. Oddziały Zamiejscowe w Więcborku	59	7	20/15,55	3
	Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Więcborku	163	6	13 pełnozatrudnionych 8 niepełnosprawnych	6
	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie	336	16	42	13
	Zespół Szkół Centrum Edukacyjne w Więcborku	551	21	42/39,29	22/19,75
2010/2011	Zespół Szkół Nr 2 w Sępólnie Kr. Oddziały Zamiejscowe w Więcborku	63	7	21/15,49	3
	Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Więcborku	152	6	14 pełnozatrudnionych 8 niepełnosprawnych	5
	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie	335	16	40	14
	Zespół Szkół Centrum Edukacyjne w Więcborku	549	21	41/39,29	21/19,25
2011/2012	Zespół Szkół Nr 2 w Sępólnie Kr. Oddziały Zamiejscowe w Więcborku	59	7	24/17,05 w tym dwóch zatrudnionych na zastępstwo	3
	Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Więcborku	156	6	12 pełnozatrudnionych 6 niepełnosprawnych	5
	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie	344	14	37	18 (łącznie z pracownikami warsztatów szkolnych)
	Zespół Szkół Centrum Edukacyjne w Więcborku	486	19	40/37,64	18/17,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Sępólnie Kr – Wydział Edukacji, Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji

Wykres 28

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku

Analizując powyższy wykres zauważa się , że najbardziej rozwiniętą formą wsparcia oferowaną przez szkoły z terenu gminy Więcbork jest pomoc pedagoga szkolnego. Z uwagi na specyfikę sprawowanej funkcji pedagog dostrzega indywidualne i grupowe problemy uczniów i tym samym podejmuje działania mające na celu całkowite zniwelowanie lub znaczne ograniczenie powstałego problemu. Do szkół podstawowych i gimnazjów – zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy o systemie oświaty – organizowany jest bezpłatny dowóz uczniów. Uprawnieni do niego są uczniowie i wychowankowie mieszkający w odległości ponad 3km – dotyczy to uczniów klas I-IV i ponad 4km w przypadku uczniów klas V-VI i gimnazjów. Obowiązkowo organizowany jest także dowóz uczniów niepełnosprawnych.

Wykres 29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku

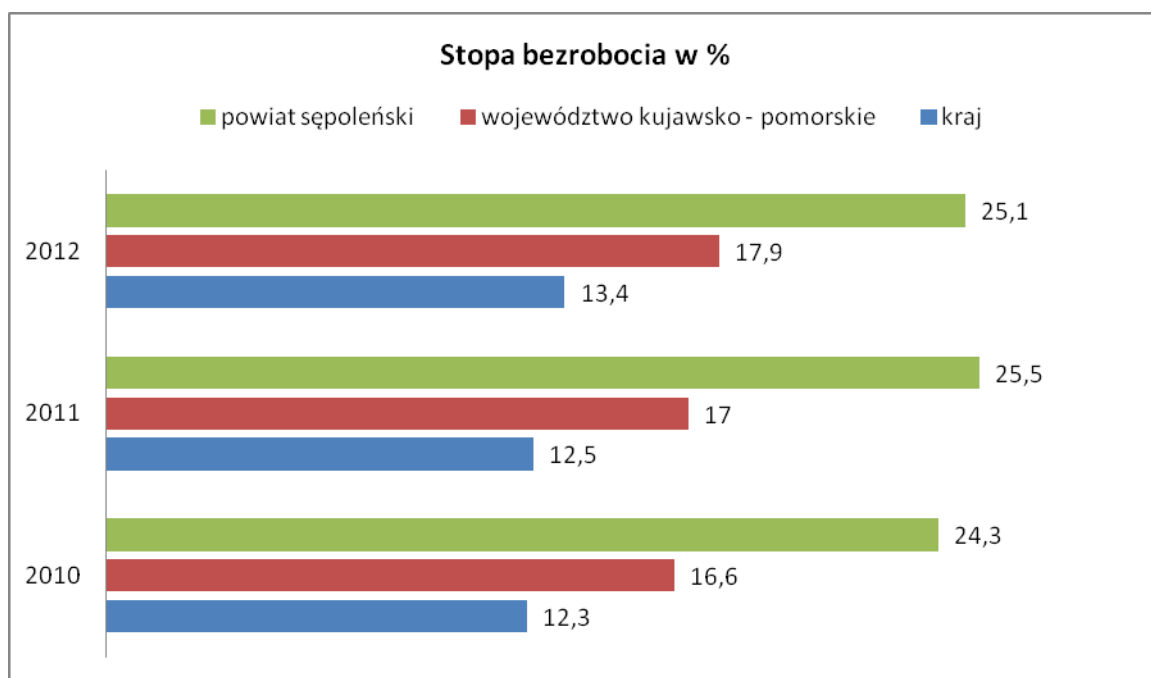
Badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców gminy Więcbork wskazały, że 42% ankietowanych poziom edukacji i kształcenia oceniło jako dobry. Natomiast aż 31% badanych uznało, że oferta kursów i zajęć doszkalających jest niedostateczna. Mając to na względzie należy rozważyć możliwość zwiększenia oferty kursów i zajęć doszkalających, które w znacznym stopniu wpłyną na atrakcyjność zawodową osób ubiegających się o zatrudnienie.

2.1.5. Bezrobocie

Problem bezrobocia jest zjawiskiem dotykającym szerokie kręgi społeczne. Straty i skutki społeczne, które powoduje, są trudne do oszacowania. Niewątpliwie długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia ogranicza szanse na podjęcie pracy, przyczynia się do ubożenia społeczeństwa, a nawet prowadzi do wykluczenia społecznego.

Stopa bezrobocia na poziomie powiatu sępoleńskiego w porównaniu ze stopą bezrobocia na poziomie województwa kujawsko – pomorskiego jak i kraju jest wyjątkowo wysoka. Gmina Więcbork tak i jak cały powiat sępoleński zaliczona jest do obszarów zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym. Analizę omawianych wartości przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Kr.

Liczba bezrobotnych na terenie gminy Więcbork z roku na rok wzrasta. Wśród pozostających bez pracy większość stanowią kobiety. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

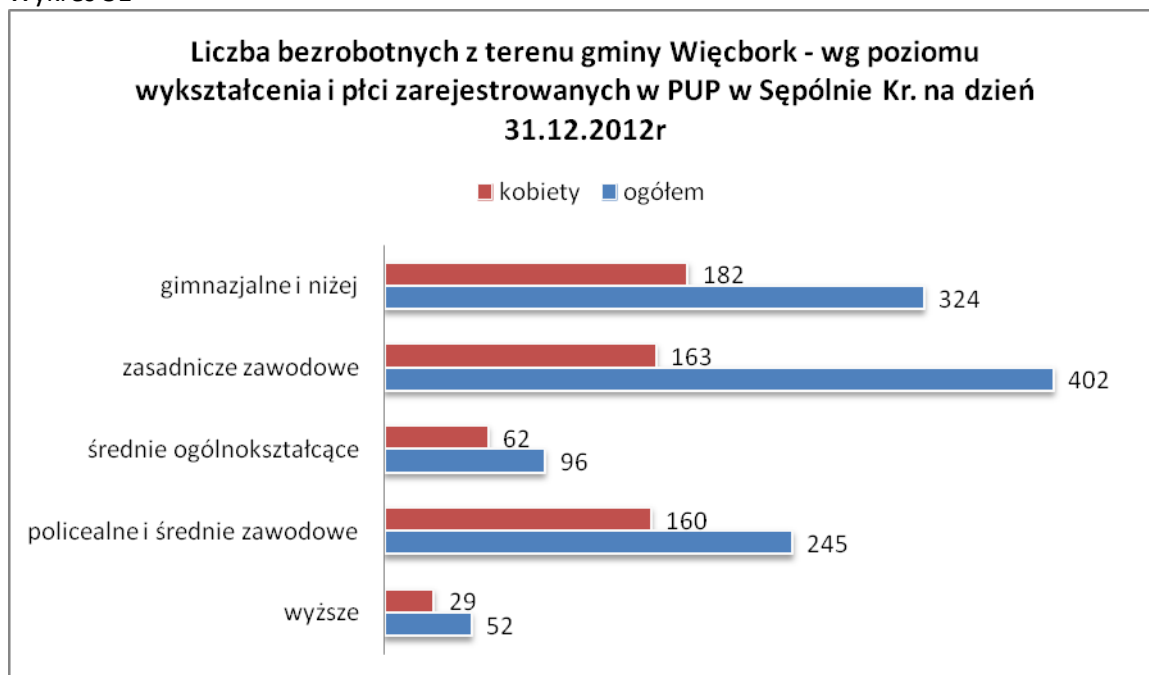
Tabela 8 Liczba bezrobotnych (stan na dzień 31 grudnia)

Rok	Ogółem	Kobiety	Osoby długotrwale bezrobotne	Osoby pobierające zasiłek	Niepełnosprawni
2010	1074	584	534	221	46
2011	1092	602	605	174	38
2012	1119	596	589	208	41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Sępólnie Kr.

O szansach wyjścia z bezrobocia w dużym stopniu decyduje poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego. Nie bez znaczenia jest także przeszłość zawodowa. Strukturę wykształcenia osób z terenu gminy Więcbork przedstawia wykres 31. Dominującą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (35,9 2% ogółu bezrobotnych) bądź gimnazjalnym i niższym (28,95 % ogółu bezrobotnych). Te kategorie bezrobotnych najdłużej oczekują na podjęcie zatrudnienia, a tym samym dominują wśród osób długotrwale bezrobotnych. Analiza na przestrzeni lat 2010-2012 wykazuje, że wzrasta liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym (4,65 % ogółu bezrobotnych – stan na dzień 31.12.2012r.) natomiast na dzień 31.12. 2010r. grupa ta stanowiła 3,17 % ogółu bezrobotnych .

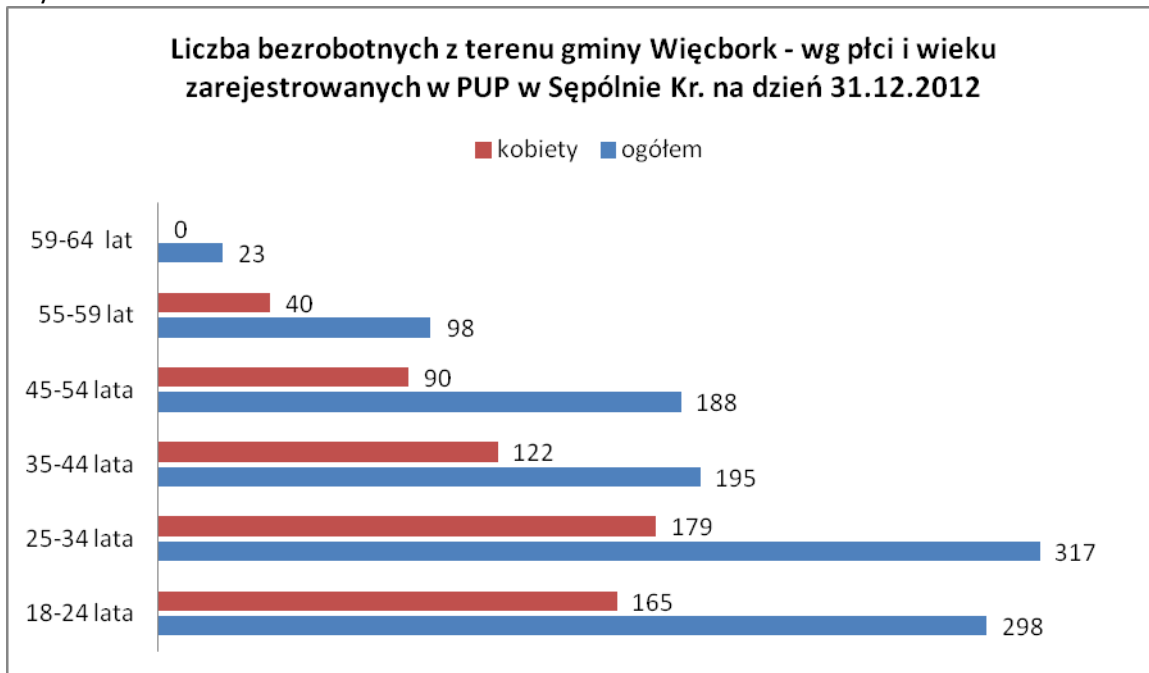
Wykres 31

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Sępólnie Kr.

Kolejnym ważnym kryterium w ocenie bezrobotnych jest ich wiek. Analiza grup wiekowych , zaprezentowana na poniższym rysunku wskazuje, iż najliczniejszymi grupami wśród osób bezrobotnych są ludzie młodzi w wieku 25-34 lata (28,33% ogółu bezrobotnych) oraz w wieku 18-24 lata (26,63% ogółu bezrobotnych).

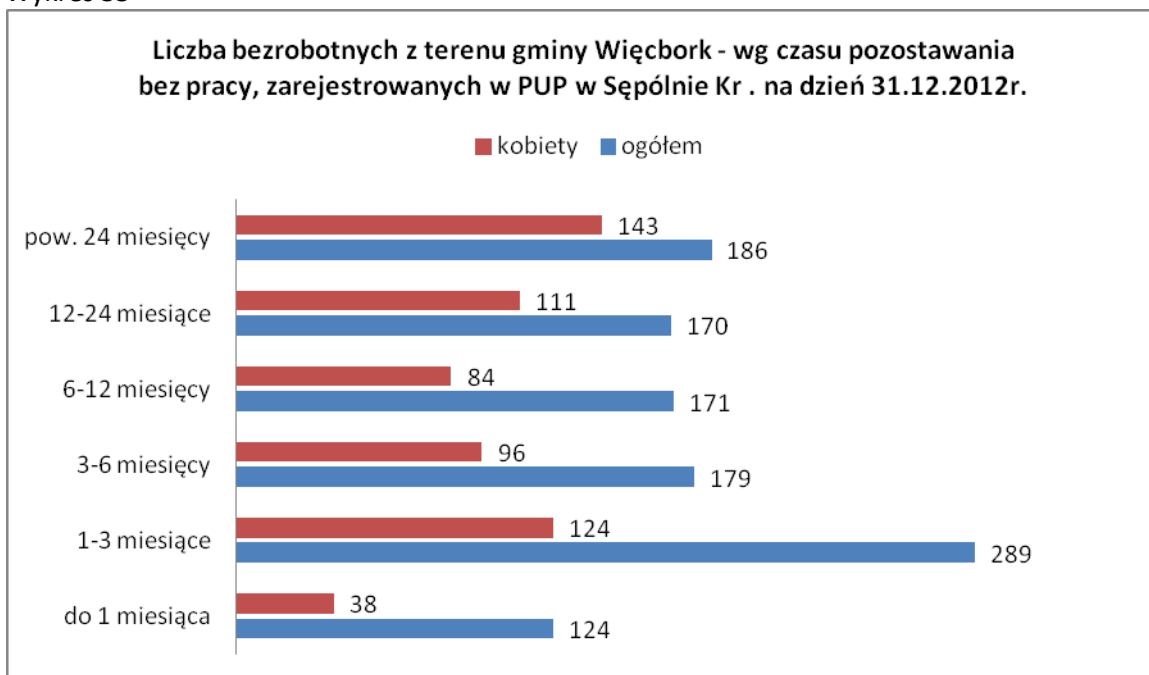
Wykres 32

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Sępólnie Kr.

Bardzo istotnym czynnikiem w omawianym zagadnieniu jest okres pozostawania bez zatrudnienia. Niewątpliwie najbardziej komfortową sytuacją jest ta, kiedy osoba bezrobotna figuruje w ewidencji jak najkrócej. Długie pozostawanie bez zatrudnienia powoduje dezaktualizację wykształcenia, apatię, brak wiary we własne siły i możliwości. Powyższe czynniki w wielu sytuacjach prowadzą do uzależnień. W tym przypadku powrót osób na rynek pracy jest bardzo długim etapem, niejednokrotnie wymaga dużego zaangażowania środków i pracy szeroko rozumianej kadry osób profesjonalnie zajmujących się udzielaniem wsparcia na rzecz osób wykluczonych społecznie.

Wykres 33

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych PUP w Sępólnie Kr.

Analizując powyższy wykres można stwierdzić, że jedną z dominujących grup osób bezrobotnych na terenie gminy Więcbork jest grupa osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 24 m-ce). Wskazane jest objęcie ich zindywidualizowaną pomocą, ukierunkowaną na zmianę postaw. Osoby długotrwale bezrobotne, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet wymagają szczególnie zintensyfikowanych działań w kierunku aktywizacji zawodowej, umożliwiającej im powrót na rynek pracy przy wykorzystaniu możliwych instrumentów aktywnej polityki rynku pracy. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności w budowaniu Strategii priorytetowo traktowane będą działania ukierunkowane na zapobieganie długotrwałemu bezrobociu.

2.1.6. Bezpieczeństwo publiczne

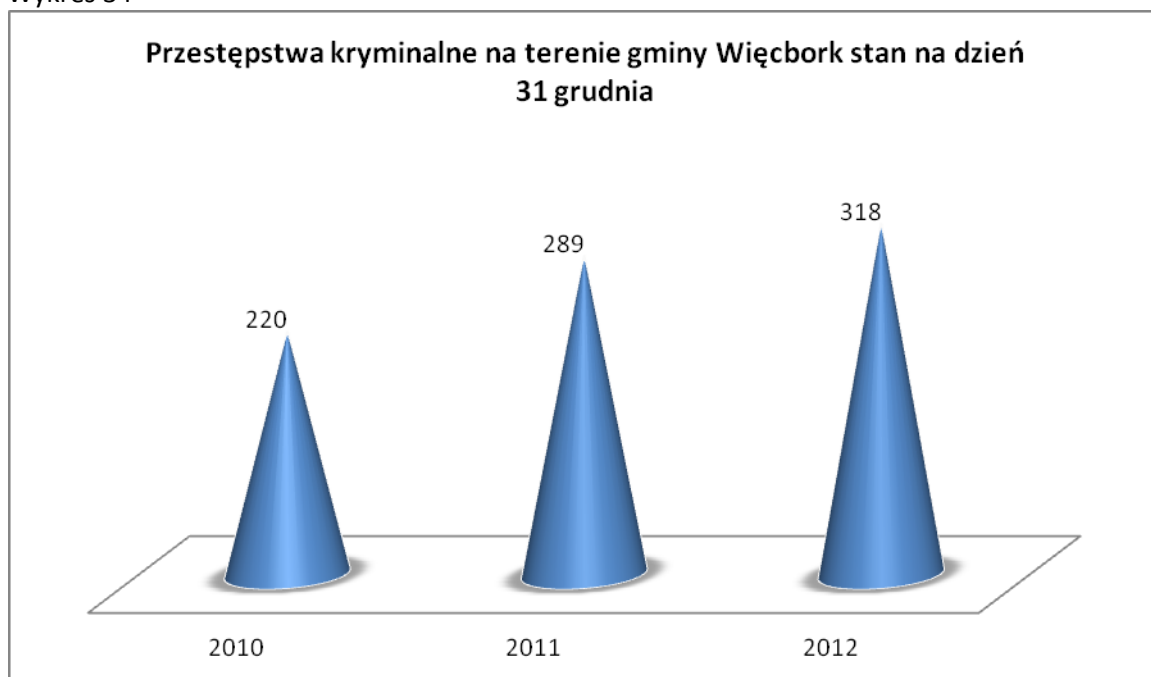
Na terenie gminy Więcbork za stan bezpieczeństwa publicznego odpowiedzialna jest Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Kr. oraz Posterunek Policji w Więcborku.

Bezpieczeństwo publiczne jest ważnym elementem oceny skali rozwiązywania różnych problemów. Wysoki poziom przestępczości odciska dotkliwe piętno na funkcjonowaniu każdej lokalnej społeczności, w której ma miejsce. Intensywność oraz częstotliwość, z jaką występują zdarzenia przestępcze, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność miast i gmin. Dlatego tak istotne jest prowadzenie adekwatnych działań prewencyjnych oraz operacyjnych i porządkowych, zmierzających w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Policjanci w toku wykonywania swoich obowiązków służbowych zobowiązani są do respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka. Mogą oni stosować jedynie środki przymusu bezpośredniego odpowiadające potrzebom wynikającym z określonej sytuacji.

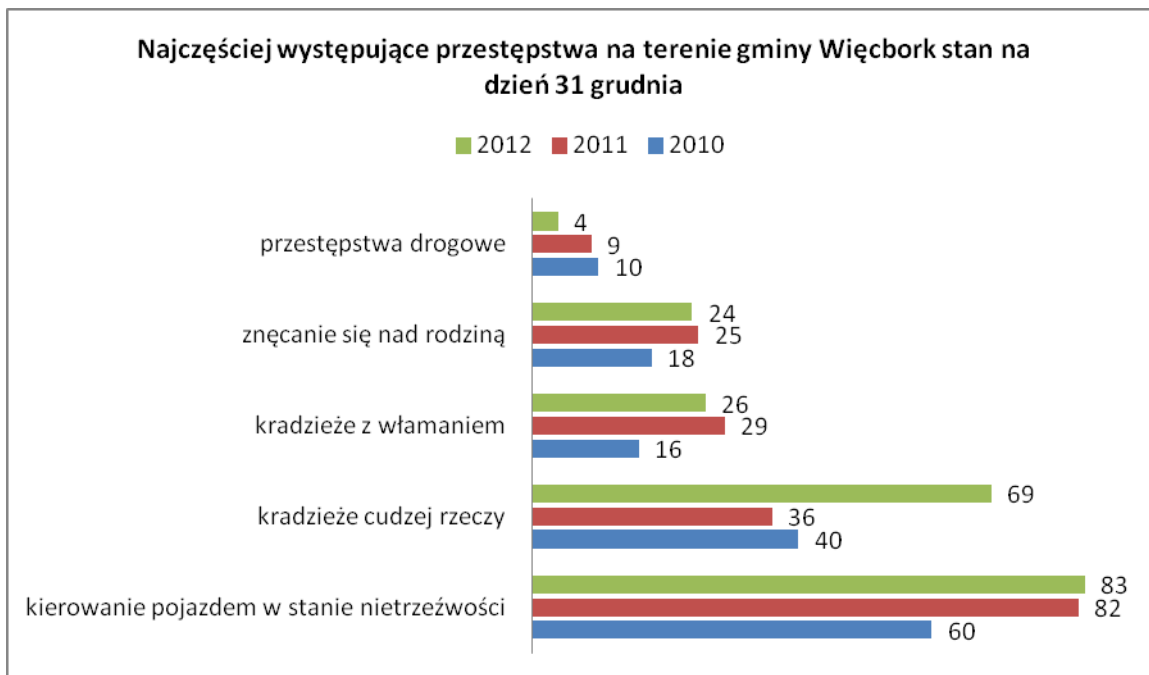
Analizując dane Posterunku Policji w Więcborku można jednoznacznie stwierdzić, że z roku na rok wzrasta liczba przestępstw. W 2012 roku nastąpił wzrost aż o 98 przestępstw w stosunku do roku 2010. W 2012 roku 26,10% ogółu przestępstw to kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości, na drugim miejscu 21,70% ogółu przestępstw to kradzieże cudzej rzeczy.

Wykres 34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji w Więcborku

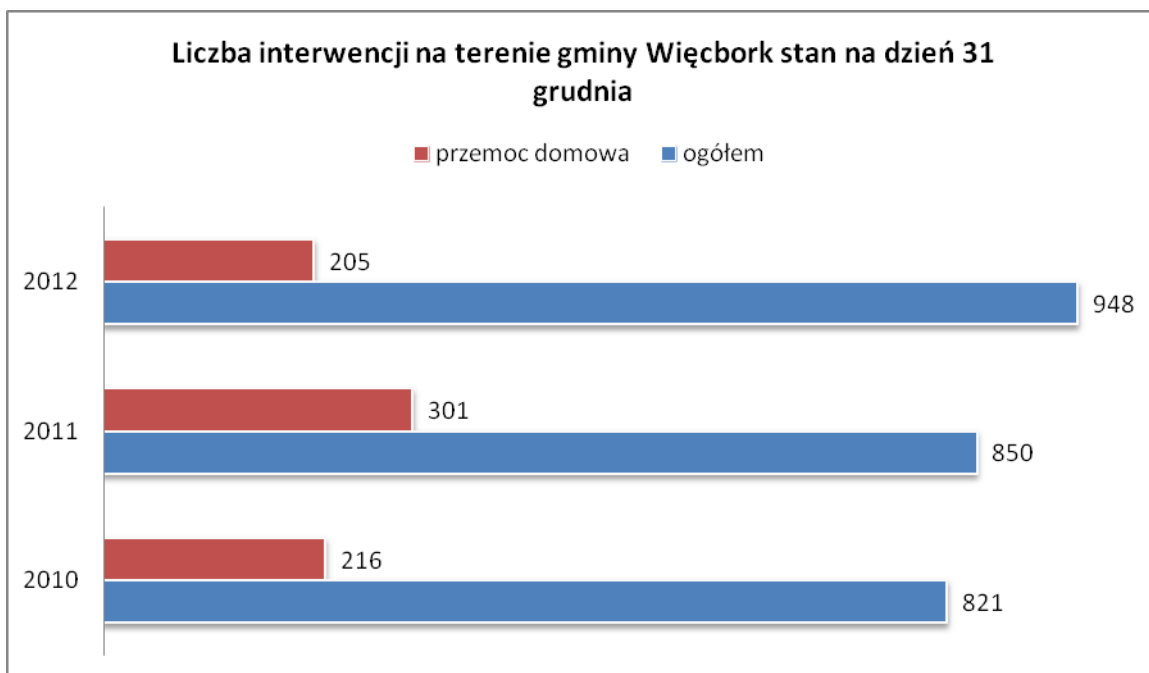
Wykres 35

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji w Więcborku

W ramach swoich obowiązków policjanci podejmują interwencje w środowisku, które mają zwiększyć bezpieczeństwo osób krzywdzonych. W ramach swoich działań policjanci zobowiązani są do wykorzystania wszystkich aspektów prawnych, umożliwiających im przeprowadzenie skutecznych działań.

Wykres 36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji w Więcborku

Analiza powyższego wykresu jest bardzo niepokojąca, z roku na rok przybywa liczba interwencji Policji.

Powyższe dane mają odbicie w odczuciach społeczności lokalnej, która w przeprowadzonych badaniach ankietowych stan bezpieczeństwa na terenie gminy Więcbork określiła jako dostateczny. Taką opinię wyraziło aż 44% ankietowanych. Należy podjąć działania prewencyjne mające na celu zmniejszenie przestępczości na terenie naszej gminy.

2.1.7. Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie możemy zdefiniować jako intencjonalne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę sił przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste jednostki, powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc uwidacznia się wówczas gdy zostaną spełnione następujące warunki:

1. jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania
2. widoczna jest wyraźna przewaga jednej osoby nad drugą
3. powoduje naruszenie praw i dóbr osobistych drugiej osoby.

Zjawisko przemocy w rodzinie dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji m.in. placówek opiekuńczo – wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska i dlatego działając osobno nie doprowadzimy do zwiększonej jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy wewnątrz rodzinnej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 9a ust 1 stanowi: „Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym”.

Burmistrz Więcborka Zarządzeniem Nr 0050.50.2011 z dnia 28 czerwca 2011 roku powołał Gminny Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

1. Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku
2. Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku
3. Posterunku Policji w Więcborku
4. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku
5. Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Tucholi
6. Stowarzyszenia Aktywnych Społecznie w Więcborku
7. Służby zdrowia – NZOZ PROVITA Sp. z o.o w Więcborku , Poradnia Leczenia Uzależnień.

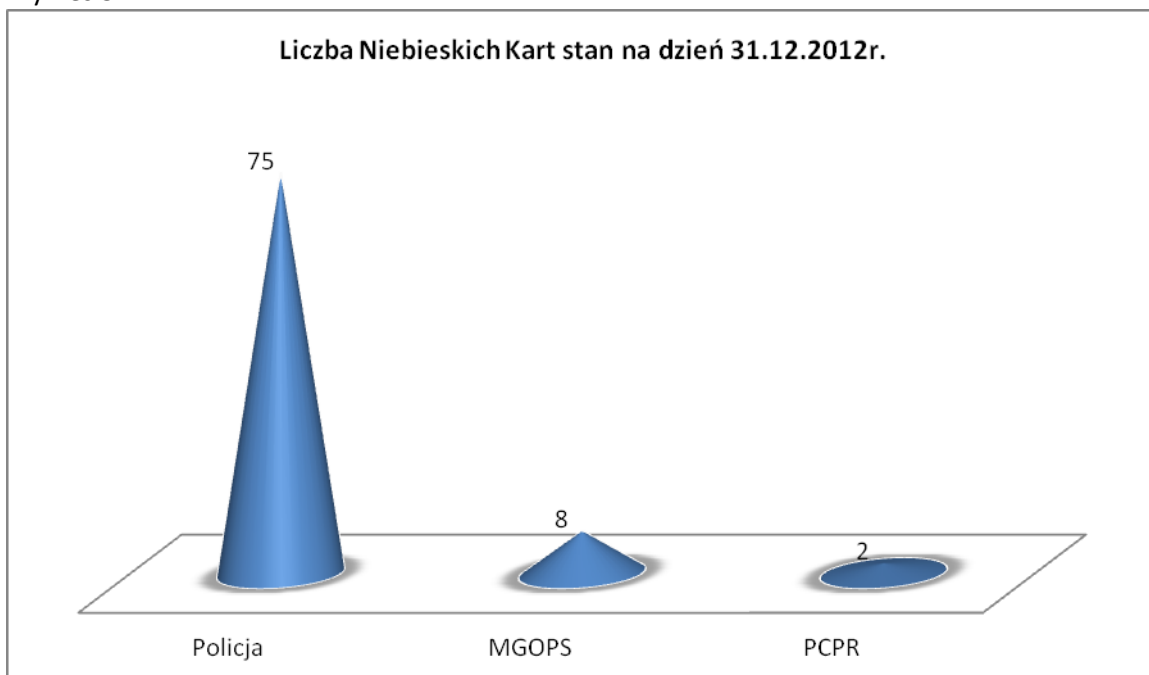
W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach zostały powołane grupy robocze. W 2012 roku odbyło się 76 spotkań grup roboczych.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Wszczęć procedurę mogą przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. W 2012 roku procedurę Niebieskiej Karty prowadzono w 64 rodzinach. W 9 rodzinach przemoc się powtarzała, w związku z czym ponownie zakładano Niebieskie Karty. Bardzo często przemoc w rodzinie związana jest z

nadużywaniem alkoholu, problem ten dotyka 85,94% ogółu rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty.

Wykres 37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GZI w Więcborku

Analiza powyższego wykresu wykazuje, że w 2012 roku inicjatorami wszczęcia procedury Niebieskiej Karty nie byli przedstawiciele oświaty, służby zdrowia oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Przemoc jest karalna. Przepęstwem, związany z zjawiskiem przemocy w rodzinie mogą być 42 przestęstwa opisane w obowiązującym Kodeksie Karnym. Wśród najistotniejszych wymienia się przede wszystkim:

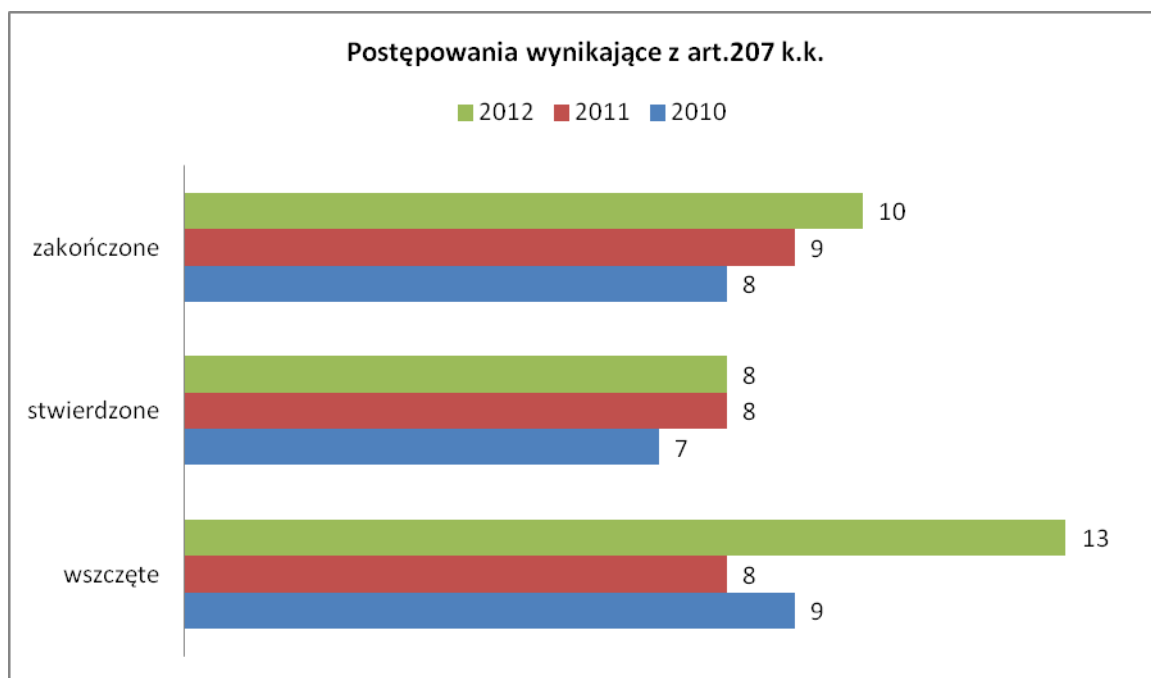
1. znęcanie się art. 207 k.k.
2. naruszenie nietykalności cielesnej art. 217 k.k.
3. zgwałcenie i in. art. 197-199 k.k.
4. uszczerbek na zdrowiu art.157 k.k.
5. groźba karalna art.190 k.k.

Za klasyczny przypadek przemocy wobec najbliższych uważa się znęcanie się, które ma znamiona przestęstwa i podlega karze. Forma przemocy została uwzględniona w art. 207 k.k., który stanowi:

„Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

Przestęstwo znęcania się może zostać popełnione zarówno poprzez działanie, jak i zaniechanie. Poniższy wykres przedstawia postępowania wynikające z art. 207 k.k..

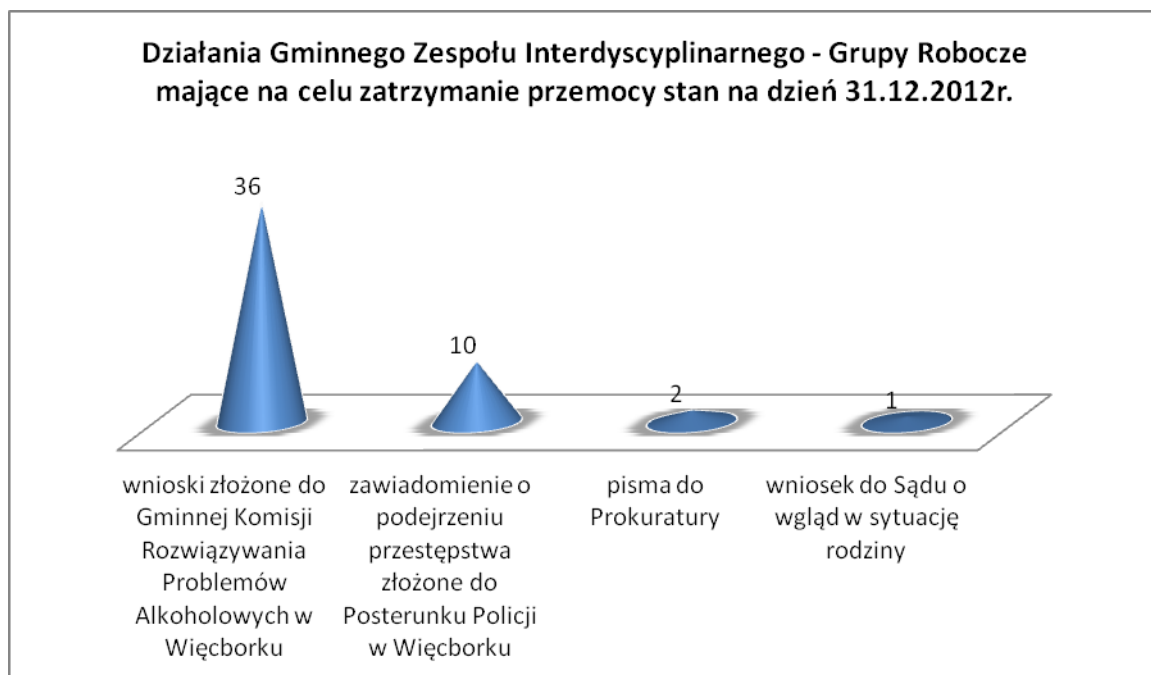
Wykres 38

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji w Więcborku

Z uwagi na fakt, że długotrwała przemoc rodzi w ofierze określone skutki psychiczne: strach, wstyd, bezradność, udzielana pomoc powinna iść wielotorowo. Jednym z podstawowych aspektów oddziaływać jest powstrzymanie przemocy. Poniższy wykres obrazuje działania podjęte przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny – Grupy Robocze mające na celu zatrzymanie pomocy.

Wykres 39

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GZI w Więcborku

W 2012 roku w 29 rodzinach zakończono procedurę Niebieskiej Karty, z tego :

- 23 rodzin na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy
- 6 rodzin na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

2.1.8. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii

Do jednych z wielu zadań spoczywających na samorządzie gminy Więcbork należy podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów oraz działań na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci gminnych programów profilaktycznych uchwalanych na każdy kolejny rok kalendarzowy. Programy te stanowią integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014-2021.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje gminy do ustalenia w drodze uchwały liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży, a także zasady ich usytuowania.

Uchwałą Nr XI/74/2011 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 29 września 2011 roku ustalono dla terenu gminy Więcbork maksymalną liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży w liczbie 45. Powyższa uchwała określa także zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Tabela 9 Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Więcbork z podziałem na zawartość alkoholu w sprzedawanych napojach

Rodzaj	2010	2011	2012
ogółem	56	58	55
powyżej 18%	36	32	34
od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	42	44	43
do 4,5% (oraz piwa)	56	58	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Więcborku

Na terenie gminy Więcbork profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w rodzinie zajmują się:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku
2. Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku (GKRPA)

Zgodnie z ustawą Burmistrz powołuje gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych. Do zadań komisji należy inicjowanie działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o

zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Burmistrz Więcborka Zarządzeniem Nr 0050.119.2012 z dnia 31 grudnia 2012 roku powołał nowy skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku.

Poniższe wykresy obrazują działania GKRPA w stosunku do osób nadużywających alkoholu.

Wykres 40

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA w Więcborku

Z powyższych danych widać wyraźnie, że w 2012 roku znacznie spadła liczba wniosków skierowanych do GKRPA w Więcborku o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu. Trudno określić co było przyczyną takiego stanu rzeczy. Nie należy upatrywać w tym przypadku zmniejszenia występowania problemu alkoholowego w rodzinach.

Wykres 41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA w Więcborku

Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku

Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku w 2012 roku zatrudniała : lekarza psychiatrę, psychologa, specjalistę terapii uzależnień oraz instruktora terapii uzależnień. W ramach swoich działań specjaliści prowadzą psychoterapię osób uzależnionych od alkoholu oraz terapię osób współuzależnionych. Równolegle prowadzą terapię grupową oraz indywidualną.

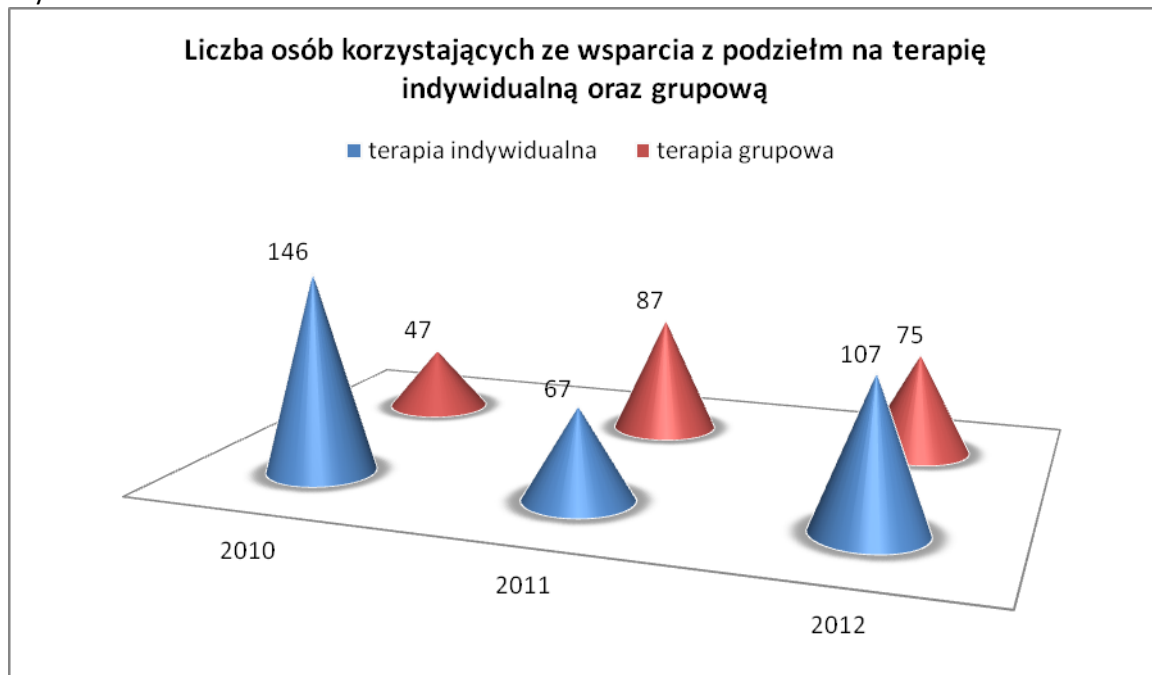
Praca specjalistów ukierunkowana jest na psychoedukację, diagnozę i zmianę mechanizmów decydujących o uzależnieniu, a w przypadku osób współuzależnionych obejmuje diagnozę, motywowanie do zmiany patologicznych mechanizmów decydujących o uwikłaniu w sytuację trudną, psychoedukację, pracę nad problemami osobistymi.

Tabela 10 Liczba osób korzystających z pomocy w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku w latach 2010-2012

Kategorie osób, którym świadczona jest pomoc	2010	2011	2012
Zarejestrowani uzależnieni od alkoholu	105	114	103
w tym mężczyźni	83	90	80
Uzależnieni z podziałem na grupy wiekowe			
19-29 lat	11	10	9
30-64 lata	93	102	93
65 lat i powyżej	1	2	1
Współuzależnieni	41	64	70

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku

Wykres 42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku

Z usług Poradni mogą korzystać mieszkańcy powiatu sępoleńskiego jak i również powiatów ościennych. Nie jest wymagane skierowanie od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

2.1.9. Ochrona zdrowia

System ochrony zdrowia na terenie gminy Więcbork oparty jest na podstawowej oraz specjalistycznej opiece zdrowotnej oferowanej przez:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ARS MEDICA” Poradnie Specjalistyczne 89-410 Więcbork ul. Gdańska 13;
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PROVITA Spółka z o. o 89-410 Więcbork ul. Powstańców Wielkopolskich 2A;
3. NOVUM- MED. Spółka z o. o Szpital Powiatowy im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego NZOZ w Więcborku 89-410 Więcbork ul. Mickiewicza 26.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PROVITA Spółka z o. o w Więcborku

W strukturze Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej PROVITA Spółka z o. o w Więcborku funkcjonuje:

1. Przychodnia w Więcborku
2. Ośrodek Zdrowia w Sypniewie
3. Ośrodek Zdrowia w Pęperzynie

Dane szczegółowe na temat działalności poszczególnych przychodni obrazują poniższe wykresy

Wykres 43

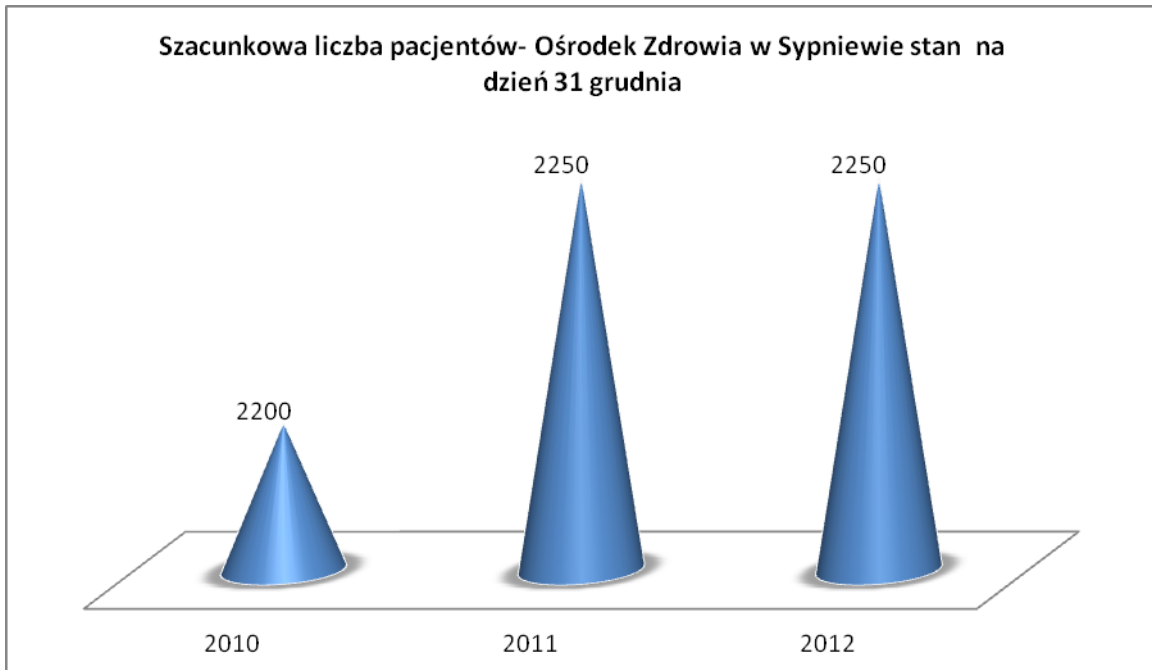
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej PROVITA Sp. z o. o w Więcborku

Wykres 44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej PROVITA Sp. z o. o w Więcborku

Wykres 45

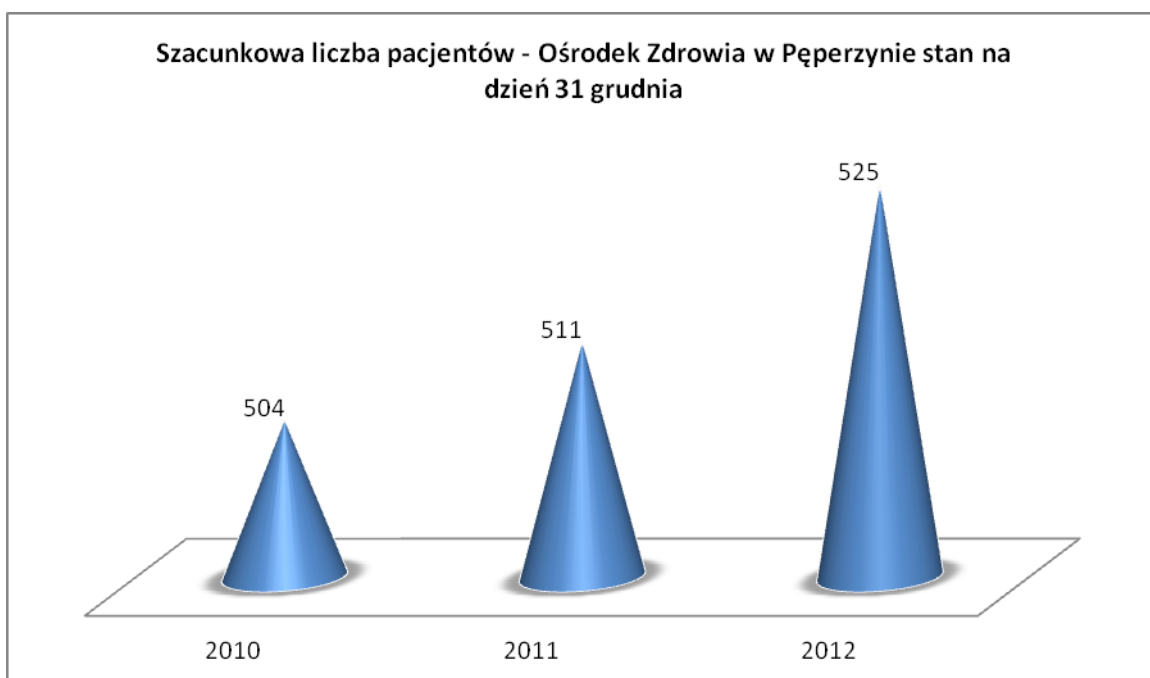
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej PROVITA Sp. z o. o w Więcborku

Wykres 46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej PROVITA Sp. z o. o w Więcborku

Wykres 47

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej PROVITA Sp. z o. o w Więcborku

Wykres 48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej PROVITA Sp. z o. o w Więcborku

Analizując powyższe wykresy można założyć, że do końca okresu obowiązywania Strategii, usługi świadczone przez służbę zdrowia będą rosnąć.

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej funkcjonują:

1. w Przychodni w Więcborku: pracownia USG, pracownia spirometryczna, poradnia pielęgniarki środowiskowej, poradnia położnej środowiskowo – rodzinnej, gabinet zabiegowy, punkt szczepień, punkt pobierania materiału do badań oraz gabinet medycyny szkolnej;
2. w Ośrodku Zdrowia w Sypniewie: poradnia pielęgniarki środowiskowo – rodzinnej, gabinet zabiegowy z punktem szczepień i pobierania materiału do badań oraz gabinet medycyny szkolnej;
3. w Ośrodku Zdrowia w Pęperzynie: poradnia pielęgniarki środowiskowo – rodzinnej, gabinet zabiegowy.

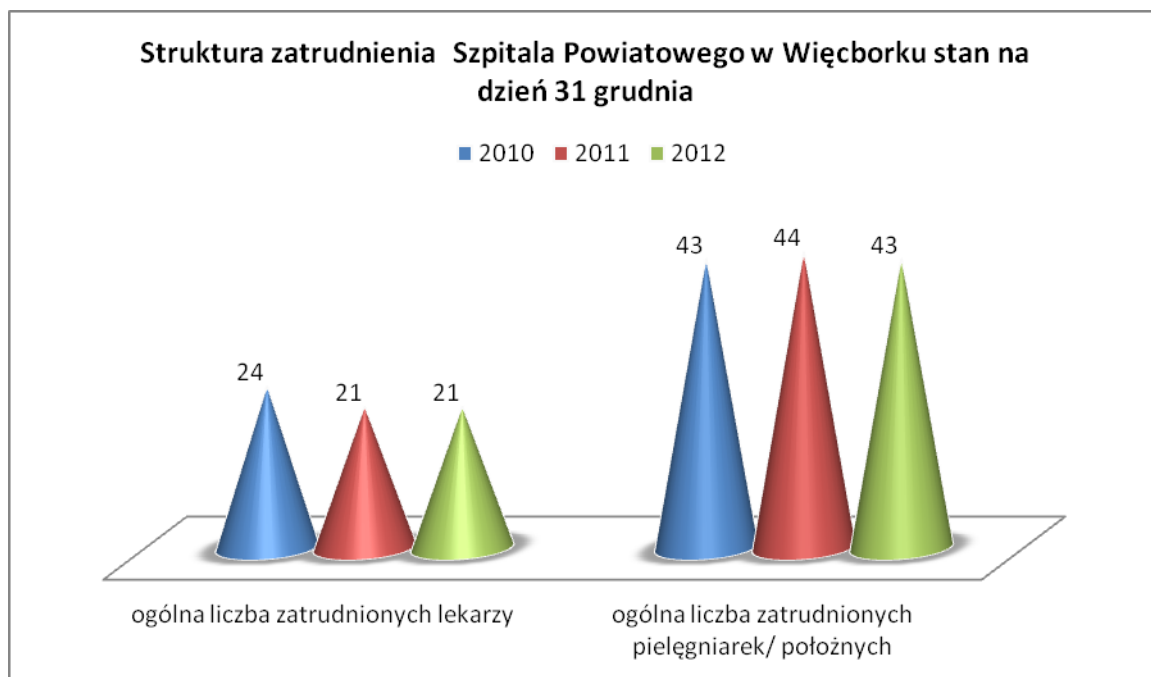
W Przychodni w Więcborku oraz w Ośrodku Zdrowia w Sypniewie działają niżej wymienione poradnie specjalistyczne, które udzielają porad zarówno mieszkańcom gminy Więcbork, jak i osobom z innych gmin i województw:

1. Poradnia Ginekologiczno – Położnicza
2. Poradnia Leczenia Uzależnień
3. Pielęgniarska Opieka Długoterminowa
4. Hospicjum Domowe
5. Poradnia Stomatologiczna.

**NOVUM- MED. Spółka z o. o Szpital Powiatowy im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego NZOZ w Więcborku
89-410 Więcbork ul. Mickiewicza 26**

Zapewnia właściwy dostęp do świadczeń zdrowotnych w postaci hospitalizacji, dysponujący 135 łózkami, z następującymi oddziałami: Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego, Oddział Chirurgii Ogólnej z Salą Intensywnego Nadzoru Pooperacyjnego, Oddział Ginekologiczno – Położniczy, Oddział Pediatryczny z Pododdziałem Niemowlęcym, Oddział Noworodkowy.

Wykres 49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Szpitala Powiatowego im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego w Więcborku

Tabela 11 Wybrane wskaźniki z działalności Szpitala Powiatowego w Więcborku stan na dzień 31 grudnia

I.p.	Rodzaj wskaźnika	2010	2011	2012
1.	średni okres pobytu	3,9	3,9	3,9
2.	wykorzystanie łóżek w %	47,54	48,28	48,29
3.	liczba leczonych	5.752	5.722	5.828

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Szpitala Powiatowego im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego w Więcborku

Tabela 12 Struktura Poradni Szpitala Powiatowego w Więcborku stan na dzień 31 grudnia

Funkcjonujące poradnie	2010		2011		2012	
	Szacunkowa liczba pacjentów	Ogólna liczba zatrudnionych lekarzy	Szacunkowa liczba pacjentów	Ogólna liczba zatrudnionych lekarzy	Szacunkowa liczba pacjentów	Ogólna liczba zatrudnionych lekarzy
Okulistyczna	1.675	2	1.686	2	1.931	2
Kardiologiczna	X	X	1.447	1	1.918	1
Medycyny Sportowej	1.430	1	1.582	1	2.110	1
Ginekologiczno – Położnicza	1.548	2	1.593	2	1.902	2

Więcbork						
Ginekologiczno – Położnicza Sępólno Kr.	4.258	4	4.598	4	4.501	4
Chirurgiczna	7.827	3	8.092	3	7.779	3
Diabetologiczna	1.682	2	1.852	2	2.894	2
Dermatologiczna	917	1	1.007	1	X	X
Neurologiczna	818	1	1.565	1	2.552	2
Pulmonologiczna	473	1	754	1	X	X
Reumatologiczna Sępólno Kr.	636	1	963	1	887	1
Urazowo – Ortopedyczna	1.414	2	2.066	1	2.421	2
Otolaryngologiczna	1.132	1	1.320	1	1.395	1
Zdrowia Psychicznego Więcbork	1.330	1	1.615	1	1.714	2
Zdrowia Psychicznego Sępólno Kr.	X	X	562	1	830	2
Psychologiczna	163	1 (psycholog)	162	1(psycholog)	153	1(psycholo g)
Rehabilitacyjna	2.113	1	2.153	1	2.109	1
Endokrynologiczna	962	1	X	X	X	X
Logopedyczna	839	1	X	X	X	x
Urologiczna	964	2	X	x	X	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Szpitala Powiatowego im. dr A. Gacy i dr J. Łaskiego w Więcborku

Analiza powyższych danych wykazuje, że z roku na rok wzrasta liczba osób korzystających z porad poszczególnych specjalistów, a liczba lekarzy zatrudnionych w poradniach pozostaje na tym samym poziomie (z wyjątkiem Poradni Zdrowia Psychicznego , Poradni Urazowo – Ortopedycznej i Poradni Neurologicznej). Nasuwa się z tego jednoznaczny wniosek , że wydłuża się czas oczekiwania na poradę specjalisty.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ARS MEDICA” Poradnie Specjalistyczne 89-410 Więcbork ul. Gdańska 13

Jest to trzecia placówka , która świadczy specjalistyczne usługi zdrowotne dla mieszkańców naszej gminy. W strukturze Zakładu funkcjonują następujące poradnie: pulmonologiczna, alergologiczna, chirurgia ogólna, chirurgia dziecięca, urologiczna, otolaryngologiczna, dermatologiczna, neurologiczna, zdrowia psychicznego. W każdej z poradni zatrudniony jest lekarz.

Oprócz ośrodków zdrowia działalność usługową na terenie gminy prowadziło 5 aptek (4 na terenie miasta Więcborka oraz jedna na terenie wsi Sypniewo).

W badaniach ankietowych 73% ankietowanych oceniło dostęp do usług medycznych na poziomie dostatecznym. Najtrudniej dostać się zdaniem mieszkańców do lekarzy specjalistów takich jak: okulista, stomatolog, kardiolog, dermatolog, neurolog. 98 ankietowanych uznało, że należy poprawić dostępność do opieki medycznej.

Omawiając zagadnienie ochrony zdrowia należy zwrócić uwagę na działania profilaktyczne adresowane zarówno do osób, których dotyczy dany problem, jak i do grup ryzyka oraz do całej populacji. Jej celem jest podjęcie szybkich i skutecznych działań przywracających zdrowie jak również zahamowanie postępu lub powikłań już istniejącej choroby. Istotnym elementem profilaktyki jest także zapobieganie powstawaniu niekorzystnych wzorów zachowań społecznych, które przyczyniają się do podwyższenia ryzyka choroby.

Na szczególną uwagę zasługują programy profilaktyczne realizowane na terenie gminy, do których zaliczają się w szczególności:

1. Program profilaktyki chorób układu krążenia, który jako cel główny zakłada: obniżenie o około 20% zachorowalności i umieralności z powodu chorób układu krążenia populacji objętej programem poprzez wczesne wykrywanie, redukcję występowania i natężenia czynników ryzyka.
2. Program profilaktyki przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, który jako cel główny zakłada: ograniczenie zachorowalności, inwalidztwa i umieralności z powodu POChP poprzez kompleksowe działania edukacyjno – diagnostyczne i terapeutyczne w grupach wysokiego ryzyka.
3. Program profilaktyki raka szyjki macicy, który jako cel główny zakłada: zmniejszenie umieralności kobiet na raka szyjki macicy jak również ma za zadanie obniżenie wskaźnika umieralności z powodu raka szyjki macicy do poziomu osiągniętego w przodujących w tym zakresie krajach Unii Europejskiej.
4. Program profilaktyki gruźlicy, który jako cel główny zakłada: zmniejszenie wskaźnika zachorowalności na gruźlicę, objęcie wczesną opieką chorych na gruźlicę, zwiększenie odsetka wyleczeń, zmniejszenie odsetka gruźlicy lekoopornej, zmniejszenie wskaźnika śmiertelności na gruźlicę.
5. W 2013 roku gmina Więcbork przystąpi do realizacji programu walki z otyłością dzieci i młodzieży. Jest to program edukacyjno – leczniczy skierowany do osób do 18-go roku życia, u których zostanie stwierdzona nadwaga i otyłość.

2.1.10. Kultura

Krzewieniem kultury na terenie gminy Więcbork w głównej mierze zajmuje się Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku w skład którego wchodzi Wiejski Ośrodek Kultury w Sypniewie oraz Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku w skład której wchodzi Biblioteka w Runowie Kr. oraz Biblioteka w Sypniewie. Kultura jest naczelną wartością umożliwiającą zachowanie tradycji i tożsamości narodowej. Kulturalne doświadczenia z dzieciństwa mają wpływ na całą aktywność kulturalną człowieka. Nie bez znaczenia jest aktywność kulturalna rodziców ich wykształcenie, potrzeby, aspiracje.

Z uwagi na fakt, że nie udało pozyskać się danych z Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Więcborku dokonano analizy przedsięwzięć kulturalnych na rzecz społeczności lokalnej oferowanych przez Miejsko – Gminną Bibliotekę Publiczną w Więcborku.

Tabela 13 Przedsięwzięcia kulturalne podjęte przez Miejsko – Gminną Bibliotekę Publiczną w Więcborku na rzecz miasta i gminy Więcbork – stan na dzień 31 grudnia

Rodzaje warsztatów, kótek, zajęć itp.	liczba osób uczestniczących w zajęciach		
	2010	2011	2012
Wieczory poetyckie	162	186	159
Spotkania z autorami książek	70	140	85
Wystawy	82	194	243
Wykłady	25	30	120
Lekcje biblioteczne dla dzieci i pogadanki dla najmłodszych	220	294	249
Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych	70	80	90
Spotkania z ciekawymi ludźmi zorganizowane dla dzieci, młodzieży i dorosłych	160	257	222
Przedstawienia dla dzieci zorganizowane wspólnie z innymi instytucjami na miejscu. Wyjazdy na spektakle teatryku Balbina	60	48	45
Koncerty	25	161	44
Warsztaty dla dzieci i dorosłych	60	62	36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej w Więcborku

Analizując powyższą tabelę można pokusić się na stwierdzenie, że oferta kulturalna biblioteki jest bardzo urozmaicona i skierowana do szerokiego grona społeczności lokalnej. Mieszkańcy gminy w badaniach ankietowych uznali, że liczba imprez kulturalnych oferowanych przez gminę jest zdecydowanie zbyt mała. Odpowiedzi takiej udzieliło aż 36 % ankietowanych. Być może odczucia obywateli w zakresie przedsięwzięć kulturalnych wynikają z braku dostatecznej informacji o podejmowanych działaniach.

Nie sposób nie wspomnieć o Kołach Gospodyń Wiejskich, które propagują działalność kulturalną na terenie małych społeczności lokalnych. Na terenie gminy Więcbork działa 20 Kół Gospodyń Wiejskich (wsie: Adamowo, Borzyszkowo, Dalkowo, Dorotowo, Jastrzębiec, Jeleń, Klarynowo, Lubcza, Nowy Dwór, Pęperzyn, Runowo Kr., Suchorączek, Sypniewo, Śmiłowo, Witunia, Zabartowo, Zakrzewek, Zakrzewska Osada). Na wsiach niejednokrotnie to właśnie one są inicjatorami wielu przedsięwzięć kulturalnych.

2.2. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa m.in. na jednostkach samorządu terytorialnego. Gmina zobowiązana jest zgodnie z przepisami ustawy do wykonywania zadań pomocy społecznej, nie może odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub osób prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych.

MGOPS w Więcborku jest instytucją odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej na poziomie gminy. Jest głównym inicjatorem działań o

charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

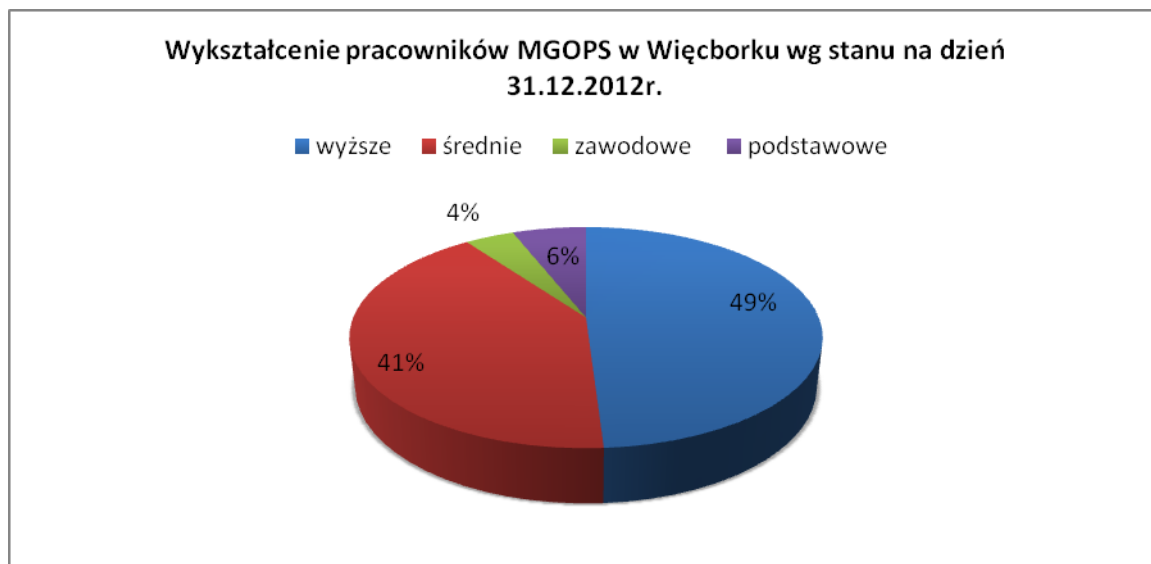
Prawa i obowiązki pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej regulują przepisy ustawy o pracownikach samorządowych, ustawa o pomocy społecznej, jak również od dnia 1.01.2012 przepisy ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Osoby wykonujące zadania z zakresu pomocy społecznej powinny legitymować się wysokimi kwalifikacjami określonymi w w/w ustawach.

MGOPS w Więcborku na dzień 31.12.2012 r. zatrudniał **60 osób, tj.:**

- **49 osób** w ośrodku pomocy społecznej (tj. 46,26 etatów);
- **7 osób** w środowiskowym domu samopomocy (tj. 7 etatów);
- **4 osoby** w świetlicy środowiskowej (tj. 4 etaty).

Należy podkreślić, iż przy zatrudnianiu pracowników przez MGOPS w Więcborku wszystkie wymogi ustawowe w zakresie kwalifikacji zawodowych są ściśle przestrzegane. Jest to konieczne ze względu na rosnące oczekiwania zarówno w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno-finansowej Ośrodka, głównie wskutek zwiększania liczby oraz dokonywania zmian w ramach realizowanych zadań. Dlatego istotne jest stałe doskonalenie zawodowe, poszerzanie posiadanej wiedzy i zdobywanie nowych umiejętności. W roku 2012 odsetek pracowników z wyższym wykształceniem wyniósł 49%. Poniżej przedstawiono wykres obrazujący rozkład poziomu wykształcenia wszystkich pracowników

Wykres 50

Źródło: opracowanie własne

Wśród pracowników Ośrodka **9 osób posiada ukończone studia podyplomowe**, w tym z zakresu organizacji pomocy społecznej – 9 osoby, w zakresie socjoterapii – 1 osoba, w zakresie gospodarki społecznej – 1 osoba, edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej – 1 osoba.

Prawo do wsparcia udzielanego przez MGOPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych.

Poniżej przedstawiono powody (przyczyny) trudnej sytuacji życiowej, które determinują osoby i rodziny do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej (*na podstawie ustawy o pomocy społecznej*). Powody przyznawania świadczeń mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.

Tabela 14 Powody przyznania pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2010-2012

Powód trudnej sytuacji życiowej	2010	2011	2012
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Liczba rodzin – ogółem	602	578	625
Ubóstwo	412	321	343
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	4	7	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	48	40	38
Bezrobocie	374	329	334
Niepełnosprawność	294	285	297
Długotrwała lub ciężka choroba	349	341	369
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	228	218	135
Alkoholizm	82	90	105
Narkomania	0	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	7	7	11
Zdarzenie losowe	1	1	6
Sytuacja kryzysowa	3	2	4
Praca socjalna	602	578	619

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03

W roku 2012 dominującym czynnikiem przyznawania świadczeń pomocy społecznej, podobnie jak w latach poprzednich, była **długotrwała choroba** (59,61%) i **niepełnosprawność** (47,98%). Niejednokrotnie niepełnosprawność powiązana jest z procesem starzenia się społeczeństwa. Stale wzrastająca liczba osób starszych jest ważnym problemem społecznym, nie tylko w skali kraju ale również na poziomie gminy Więcbork. Bez wątpienia konieczne jest zapobieganie izolacji oraz marginalizacji życia ludzi starszych na terenie kraju jak i również gminy Więcbork. Dużą rolę w realizacji tych zadań powinny odgrywać organizacje pozarządowe. Wiodącą formą pomocy świadczoną przez MGOPS w Więcborku na rzecz omawianej grupy są usługi opiekuńcze realizowane w ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. W 2012 roku pomocą opiekunek domowych było objętych 65 osób

Kolejnym problemem jest **ubóstwo** (*rozumiane jako posiadanie dochodów, które nie przekraczają kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej*), które dotyka **55,41%** rodzin korzystających z pomocy i utrzymuje się w grupie korzystających od dłuższego czasu na tym samym poziomie. Ubóstwo określa się jako stan, w którym jednostce czy grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych w danej społeczności za niezbędne. Pod pojęciem „podstawowe potrzeby” kryją się poza wyżywieniem takie potrzeby jak: ubranie, mieszkanie, zachowanie zdrowia, uzyskanie wykształcenia, uczestnictwo w życiu kulturalnym.

W dalszej kolejności pojawia się problem **bezrobocia**. Najbardziej dramatyczną sytuację mają rodziny świadczeniobiorców pomocy społecznej, które od dawna korzystają ze wsparcia właśnie z powodu bezrobocia członka rodziny. Bezrobocie jest problemem, nie tylko człowieka nim dotkniętego, wpływa na życie i funkcjonowanie całej rodziny i najbliższego otoczenia. W miarę przedłużania się okresu pozostawania bez pracy problemy te narastają i tworzą kolejne m.in. bezradność życiową i izolację społeczną. Skutkami bezrobocia według obserwacji pracowników MGOPS są: problemy finansowe, nieumiejętne zagospodarowanie wolnego czasu i środków budżetu domowego, izolacja społeczna, zniechęcenie do działania, brak nadziei na poprawę sytuacji. Bezpośrednią konsekwencją bezrobocia jest rozszerzenie się zjawisk patologii społecznej, pogłębiania się niepewności społecznej, wzrost poczucia zagrożenia bezpieczeństwa socjalnego jednostki, rodziny, określonych grup społecznych, a także całego społeczeństwa.

Bezradność wychowawcza rodzin, jest to problem, który zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ dotyczy bezpośrednio dzieci. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego. Na taki stan składa się wiele czynników, m.in. bezrobocie, warunki mieszkaniowe, warunki materialne, brak wiedzy, lekkomyślność. Z analizy powyższych danych wynika, że nastąpił spadek liczby takich rodzin – ze względu na uściślenie definicji rozumienia problemu i kwalifikacji rodzin przez pracowników socjalnych, jednak sytuacja ta nie spowodowała spadku rozmiaru problemu na terenie gminy. Priorytetem pracy socjalnej w takich przypadkach jest utrzymanie dziecka w rodzinie i budowanie u rodziców poczucia odpowiedzialności. Ważnym elementem pracy na rzecz tej grupy jest możliwość obejmowania rodziców programami wsparcia i projektami edukacyjnymi.

Nie można pominąć stosunkowo nowej formy wsparcia, jaką jest przydzielenie asystenta rodziny. Z dniem 05 marca 2012 roku Dyrektor Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku zatrudnił 2 asystentów rodziny, w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. Realizacja projektu pn. „interAKTYWNI” umożliwiła tutaj ośrodkowi zatrudnienie 1 asystenta rodziny na okres od 19 września 2012 roku do 15 grudnia 2012 roku na podstawie umowy o świadczenie usług. Wynagrodzenie asystenta w ramach projektu finansowane było ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2012 roku **28 rodzin** zostało objętych wsparciem asystenta rodziny. Efektem realizacji działań asystenta powinna być integracja rodziny, wzmocnienie więzi uczuciowych między jej członkami, zintegrowanie rodziny z otoczeniem społecznym, odbudowanie jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Nadrzędnym celem pracy asystenta z rodziną jest niedopuszczenie do oderwania dzieci od środowiska rodziny biologicznej, rozerwania więzi z rodzicami. Z uwagi na fakt, że współpraca rodziny z asystentem polega na dobrowolności, odmowa tej współpracy może skutkować umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, która może przybrać formę rodzinną lub instytucjonalną. W 2012 roku na skutek odmowy podjęcia współpracy rodziny z asystentem trójka dzieci postanowieniem Sądu Rejonowego w Tucholi została umieszczona w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczych w Więcborku z filią w Małej Cerkwicy na okres od 05.06.2012r. do 12.07.2012r.. Dzięki usilnym staraniom rodziny i kuratora zawodowego dzieci te od 13 lipca 2012 roku przebywają w rodzinie zastępczej. Ponadto gmina Więcbork w 2012 roku została zobligowana do partycypowania w kosztach związanych z pobytem dwójki dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Niepokojące zjawisko, które można zaobserwować, to **uzależnienia od alkoholu**. Praca z tą grupą klientów zmierza do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego, a następnie wsparcia w

utrzymywaniu abstynencji. Ze szczególną uwagą traktowane są rodziny z problemem alkoholowym, w których pozostają dzieci. Nadmierne spożywanie alkoholu znajduje swoje odbicie nie tylko w życiu jednostki ale także w życiu społeczeństwa. Problemy, których przyczyną jest alkohol mogą pojawić się w różnych dziedzinach. Można mówić o następstwach rodzinnych, problemach w pracy, łamaniu porządku publicznego. Nadużywanie alkoholu w Polsce jest jedną z głównych przyczyn rozwodów. Bardzo ważnym skutkiem nadużywania alkoholu jest pogarszanie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodziny. Nie bez znaczenia jest wpływ alkoholizmu rodzica na rozwój dzieci, które żyją w atmosferze ciągłego niepokoju, lęku i napięcia. Uczą się destruktywnych dla siebie i otoczenia zachowań. W wyniku trudnych doświadczeń życiowych grozi im dezintegracja osobowości manifestująca się w różnego typu zaburzeniach emocjonalnych. Reasumując można jednoznacznie stwierdzić, że alkoholizm zarówno w życiu jednostki jak i w życiu społecznym zawsze powoduje straty.

Zwiększyła się liczba rodzin u których zdiagnozowano akty **przemocy** (o 16 rodzin w stosunku do 2011 r.) powodem tej sytuacji jest w głównej mierze dobrze działający system przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie składający się z Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego (wraz z grupami roboczymi) i Punktu Interwencji Kryzysowej świadczącym poradnictwo specjalistyczne (pedagogiczne, psychologiczne, socjalne). Przemoc bardzo często ma swoje źródło w uzależnieniach. Jej ofiarami są kobiety, dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne. Przez długi okres czasu było „wstydlivym” tematem. Obecnie przestało być prywatną sprawą rodziny, stało się przedmiotem pomocy ofiarom przemocy. W wyniku kampanii środków masowego przekazu, w ostatnim czasie problem ten zyskał duże nagłośniecie. Przemoc niszczy wiele aspektów życia rodzinnego. Osoby doświadczające jej w rodzinie przez długi czas potrzebują pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej, socjalnej. Jedynym i najlepszym rozwiązaniem wydaje się być współpraca różnych służb, łączenie kompetencji i umiejętności oraz przepływ informacji pomiędzy osobami pomagającymi.

W 2012 r. odnotowano **spadek liczby osób bezdomnych** o 3 osoby w stosunku do roku 2011 r., którym udzielono pomocy w ramach świadczeń finansowych i niefinansowych (w szczególności była to pomoc w postaci schronienia). Powodem spadku liczby osób bezdomnych jest fakt usamodzielnienia się osób bezdomnych (1 osoba aktualnie posiada miejsce zamieszkania) lub braku informacji o aktualnej sytuacji tych osób (2 osoby przebywają poza gminą Więcbork i nie otrzymały pomocy z OPS).

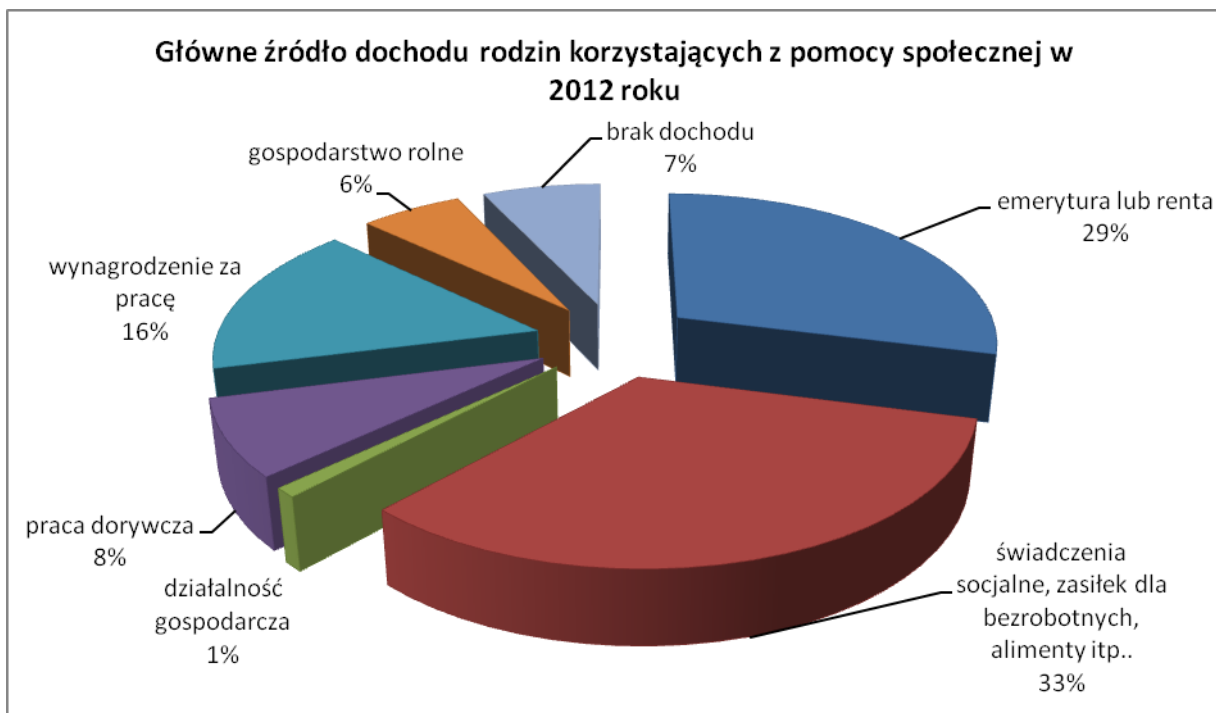
W 2012 po raz pierwszy udzielono pomocy osobie, u której zdiagnozowano problem **narkomanii** (była to przede wszystkim praca socjalna w wyniku której umieszczono osobę w ośrodku leczenia uzależnień, udzielono jednorazowej pomocy finansowej).

Tabela 15 Typy rodzin objętych pomocą w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2010 – 2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Liczba rodzin ogółem w tym	602*	578*	625*
Rodziny z dziećmi	315	280	288
Rodziny niepełne	93	91	85
Rodziny emerytów i rencistów	198	163	176

* nie stanowi sumy poszczególnych wierszy Źródło : opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS-03

Wykres 51

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zgromadzonych w POMOST STD w 2012r.

Analiza powyższego wykresu jednoznacznie wykazuje, iż **ponad 30% ogółu** rodzin korzystających z pomocy utrzymuje się w głównej mierze ze świadczeń socjalnych lub innych niezarobkowych źródeł utrzymania (np. stypendia za odbywanie stażu, zasiłki dla bezrobotnych, dodatki mieszkaniowe, alimenty), **7%** ogółu rodzin/osób nie posiada w ogóle własnego dochodu (utrzymują się **tylko i wyłącznie** z pomocy finansowej tut. ośrodka) natomiast dochód z wynagrodzenia za pracę, który stanowi główne źródło dochodu tylko u 16% rodzin.

Powyższe czynniki mają wpływ na ubieganie się rodzin o przyznanie świadczeń z systemu pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej rozróżnia świadczenia pieniężne, np. zasiłki stałe, okresowe, celowe jak również świadczenia niepieniężne, które obejmują m.in. posiłek, schronienie, ubranie, usługi opiekuńcze, sprawienie pogrzebu, kierowanie do domu pomocy społecznej.

Tabela 16 Udzielone świadczenia w latach 2010 – 2012

Forma pomocy	2010	2011	2012
	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie
Zasiłki stałe	78	69	63
Zasiłki okresowe	213	177	238
Schronienie	3	5	4
Posiłek w tym dla dzieci	433 379	431 322	443 340
Usługi opiekuńcze	69	73	65

Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	1	2
Sprawienie pogrzebu	1	2	0
Inne zasiłki celowe i w naturze	499	463	482
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	9	12	16

Źródło: opracowanie własne na podstawie MPiPS-03

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, iż **zasiłek celowy** to pomoc o największym rozmiarze i tym samym pozostaje ważnym instrumentem finansowego wsparcia rodzin zamieszkujących gminę .

Niekorzystne tendencje demograficzne oraz zmiany w strukturze rodzin sprawiają, że coraz większa część opieki nad osobami starszymi i przewlekle chorymi jest przenoszona do różnych form instytucjonalnych, z tego też powodu **skierowanie i opłacanie pobytu w domu pomocy społecznej** systematycznie zwiększa poziom wydatków jakie ponosi gmina na ten cel.

Ustawa o pomocy społecznej przewiduje możliwość świadczenia pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny- pisemną umowę zawierana z osobą pozostającą w trudnej sytuacji, określającą uprawnienia i obowiązki stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań. Niedotrzymanie postanowień kontraktu, bądź odmowa jego zawarcia, mogą stanowić podstawę do nieprzyznawania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznanej pomocy lub wstrzymania świadczeń pieniężnych.

Wykres 52

Źródło: opracowanie własne na podstawie MPiPS – 03

Do systemu pomocy społecznej w szerokim ujęciu zalicza się również świadczenia rodzinne, które nie mieszczą się w ramach świadczeń uregulowanych ustawą o pomocy społecznej. Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód netto, w przeliczeniu na osobę w rodzinie, z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy, który nie może przekroczyć kwoty 539,00zł na osobę lub 623,00zł na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

Tabela 17 Świadczenia rodzinne

Forma świadczenia	Liczba świadczeń		
	2010	2011	2012
Zasiłek rodzinny	19.102	17.533	15.739
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	10.298	9.430	8.447
1. urodzenia dziecka	97	72	52
2. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	448	450	353
3. samotnego wychowywania dziecka	1.014	843	694
4. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1.923	1.881	1.656
5. rozpoczęcia roku szkolnego	1.122	1.068	977
6. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	2.019	1.779	1.593
7. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3.675	3.337	3.122
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	153	135	134
Zasiłek pielęgnacyjny	6.899	7.083	6.814
Świadczenie pielęgnacyjne	1.105	1.470	1.394

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Działu Świadczeń Rodzinnych – MGOPS Więcbork

W badanym okresie widoczny jest spadek przyznanych zasiłków rodzinnych. Pociągnęło to za sobą również obniżenie liczby przyznanych dodatków, do których prawo uzależnione jest od posiadania uprawnienia do zasiłku rodzinnego. Świadczenie w postaci zasiłku pielęgnacyjnego wacha się w tych samych granicach natomiast nastąpił wzrost przyznawanych świadczeń pielęgnacyjnych.

Od spełnienia kryterium dochodowego uzależnione jest również prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 725,00zł. Do świadczenia ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja stała się bezskuteczna. Poniższa tabela jednoznacznie wskazuje, że w analizowanym okresie nastąpił znaczny wzrost świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 18 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Forma świadczenia	Liczba świadczeń		
	2010	2011	2012
Fundusz alimentacyjny	1.416	1.572	1.775

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Działu Świadczeń Rodzinnych – MGOPS Więcbork

2.3. Instytucje i organizacje lokalne działające w obszarze pomocy społecznej

2.3.1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku jest jednostką organizacyjną gminy, realizującą zadania pomocy społecznej na szczeblu gminy, finansowaną w formie jednostki budżetowej.

Podstawy funkcjonowania ośrodka:

1. Uchwała X/59/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Więcborku z dnia 10 kwietnia 1990 r. powołująca ośrodek pomocy społecznej;
2. Statut przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Więcborku;
3. Regulamin organizacyjny przyjęty Zarządzeniem Dyrektora MGOPS i zatwierdzony przez Burmistrza Więcborka .

Fundamentem działalności Ośrodka jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej poprzez:

1. tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej;
2. dokonywanie analizy i oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej;
3. przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
4. pobudzanie społecznej aktywności w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin;
5. świadczenie pracy socjalnej.

Ośrodek został wyznaczony również jako podmiot realizujący zadania nałożone na gminę, w związku z czym podejmuje działania związane z:

1. wypłatą świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny w formie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
2. koordynacją działań z zakresu przemocy w rodzinie;
3. koordynacją działań z zakresu wsparcia rodziny z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi;
4. koordynacją działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień.

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną , zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki wymaga profesjonalnego i systematycznego diagnozowania problemów społecznych w skali gminy.

Diagnoza społeczna jako rozpoznawanie zdarzeń, sytuacji społecznych ze względu na ich dotkliwość i potrzebę zmian- to rozpoznawanie przyczyn niepokojącego stanu danej jednostki i jej najbliższego środowiska. Niezbędnym elementem w diagnozowaniu środowiska lokalnego jest współpraca i zintegrowane działania:

1. podmiotów realizujących zadania pomocy społecznej;
2. organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, fundacji, kościoła katolickiego i innych kościołów;
3. innych podmiotów polityki społecznej (np. urzędu pracy, policji, szkolnictwa, zdrowia).

2.3.2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku

Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku jest **ośrodkiem wsparcia** dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w

celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Korzystanie z usług świadczonych w ŚDS, szczególnie do osób mieszkających na terenach wiejskich, zapobiega ich wykluczeniu i izolacji społecznej, daje szansę i możliwości rozwoju, a przede wszystkim możliwość uczestnictwa w szeroko rozumianym życiu społecznym. Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku przeznaczony jest dla **30 osób przewlekle psychicznie chorych i upośledzonych umysłowo** – typu A i typu B.

W ŚDS działa zespół wspierająco – aktywizujący, realizowane są indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego oraz prowadzona jest różnego rodzaju terapia zajęciowa, ruchowa, treningi umiejętności i poradnictwo psychologiczne zgodnie z § 14 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W skład zespołu wspierająco – aktywizującego wchodzi 6 osób, w tym: kierownik, 3 instruktorów terapii zajęciowej, instruktor ds. kulturalno-oświatowych, technik fizjoterapii.

W 2012 r. z zajęć oferowanych przez ŚDS korzystało łącznie **33 uczestników** skierowanych na podstawie decyzji administracyjnej. Uczestnicy ŚDS oprócz zajęć prowadzonych na terenie placówki mają możliwość uczestnictwa w wielu przedsięwzięciach o charakterze imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych.

2.3.3. Klub Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi „DOMEK” w Więcborku

Klub Samopomocy „Domek” jako „ośrodek wsparcia” funkcjonuje w strukturach Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku w poniedziałki i piątki, w godzinach od 15.00 do 18.00. Klub Samopomocy „DOMEK” przewidziany jest dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu miasta i gminy Więcbork, w wieku powyżej 16 lat. Podejmowane w ramach Klubu działania terapeutyczne i rehabilitacyjne mają na celu przeciwdziałanie stygmatyzacji osób zaburzonych psychicznie, marginalizacji i alienacji, mobilizowanie ich do aktywności, usprawniania zaburzonych funkcji, szczególnie w zakresie kompetencji społecznych i komunikowania się.

W 2012 r. z zajęć oferowanych przez Klub Samopomocy „DOMEK” skorzystało łącznie **27 uczestników** skierowanych na podstawie decyzji administracyjnej. łącznie w roku 2012 odbyło się **88 spotkań**.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku i Klub Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi „DOMEK” to spójny, wzajemnie uzupełniający się system wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

2.3.4. Mieszkania Chronione w Więcborku

Mieszkania Chronione mieszczą się w budynku zlokalizowanym w Więcborku przy ulicy Kościuszki 3. Jest to budynek piętrowy, wolnostojący, składający się z 5 pokoi, kuchni, 2 łazienek, korytarza, piwnicy, otoczony ogrodem.

Mieszkania chronione są formą środowiskowej pomocy zapewniającą odpowiednie wsparcie w środowisku, umożliwiającą samodzielne życie osobie, która ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez dom pomocy społecznej, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub niemożliwe do realizacji.

Pomoc środowiskowa w postaci mieszkania chronionego obejmuje:

1. oddanie do dyspozycji samodzielnego pokoju wraz z oświetleniem i ogrzaniem;
2. korzystanie ze wspólnej kuchni, łazienki, klatki schodowej, piwnicy, otoczenia;
3. zapewnienie opieki i usług socjalnych według potrzeb;
4. zapewnienie niezbędnej pomocy w sprawach życiowych, do dyspozycji wszystkich osób oddelegowany jest pracownik socjalny tut. ośrodka;
5. obsługę w zakresie bieżącej administracji mieszkania – sprawuje tut. ośrodek.

Mieszkania Chronione przeznaczone są do dyspozycji **5 osób** z terenu miasta i gminy Więcbork. Są to osoby samotnie gospodarujące. Pobyt w mieszkaniu chronionym jest odpłatny. Na dzień 31 grudnia 2012 roku w budynku zamieszkiwało 5 kobiet.

2.3.5. Świetlica Środowiskowa UŚMIECH w Więcborku

Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” działa od dnia 02.12.2002 r. w strukturach MGOPS. Przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 roku życia, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Dzieci przyjmowane są do placówki na pisemny wniosek rodzica, mogą być kierowane przez pracowników socjalnych, kuratorów, pedagogów, PPP. W tym samym czasie w Świetlicy może przebywać do 30 wychowanków. W 2012 r. łącznie z różnych form zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz pomocy oferowanej przez placówkę **skorzystały 193 osoby** (*licząc każde dziecko jeden raz bez względu na liczbę dni pobytu*). Do najczęściej powtarzających się przyczyn korzystania z pomocy placówki w 2012 r. należały:

a) Przyczyny wynikające bezpośrednio ze środowiska rodzinnego:

trudne warunki socjalno- bytowe, niezaradność życiowa rodziców, problemy rodzinne tj. zły klimat w rodzinie zdeterminowany konfliktami, różnymi formami agresji, nadużywaniem alkoholu, stosowanie nieprawidłowych metod wychowawczych.

b) Przyczyny dotyczące bezpośrednio dziecka:

trudności i zaległości szkolne, specyficzne trudności w nauce, upośledzenie umysłowe, ADHD, wady wymowy, nieprzebrnięcie obowiązku szkolnego, zaburzenia zachowania, wagarowanie, agresja, zaburzenia emocjonalne.

Podstawowym celem działania Świetlicy Środowiskowej jest stworzenie dzieciom bezpiecznego miejsca i możliwości spędzania czasu wolnego od ryzykownych zachowań, a także doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego, osobistego i emocjonalnego.

Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i postępowanie z wychowankami ma charakter wieloaspektowych działań opiekuńczo – wychowawczych.

2.3.6. Klub Seniora w Więcborku

Klub Seniora został powołany w 2009 r. w wyniku realizacji projektu konkursowego realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji, pn. „W 80 dni dookoła aktywności – Klub Seniora w gminie Więcbork”. Po zakończeniu realizacji projektu od października 2010r. do chwili obecnej Seniorzy cyklicznie uczęszczają na zajęcia.

Klub powstał jako odpowiedź na potrzeby ludzi starszych, częściowo izolowanych społecznie, niepełnosprawnych i samotnych do podejmowania wspólnych działań twórczych, kulturalnych i społecznych. Został stworzony z myślą o integracji i aktywizacji środowiska lokalnego. Podstawowym zadaniem jest przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

2.3.7. Klub Integracji Społecznej w Więcborku

W Klubie udzielane jest wsparcie rozpoczynające się od integrowania się grup osób zazwyczaj o podobnych trudnościach i problemach życiowych, które chcą samoorganizować się oraz podejmować wspólnie przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej. W 2012 roku w zajęciach klubu uczestniczyło 10 niepełnosprawnych kobiet.

2.3.8. Organizacje pozarządowe działające na polu pomocy społecznej

Organizacje pozarządowe tworzą się oddolnie i spontanicznie, pierwsze ujawniają i reagują na autentyczne problemy społeczne. Organizacje pozarządowe bywają nazywane **trzecim sektorem**, obok sektora *publicznego* (władz, administracji publicznej) i *rynkowego* (biznesu, przedsiębiorczości).

Organizacje pozarządowe działające w obszarze pomocy społecznej, na terenie gminy Więcbork

1. Stowarzyszenie Klub Abstynenta Od Nowa 89-410 Więcbork ul. Poczтовая 16
2. Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku 89-410 Więcbork ul. Mickiewicza 22a
3. Związek Kombatantów RP i byłych Więźniów Politycznych Koło w Więcborku 89-410 Więcbork ul. Mickiewicza 22
4. Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Więcborku 89-410 Więcbork ul. Mickiewicza 22
5. Stowarzyszenie Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Więcborku 89-410 Więcbork ul. Poczтовая 14A
6. Stowarzyszenie Rodzin Katolickich diecezji Bydgoskiej Oddział w Więcborku
7. Polski Związek Byłych Więźniów Politycznych, Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych, Zarząd Koła w Więcborku 89-410 Więcbork ul. Mickiewicza 22
8. „Caritas” przy Parafii Rzymsko – Katolickiej w Więcborku
9. Stowarzyszenie „Szpital Wspólnym Dobrem” w Więcborku 89-410 Więcbork ul. Mickiewicza 26

W tym miejscu należy zaznaczyć, że na terenie gminy Więcbork funkcjonują również placówki pomocy społecznej o charakterze ponadgminnym.

Należą do nich:

2.3.9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną powiatu wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej w celu realizacji zadań powiatu sępoleńskiego z zakresu pomocy społecznej.

Zakres działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest bardzo szeroki i skupia wiele zadań na rzecz rodziny. Powiat poprzez pomoc rodzinie realizuje politykę społeczną ukierunkowaną na nią,

wpływa na poprawę jej kondycji również poprzez sferę usług na rzecz rodzin, szczególnie dzieci, osób starszych i osób niepełnosprawnych.

2.3.10. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku. Obszar działalności Zespołu obejmuje granice powiatu sępoleńskiego. Siedziba zespołu znajduje się w budynku Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej PROVITA w Więcborku przy ulicy Powstańców Wielkopolskich 2A.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku realizuje zadania określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, związane z orzekaniem o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności do celów pozarentowych (np. orzekanie niepełnosprawności dla osób poniżej 16 roku życia oraz orzekanie niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia).

2.3.11. Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku

Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku przeznaczony jest dla 75 przewlekle psychicznie chorych mężczyzn. Jest to jednostka budżetowa wchodząca w skład struktur powiatu sępoleńskiego. Do Domu Pomocy Społecznej w Suchorączku kierowane są osoby, które ze względu na stan zdrowia wymagają całodobowej opieki osoby drugiej, a w miejscu zamieszkania rodzina lub gmina nie może takich usług zabezpieczyć.

Dom świadczy na rzecz mieszkańców podstawowe usługi w zakresie:

1. potrzeb bytowych (zamieszkanie, wyżywienie, utrzymanie czystości i higieny)
2. potrzeb opiekuńczych (podnoszenie sprawności fizycznej i psychicznej, pomoc w załatwianiu spraw osobistych)
3. potrzeb wspomagających (umożliwienie udziału w terapii zajęciowej, umożliwienie kontaktów z rodziną i środowiskiem)
4. potrzeb zdrowotnych (zapewnienie opieki lekarskiej i pielęgnacyjnej, zaopatrzenie w leki, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze).

2.3.12. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku obsługuje Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą w Więcborku oraz Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą w Małej Cerkwicy.

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Więcborku

Celem Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej jest zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej na poziomie obowiązujących standardów. Jest placówką socjalizacyjną przeznaczoną dla 30 dzieci. Teren działalności Placówki obejmuje powiat sępoleński oraz w miarę wolnych miejsc także teren Rzeczypospolitej Polskiej.

Opiekę na dziećmi sprawuje wykwalifikowana i kompetentna kadra, która stara się stworzyć wszystkim prawdziwą rodzinną atmosferę i dba o prawidłowy rozwój wychowanków.

2.4. Analiza SWOT

Podczas przeprowadzonych prac projektowych pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. Analizę SWOT. Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną gminy. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

1. „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej wzmocnieniu (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
2. „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które nie wyeliminowane będą ją osłabiać (ich oddziaływanie należy minimalizować);
3. „**szans**” – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych;
4. „**zagrożeń**” – uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

Analiza SWOT jest kontynuacją i posumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć

ANALIZA SWOT

Uwarunkowania wewnętrzne	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. dobrze zdiagnozowane niektóre obszary problemowe np. bezrobocie	1. brak systemowych rozwiązań problemów społecznych
2. owocna współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościołem	2. istnienie szarej strefy zatrudnienia
3. dobrze zorganizowany system pomocy społecznej	3. niewystarczający przepływ informacji pomiędzy instytucjami
4. wykwalifikowana i kompetentna kadra pomocy społecznej	4. niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców
5. angażowanie się mieszkańców w wolontariat	5. strukturalne bezrobocie na terenie powiatu sępoleńskiego
6. możliwość wykorzystania środków unijnych	6. brak precyzyjnych przepisów prawnych i ciągłe zmiany
7. wdrażanie programów i projektów ukierunkowanych na rozwiązanie	7. wysoki poziom długookresowego bezrobocia
	8. wysoka stopa bezrobocia

<p>problemów klientów</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. otwartość na nowe rozwiązania 9. rozwinięta baza oświatowa 10. rozwinięta współpraca z samorządem gminnym 11. rozwój instrumentów mających na celu zapobieganie i zwalczanie syndromu wyuczonej bezradności 12. różnorodność form wsparcia osób bezrobotnych 	<ol style="list-style-type: none"> 9. niski poziom wynagrodzeń 10. słaba dostępność do usług medycznych 11. niewystarczająca liczba ofert kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych pozwalająca zagospodarować czas wolny różnych grup (np. seniorzy, dzieci, młodzież) 12. narastający problem przemocy domowej 13. brak placówek wsparcia dziennego na terenach wiejskich 14. niezadawalający stan techniczny dróg 15. niedostateczna ilość połączeń komunikacyjnych pomiędzy miejscowościami
Uwarunkowania zewnętrzne	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. wzrost jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej 2. współpraca podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej 3. współpraca jednostek pomocy społecznej z mediami 4. otwarcie rynków UE 5. bliskość miast uniwersyteckich (Bydgoszcz, Toruń) 6. prospołeczna polityka państwa 7. uzupełnienie profesjonalnych usług wolontariatem 8. rozwijający się wachlarz instrumentów prawnych w zakresie pomocy społecznej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. alienacja społeczna 2. preferowanie konsumpcyjnego stylu życia 3. rozluźnienie więzi rodzinnych 4. rozbitcie rodzin poprzez wyjazdy za granicę do pracy 5. postępujący wzrost mieszkańców w wieku poprodukcyjnym 6. wzrost deficytu budżetowego gminy 7. rosnące bezrobocie 8. niedostateczna polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych 9. wypalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej 10. niewydolność systemu wymiaru sprawiedliwości 11. upadek autorytetów moralnych i społecznych 12. brak dostatecznych środków finansowych na walkę z bezrobociem i aktywizację bezrobotnych 13. mała atrakcyjność dochodów z pracy w relacji do świadczeń socjalnych

Rozdział 3

Strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Więcbork

3.1. Misja, cele główne i kierunki działań

W tej części Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014 – 2021 przedstawiono najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Zostały one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

MISJA

Gmina Więcbork dąży do poprawy jakości życia mieszkańców, przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz zapewnia im pełną integrację ze społeczeństwem.

CEL STRATEGICZNY 1

Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

CEL OPERACYJNY 1.1

Aktywizacja osób bezrobotnych

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaźnik	Źródło mierników
1.1.1	Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy w uzyskaniu zatrudnienia poprzez świadczenie usług i organizację instrumentów rynku pracy Formy aktywizacji: 1 szkolenia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PUP w Sępólnie Kr.	1.liczba osób, które ukończyły szkolenie Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od jego ukończenia	PUP w Sępólnie Kr.

	<p>2. prace interwencyjne</p> <p>3. roboty publiczne</p> <p>4. staże</p> <p>5. stypendia dla kontynuujących naukę</p> <p>6.prace społecznie użyteczne</p> <p>7.zwrot kosztów dojazdu i zakwaterowania</p>			<p>2. liczba osób, które ukończyły prace interwencyjne Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w pracach interwencyjnych</p> <p>3. liczba osób, które ukończyły roboty publiczne Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w robotach publicznych</p> <p>4. liczba osób, które ukończyły staż Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w stażu</p> <p>5.liczba osób, które skorzystały ze stypendiów</p> <p>6.liczba osób, które podjęły prace społecznie użyteczne</p> <p>7.liczba osób, które skorzystały ze</p>	
--	---	--	--	---	--

	8.przygotowanie zawodowe dorosłych			zwrotu kosztów dojazdu i zakwaterowania 8.liczba osób, które ukończyły przygotowanie zawodowe dorosłych Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w przygotowaniu u zawodowym dorosłych	
	9.studia podyplomowe			9.liczba osób, które skorzystały z dof. studiów podyplomowych Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie do 3 m-cy od zakończenia udziału w studiach podyplomowych	
	10.refundacja opieki nad dzieckiem			10.liczba osób, które skorzystały z refundacji kosztów opieki nad dzieckiem	
1.1.2	Zwiększenie zdolności i motywacji osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy do podjęcia zatrudnienia (poradnictwo	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PUP w Sępólnie Kr.	Liczba osób uczestniczących w Klubach Pracy Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa	PUP w Sępólnie Kr.

	zawodowe, Kluby Pracy)			zawodowego	
1.1.3	Wsparcie przedsiębiorczości	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PUP w Sępólnie Kr.	Liczba osób, które otrzymały jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej Liczba miejsc pracy, które utworzone zostały w ramach wyposażenia/ doposażenia miejsc pracy	PUP w Sępólnie Kr.
1.1.4	Ograniczenie skutków bezrobocia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PUP w Sępólnie Kr.	Liczba osób uprawnionych do zasiłku według stanu na koniec roku	PUP w Sępólnie Kr.
1.1.5	Opracowanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PUP w Sępólnie Kr., MGOPS w Więcborku	Pozyskane środki finansowe Liczba realizowanych projektów Liczba osób uczestniczących w działaniach projektowych Odsetek osób, które uzyskały zatrudnienie	PUP w Sępólnie Kr., MGOPS w Więcborku
1.1.6	Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba osób bezrobotnych objętych pracą socjalną Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi Odsetek osób, którym udało się zdobyć zatrudnienie	MGOPS w Więcborku
1.1.7	Zmniejszenie skutków	Działanie ciągłe w	MGOPS w Więcborku	Liczba beneficjentów	MGOPS w Więcborku

	bezrobocia poprzez pomoc udzieloną przez MGOPS w Więcborku	horyzoncie czasowym strategii		systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia	
--	--	-------------------------------	--	--	--

CEL OPERACYJNY 1.2

Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania bezdomności

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaźnik	Źródło mierników
1.2.1	Utworzenie na terenie gminy Więcbork Noclegowni dla bezdomnych	Do końca 2019 roku	Gmina Więcbork MGOPS w Więcborku	Liczba miejsc Liczba osób bezdomnych korzystających ze wsparcia	MGOPS w Więcborku
1.2.2	Zapewnienie osobom bezdomnym miejsca w noclegowniach i schroniskach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy placówek	MGOPS w Więcborku
1.2.3	Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością, w tym indywidualny program wychodzenia z bezdomności	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba osób, którym udzielono wsparcia Odsetek osób, które wyszły z bezdomności Liczba osób zagrożonych bezdomnością które nie doświadczyły tego problemu na skutek udzielonego wsparcia	MGOPS w Więcborku
1.2.4	Zwiększenie liczby mieszkań socjalnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork Zakład Gospodarki Komunalnej w Więcborku	Liczba nowych mieszkań socjalnych, Liczba rodzin, które otrzymały mieszkanie socjalne	Zakład Gospodarki Komunalnej w Więcborku

CEL STRATEGICZNY 2

Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

CEL OPERACYJNY 2.1

Zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie i minimalizowanie skutków jej występowania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaźnik	Źródło mierników
2.1.1	Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem przemocy dostępu do wsparcia psychologicznego, pedagogicznego ,terapeutycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Punkt Interwencji Kryzysowej w Więcborku, MGOPS w Więcborku, Placówki oświatowe	Liczba specjalistów, Liczba osób korzystających ze wsparcia Odsetek osób, które uznały uzyskane wsparcie za pomocne Odsetek osób, które na skutek uzyskanego wsparcia lepiej funkcjonują w środowisku	MGOPS w Więcborku BOOS w Więcborku
2.1.2	Kierowanie sprawców przemocy do programów korekcyjno – edukacyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku, PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku, GZI Więcbork	Liczba programów Liczba uczestników Liczba uczestników, którzy ukończyli program Odsetek osób, u których można zaobserwować ustanie lub znaczne ograniczenie stosowania przemocy	PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku, GZI Więcbork
2.1.3	Utworzenie i prowadzenie grup wsparcia dla osób	Działanie ciągłe w horyzoncie	MGOPS w Więcborku	Liczba utworzonych grup	MGOPS w Więcborku

	doświadczających przemocy	czasowym strategii		Liczba uczestników Odsetek osób, które uznały uzyskane wsparcie za pomocne	
2.1.4	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	GZI w Więcborku	Liczba Niebieskich Kart Liczba zakończonych procedur na skutek ustania przemocy	GZI w Więcborku
2.1.5	Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Działania oraz efekty wynikające z programu	MGOPS w Więcborku
2.1.6	Wdrażanie szkolnych programów profilaktycznych w celu ograniczenia zjawiska przemocy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Placówki oświatowe	Liczba programów Liczba uczestników programów	Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku
2.1.7	Skierowanie osób doświadczających przemocy do ośrodka zapewniającego pobyt	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba osób skierowanych Odsetek osób które podjęły skuteczne działania i przerwały krąg przemocy	MGOPS w Więcborku
2.1.8	Utworzenie i prowadzenie grupy terapeutycznej dla sprawców przemocy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku	Liczba grup Liczba uczestników Liczba osób, które ukończyły terapię Odsetek osób, u których można zaobserwować ustanie lub	Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku

				znaczne ograniczenie stosowania przemocy	
2.1.9	Opracowanie informatora na temat dostępności i form pomocy dla osób stosujących przemoc jak i jej doświadczających	Do końca 2014 roku	MGOPS w Więcborku	Ilość wydanych informatorów i miejsc do których trafił	MGOPS w Więcborku

CEL OPERACYJNY 2.2

Zapobieganie uzależnieniom i minimalizowanie skutków ich występowania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaźnik	Źródło mierników
2.2.1	Wdrażanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku GKRPA w Więcborku	Działania i efekty wynikające z programu	MGOPS w Więcborku GKRPA w Więcborku
2.2.2	Dofinansowanie i wsparcie Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork MGOPS w Więcborku	Kwota dofinansowania Liczba pracowników Liczba uczestników Liczba uczestników przypadająca na jednego pracownika Odsetek uczestników u których nastąpiła znaczna poprawa funkcjonowania	Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku
2.2.3	Prowadzenie grup wsparcia dla osób współuzależnionych	Działanie ciągłe w horyzoncie	Poradnia Leczenia Uzależnień w	Liczba grup Liczba uczestników	Poradnia Leczenia Uzależnień w

	h	czasowym strategii	Więcborku	grup Odsetek uczestników, którzy uznali uczestnictwo w grupie za użyteczne	Więcborku
2.2.4	Prowadzenie terapii osób uzależnionych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku	Liczba osób uczestniczących w terapii Liczba osób, które ukończyły terapię	Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku
2.2.5	Praca socjalna na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym w tym w oparciu o kontrakt socjalny	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba osób objętych pracą socjalną Liczba zawartych kontraktów socjalnych Odsetek osób, u których obserwuje się znacznie lepsze funkcjonowanie	MGOPS w Więcborku
2.2.6	Tworzenie i prowadzenie grup samopomocowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Stowarzyszenia, Kluby abstynenta	Liczba grup Liczba uczestników grup Odsetek osób, które uznały udział w grupie za pomocny	Stowarzyszenia Kluby abstynenta
2.2.7	Udostępnienie lokalu do spotkań członków Klubu Abstynenta	Do 31 marca 2014 roku	Gmina Więcbork	Udostępnienie lokalu	Gmina Więcbork

CEL STRATEGICZNY 3

Rozwój zintegrowanego wsparcia osób starszych

CEL OPERACYJNY 3.1

Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Źródło mierników
3.1.1	Minimalizowanie potencjalnych przyczyn wykluczenia społecznego osób starszych poprzez zaspokojenie ich potrzeb (udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, świadczenie pracy socjalnej)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba osób korzystających z pomocy finansowej, rzeczowej Liczba osób korzystających wyłącznie z pracy socjalnej Odsetek osób u których widać znacznie lepsze funkcjonowanie	MGOPS w Więcborku
3.1.2	Funkcjonowanie Klubu Seniora	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba osób uczestniczących w Klubie Seniora Odsetek osób, które uważają, że podjęte działania w znacznym stopniu poprawiły ich sytuację	MGOPS w Więcborku
3.1.3	Rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze, zaspakajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOK w Więcborku, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku, Organizacje pozarządowe,	Liczba imprez kulturalnych Liczba przedsięwzięć podjętych na rzecz osób starszych Liczba osób starszych	MGOK w Więcborku, Miejsko Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku, Organizacje pozarządowe,

			MGOPS w Więcborku	biorących udział w imprezach, przedsięwzięciach	MGOPS w Więcborku
3.1.4	Inicjowanie działań na rzecz osób starszych przy Świetlicach Wiejskich	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOK w Więcborku, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku przy współudziale sołtysów, kół gospodyń wiejskich	Liczba spotkań/imprez, Liczba osób starszych biorących udział w przedsięwzięciach	MGOK w Więcborku, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku
3.1.5	Koordinowanie i promowanie działań na rzecz osób starszych - Uniwersytet Trzeciego Wieku	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Miejski – Koordynator Uniwersytetu Trzeciego Wieku	Liczba spotkań Liczba uczestników Odsetek osób zadowolonych z uczestnictwa w zajęciach	Urząd Miejski – Koordynator Uniwersytetu Trzeciego Wieku

CEL OPERACYJNY 3.2

Poprawa jakości życia osób starszych

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Źródło mierników
3.2.1	Promowanie, wspieranie i rozwój wolontariatu jako formy integracji społecznej osób starszych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku, Organizacje pozarządowe, Klub Wolontariusza „AMICUS”, MGOK w Więcborku	Liczba wolontariuszy Liczba osób starszych wspieranych przez wolontariuszy Odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia Liczba seniorów będących wolontariuszami	MGOPS w Więcborku, Organizacje pozarządowe, MGOK w Więcborku

CEL OPERACYJNY 3.3

Rozwój opieki nad osobami starszymi w miejscu zamieszkania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaźnik	Źródło mierników
3.3.1	Rozwój usług społecznych w miejscu zamieszkania na rzecz osób starszych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku, Służba zdrowia- pielęgniarka środowiskowo - rodzinna	Liczba opiekunek Liczba pielęgniarek środowiskowo - rodzinnych Liczba osób objętych wsparciem Średnia liczba godzin świadczonej pomocy w jednym środowisku Odsetek osób, które uznaje świadczoną pomoc za wystarczającą	MGOPS w Więcborku, Służba zdrowia
3.3.2	Funkcjonowanie mieszkań chronionych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork MGOPS w Więcborku	Liczba mieszkań Liczba osób korzystających ze wsparcia Liczba osób, które na skutek umieszczenia w mieszkaniu chronionym nie zostały skierowane do Domu Pomocy Społecznej	MGOPS w Więcborku
3.3.3	Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork, MGOPS w Więcborku	Liczba nowo zatrudnionych opiekunek Liczba nowych środowisk objętych wsparciem	MGOPS w Więcborku
3.3.4	Podjęmowanie działań na rzecz powstania lokalnych form	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym	Gmina Więcbork, MGOPS w Więcborku	Liczba nowo powstałych form Liczba miejsc	MGOPS w Więcborku

	opieki całodobowej	strategii		Liczba osób korzystających z pomocy	
3.3.5	Adaptacja budynku w celu utworzenia mieszkań chronionych	Do 31 grudnia 2018 roku	Gmina Więcbork przy współpracy MGOPS w Więcborku	Liczba nowych mieszkań chronionych Liczba osób zamieszkałych w mieszkaniach chronionych	MGOPS w Więcborku

CEL STRATEGICZNY 4

Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży

CEL OPERACYJNY 4.1

Wspieranie rodziny i dziecka w prawidłowym funkcjonowaniu

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaźnik	Źródło mierników
4.1.1	Świadczenie pracy socjalnej na rzecz rodzin dotkniętych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba osób objętych wsparciem Liczba osób u których zaobserwowano lepsze funkcjonowanie	MGOPS w Więcborku
4.1.2	Zatrudnienie asystentów do pracy na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba asystentów Liczba rodzin objętych asystenturą Liczba rodzin, u których widać znacznie lepsze funkcjonowanie Liczba rodzin z	MGOPS w Więcborku

				którymi asystent rodziny zakończył pracę na skutek zrealizowania planu pracy	
4.1.3	Udzielanie pomocy finansowej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba osób objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych Odsetek osób, u których udzielone wsparcie wpłynęło na lepsze funkcjonowanie	MGOPS w Więcborku
4.1.4	Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Działania i efekty wynikające z programu	MGOPS w Więcborku
4.1.5	Zapewnienie rodzinom specjalistycznego wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku, Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”	Liczba i rodzaj specjalistów Liczba rodzin objętych wsparciem poszczególnych specjalistów Odsetek osób które uznały uzyskane wsparcie za pomocne	MGOPS w Więcborku, Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”
4.1.6	Tworzenie grup wsparcia/samopomocowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku, Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”	Liczba grup wsparcia Liczba osób uczestniczących w poszczególnych grupach Odsetek osób	MGOPS w Więcborku, Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”

				, które uznały udział w grupie za pomocny	
4.1.7	Prowadzenie działań na rzecz dzieci i młodzieży przy świetlicach wiejskich	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOK w Więcborku przy współudziale sołtysów, kół gospodyń wiejskich	Liczba przedsięwzięć Liczba uczestników	MGOK w Więcborku
4.1.8	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w okresie wolnym od nauki	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOK w Więcborku	Liczba przedsięwzięć Liczba działań rozwijających zainteresowania młodzieży (np. zajęcia fotograficzne, taneczne, modelarskie itp.) Liczba dzieci biorących udział w poszczególnych zajęciach Częstotliwość spotkań	MGOK w Więcborku

CEL OPERACYJNY 4.2

Tworzenie warunków dla rozwoju i zaspokajania potrzeb dzieci i młodzieży pozbawionej opieki rodzicielskiej

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaznik	Źródło mierników
4.2.1	Intensyfikacja pracy z rodziną naturalną w celu powrotu dziecka z pieczy zastępczej do środowiska rodzinnego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku	Liczba rodzin naturalnych z którymi podjęto pracę Liczba dzieci, które powróciły do środowiska	MGOPS w Więcborku
4.2.2	Organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Starostwo Powiatowe w Sępólnie Kr., PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w	Liczba placówek Liczba miejsc w placówkach Liczba dzieci w placówkach	PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

			Więcborku	Liczba dzieci, które powróciły do środowiska rodzinnego	
4.2.3	Organizowanie opieki w rodzinnych formach pieczy zastępczej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	Liczba kampanii społecznych promujących rodzicielstwo zastępcze Liczba rodzin zastępczych Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

CEL STRATEGICZNY 5

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

CEL OPERACYJNY 5.1

Aktywizacja osób niepełnosprawnych

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaźnik	Źródło mierników
5.1.1	Wspieranie programów / zadań aktywizacji zawodowej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku, PUP w Sępólnie Kr., PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	Liczba programów/zadań Liczba uczestników programów/zadań Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po ukończeniu programu	MGOPS w Więcborku, PUP w Sępólnie Kr., PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku
5.1.2	Wspieranie programów/ zadań aktywizacji społecznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) w Więcborku, Klub Samopomocy „Domek”,	<u>Dotyczące ŚDS i Klubu Samopomocy</u> Liczba miejsc Liczba uczestników Liczba osób oczekujących	ŚDS w Więcborku, Organizacje pozarządowe, PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

			Organizacje pozarządowe, PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	na przyjęcie Odsetek rodzin, które uznają pobyt członka rodziny w ŚDS w Więcborku za pomocny Liczba osób usamodzielnionych <u>Dotyczące pozostałych instytucji</u> Liczba przedsięwzięć Liczba uczestników przedsięwzięć Uzyskane efekty z podjętych przedsięwzięć	
--	--	--	---	---	--

CEL OPERACYJNY 5.2

Tworzenie przyjaznego środowiska dla osób niepełnosprawnych

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaźnik	Źródło mierników
5.2.1	Likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork w raz z jednostkami organizacyjnymi	Liczba zlikwidowanych barier Liczba utworzonych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych	Gmina Więcbork wraz z jednostkami organizacyjnymi
5.2.2	Wspieranie powstania klas integracyjnych w szkołach gminnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork Szkoły z terenu gminy Więcbork	Liczba szkół z oddziałami integracyjnymi Liczba oddziałów Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do klas	BOOS w Więcborku

				integracyjnych Odsetek rodziców, którzy uznają powstanie klas integracyjnych za zasadne	
5.2.3	Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizacja programów zdrowotnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Placówki służby zdrowia	Liczba programów Liczba osób korzystających z programów	Placówki służby zdrowia
5.2.4	Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	Liczba złożonych wniosków Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku
5.2.5	Wspieranie otoczenia osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku, PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku, Organizacje pozarządowe	Liczba przedsięwzięć Liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach Odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia	MGOPS w Więcborku, PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku, Organizacje pozarządowe
5.2.6	Tworzenie grup wsparcia/samopomocy dla rodziców wychowujących dzieci niepełnosprawne	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MGOPS w Więcborku, PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku	Liczba utworzonych grup Liczba uczestników grup Odsetek osób zadowolonych z oferowanej formy wsparcia	MGOPS w Więcborku, PCPR w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku

CEL STRATEGICZNY 6

Aktywizacja podmiotów lokalnych działających w obszarze pomocy społecznej i budowa kapitału społecznego

CEL OPERACYJNY 6.1

Zwiększenie udziału i roli sektora niepublicznego oraz aktywności mieszkańców w realizacji zadań społecznych

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Źródło mierników
6.1.1	Wspieranie inicjatyw społecznych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art.3 ust.3 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rzecz rozwiązywania i zapobiegania problemom społecznym	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Miejski Więcbork	Liczba udzielonych dotacji Kwota udzielonych dotacji Liczba organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust.3 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które uzyskały wsparcie finansowe lub pozafinansowe	Urząd Miejski w Więcborku
6.1.2	Stworzenie mechanizmów wzajemnego wspierania się samorządu i obywateli w podejmowaniu decyzji w obrębie polityki społecznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Miejski w Więcborku, Organizacje pozarządowe	Liczba przyjętych rozwiązań organizacyjnych	Urząd Miejski w Więcborku
6.1.3	Wzmocnienie oraz rozwój dialogu i komunikacji społecznej z partnerami	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork wraz z jednostkami organizacyjnymi	Liczba dokumentów poddanych konsultacjom społecznym	Gmina Więcbork, Jednostki organizacyjne

	pozarządowymi, podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz mieszkańcami				
6.1.4	1.Utworzenie Punktu Konsultacyjnego dla organizacji pozarządowych 2. Systematyczne udzielanie wsparcia	1.Do 31 marca 2014 roku 2. działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork, MGOPS w Więcborku	2.liczba udzielonych konsultacji	1.Gmina Więcbork, MGOPS w Więcborku 2.organizacja/jednostka prowadząca Punkt Konsultacyjny

CEL OPRACYJNY 6.2

Rozwój współpracy z sektorem obywatelskim

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/wskaźnik	Źródło mierników
6.2.1	Zintensyfikowanie współpracy z partnerami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (powierzenie i wspieranie oraz koordynacja wspólnych działań)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork	Liczba działających na terenie gminy organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Odsetek zadań publicznych przekazanych do realizacji Liczba wspólnie realizowanych działań Liczba	Gmina Więcbork wraz z jednostkami organizacyjnymi, Organizacje pozarządowe, podmioty wymienione w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

				podpisanych umów partnerskich Liczba zawiązanych koalicji na rzecz realizacji wspólnych przedsięwzięć	
6.2.2	Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork	Liczba wolontariuszy współpracujących z NGO (umowy partnerskie) Liczba inicjatyw Międzyszkolnego Klubu Wolontariusza AMICUS Liczba nowo powstałych organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Gmina Więcbork

CEL OPERACYJNY 6.3

Profesjonalizacja działań służb społecznych

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Miernik/ wskaźnik	Źródło mierników
6.3.1	Wzmocnienie i rozwijanie umiejętności pracowników MGOPS w Więcborku działających na rzecz pełniejszej integracji	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork, MGOPS w Więcborku	Liczba szkoleń Liczba pracowników, którzy wzięli udział w szkoleniu Liczba szkoleń ocenionych pozytywnie	MGOPS w Więcborku

	społecznej klientów pomocy społecznej poprzez systematyczne ich doszkąłcanie			Liczba pracowników, którzy podnieśli kwalifikacje kierunkowe (np. studia, specjalizacje)	
6.3.2	Badanie poziomu satysfakcji odbiorcy zadań społecznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork, Podmioty realizujące zadania z zakresu polityki społecznej	Liczba przeprowadzonych badań Liczba wniosków z badań wdrożonych do realizacji	MGOPS w Więcborku
6.3.3	Upowszechnienie informacji o aktualnej ofercie i formach świadczeń pomocowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina Więcbork, Organizacje pozarządowe, Jednostki realizujące zadania z zakresu polityki społecznej	Nakład materiałów informacyjnych Liczba informacji na stronie www	Gmina Więcbork, Organizacje pozarządowe, Jednostki realizujące zadania z zakresu polityki społecznej

Zakończenie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2014-2021 jest dokumentem długofalowym, wskazującym na konkretne działania w ramach przyjętych priorytetów. Strategia wskazuje na pewne kierunki działania w sferze polityki społecznej, które mają służyć wspólnej misji.

Strategia nie wyczerpuje wszystkich działań, które można jeszcze uwzględnić w dokumencie, wybrano te najpilniejsze i najważniejsze, a za kryterium wyboru przemawiały praktyczne możliwości realizacji działań, zorientowanych przede wszystkim na przeciwdziałanie i łagodzenie negatywnych skutków problemów społecznych oraz aktywizację środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze wskazaniem wybranych instrumentów realizacji i niektórych partnerów społecznych.

W zależności od potrzeb społecznych, w przyszłości proces wdrażania i monitorowania strategii może zostać zmodyfikowany i usprawniony na korzyść mieszkańców gminy. Poszczególne cele i kierunki działań mogą z czasem ulegać zmianie, jednak zawsze powinny być dostosowane do zmieniającej się sytuacji społecznej.

Spis wykresów

Wykres 1 Podział ankietowanych ze względu na płeć	14
Wykres 2 Podział ankietowanych ze względu na wiek w %.....	14
Wykres 3 Wykształcenie ankietowanych w %.....	15
Wykres 4 Miejsce zatrudnienia ankietowanych w %.....	15
Wykres 5 Liczba dzieci jaką posiadają ankietowani.....	16
Wykres 6 Ocena poziomu życia w gminie Więcbork	16
Wykres 7 Ocena poziomu dostępności mieszkańców do towarów i usług na terenie gminy.....	17
Wykres 8 Ocena znalezienia pracy na terenie gminy.....	17
Wykres 9 Ocena dostępności do usług medycznych oferowanych przez lekarzy.....	18
Wykres 10 Ocena problemu alkoholowego wśród mieszkańców gminy.....	18
Wykres 11 Ocena problemu związanego z narkomanią wśród mieszkańców gminy.....	19
Wykres 12 Ocena poziomu edukacji i kształcenia na terenie gminy Więcbork.....	19
Wykres 13 Ocena oferty kursów i zajęć doszkalających na terenie gminy.....	20
Wykres 14 Ocena stanu bezpieczeństwa na terenie gminy	20
Wykres 15 Ocena stopnia czystości na terenie gminy.....	21
Wykres 16 Ocena działań inwestycyjnych podejmowanych przez gminę.....	21
Wykres 17 Ocena infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego.....	22
Wykres 18 Ocena działań gminy na rzecz osób niepełnosprawnych.....	22
Wykres 19 Ocena atrakcyjności gminy dla inwestorów i przedsiębiorców zewnętrznych.....	23
Wykres 20 Ocena działań kulturalnych realizowanych przez gminę.....	23
Wykres 21 Odpowiedź na pytanie czy liczba imprez kulturalnych organizowanych przez gminę jest wystarczająca.....	24
Wykres 22 Ocena częstotliwości uczestnictwa mieszkańców w imprezach kulturalnych organizowanych przez gminę.....	24
Wykres 23 Ocena działań gminy w zakresie promocji atrakcji turystycznych gminy.....	25
Wykres 24 Ocena wpływu mieszkańców na sprawy lokalne i decyzje władz samorządowych.....	25
Wykres 25 Ocena stopnia zaangażowania i kierunki działań władz lokalnych związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców.....	26
Wykres 26 Odpowiedź na pytanie na co w opinii ankietowanych samorząd lokalny winien położyć największy nacisk w celu rozwiązania najważniejszych problemów społecznych, z którymi borykają się mieszkańcy gminy.....	26
Wykres 27 Ludność gminy Więcbork według ekonomicznych grup ludności stan na dzień 31.12.2012r.....	30
Wykres 28 Liczba uczniów ze szkół podstawowych, gimnazjów oraz przedszkoli korzystających ze wsparcia specjalistów.....	36
Wykres 29 Liczba uczniów objęta bezpłatnym dowozem do szkół na terenie gminy Więcbork.....	36
Wykres 30 Stopa bezrobocia w %.....	37
Wykres 31 Liczba bezrobotnych z terenu gminy Więcbork – wg poziomu wykształcenia i płci zarejestrowanych w PUP w Sępólnie Kr. na dzień 31.12.2012r.....	38
Wykres 32 Liczba bezrobotnych z terenu gminy Więcbork – wg płci i wieku zarejestrowanych w PUP w Sępólnie Kr. na dzień 31.12.2012.....	39
Wykres 33 Liczba bezrobotnych z terenu gminy Więcbork – wg czasu pozostawiania bez pracy, zarejestrowanych w PUP w Sępólnie Kr. na dzień 31.12.2013r.....	39
Wykres 34 Przystępstwa kryminalne na terenie gminy Więcbork stan na dzień 31 grudnia.....	40
Wykres 35 Najczęściej występujące przestępstwa na terenie gminy Więcbork stan na dzień 31 grudnia.....	41
Wykres 36 Liczba interwencji na terenie gminy Więcbork stan na dzień 31 grudnia.....	41
Wykres 37 Liczba Niebieskich Kart stan na dzień 31.12.2012r.....	43
Wykres 38 Postępowania wynikające z art. 207 k.k.....	44

Wykres 39 Działania GZI – Grupy Robocze mające na celu zatrzymanie przemocy stan na dzień 31.12.2012r.....	44
Wykres 40 Liczba wniosków skierowanych do GKRPA w Więcborku o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkohol.....	46
Wykres 41 Liczba wniosków skierowanych do sadu o zobowiązanie osoby nadużywającej alkohol do podjęcia leczenia.....	46
Wykres 42 Liczba osób korzystających ze wsparcia z podziałem na terapię indywidualną oraz grupową.....	47
Wykres 43 Szacunkowa liczba pacjentów – Przychodnia Więcbork – Poradnia Lekarza Rodzinnego stan na dzień 31 grudnia.....	48
Wykres 44 Struktura zatrudnienia – Przychodnia Więcbork stan na dzień 31 grudnia.....	49
Wykres 45 Szacunkowa liczba pacjentów – Ośrodek Zdrowia w Sypniewie stan na dzień 31 grudnia.....	49
Wykres 46 Struktura zatrudnienia – Ośrodek Zdrowia w Sypniewie stan na dzień 31 grudnia.....	50
Wykres 47 Szacunkowa liczba pacjentów – Ośrodek Zdrowia w Pęperzynie stan na dzień 31 grudnia.....	50
Wykres 48 Struktura zatrudnienia – Ośrodek Zdrowia w Pęperzynie stan na dzień 31 grudnia.....	51
Wykres 49 Struktura zatrudnienia Szpitala Powiatowego w Więcborku stan na dzień 31 grudnia..	52
Wykres 50 Wykształcenie pracowników MGOPS w Więcborku wg stanu na dzień 31.12.2012r.....	56
Wykres 51 Główne źródło dochodu rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2012 roku.....	60
Wykres 52 Liczba zawartych kontraktów socjalnych.....	61

Spis tabel

Tabela 1 Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2010-2012.....	31
Tabela 2 Ruch naturalny i migracyjny ludności gminy Więcbork w latach 2010-2012.....	31
Tabela 3 Pozarentowy system orzeczeń o niepełnosprawności na terenie gminy Więcbork realizowany przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku (stan na dzień 31 grudnia).....	32
Tabela 4 Udzielone wsparcie na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu miasta i gminy Więcbork przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku(stan na dzień 31 grudnia).....	33
Tabela 5 Udzielone wsparcie ze środków PFRON na rzecz instytucji, stowarzyszeń, organizacji itp. z terenu miasta i gminy Więcbork (stan na dzień 31 grudnia).....	33
Tabela 6 Struktura Placówek Oświatowych – organ prowadzący gmina Więcbork.....	34
Tabela 7 Struktura Placówek Oświatowych – organ prowadzący powiat sępoleński.....	35
Tabela 8 Liczba bezrobotnych (stan na dzień 31 grudnia).....	38
Tabela 9 Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Więcbork z podziałem na zawartość alkoholu w sprzedawanych napojach.....	45
Tabela 10 Liczba osób korzystających z pomocy w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku w latach 2010-2012.....	47
Tabela 11 Wybrane wskaźniki z działalności Szpitala Powiatowego w Więcborku stan na dzień 31 grudnia.....	52
Tabela 12 Struktura Poradni Szpitala Powiatowego w Więcborku stan na dzień 31 grudnia.....	52
Tabela 13 Przedsięwzięcia kulturalne podjęte przez Miejsko – Gminną Bibliotekę Publiczną w Więcborku na rzecz miasta i gminy Więcbork – stan na dzień 31 grudnia.....	55
Tabela 14 Powody przyznania pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2010-2012.....	57
Tabela 15 Typy rodzin objętych pomocą w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2010-2012.....	59
Tabela 16 Udzielone świadczenia w latach 2010-2012.....	60
Tabela 17 Świadczenia rodzinne.....	62
Tabela 18 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	62